

SADRŽAJ

UVOD	5	POSLOVNE DJELATNOSTI	27
PROFIL TVRTKE INA, d.d.	6	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	28
UPRAVNA TIJELA INA, d.d.	8	Rafinerije i marketing	40
PISMO PREDSJEDNIKA UPRAVE	14	Trgovina na malo	44
		Korporativni servisi	46
POSLOVNO IZVJEŠĆE	19		
Misija, vizija i temeljne vrijednosti	20	STRATEŠKO PARTNERSTVO INA - MOL	49
Zaštita zdravlja, sigurnost i zaštita okoliša	21	FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA	53
Upravljanje kvalitetom	23	FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	65
Zaštita intelektualnog vlasništva	24		
Društvena odgovornost	25	ADRESAR	158

UVOD

Profil tvrtke INA, d.d.

Osnutak

INA-Industrija nafte, d.d. (INA, d.d.) dioničko je društvo u vlasništvu mađarske naftne kompanije MOL (47,16%), Republike Hrvatske (44,84%) te privatnih i institucionalnih dioničara (8,00%). Od 1. prosinca 2006. Inine dionice su izlistane na Londonskoj i Zagrebačkoj burzi.

INA je osnovana 1. siječnja 1964. spajanjem Naftaplina (tvrtke za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku. Do kraja desetljeća INA se proširila i na Rafineriju Zagreb, Trgovinu (poduzeće za domaću trgovinu), petrokemijske tvornice OKI i DINU te tvornicu umjetnih gnojiva u Kutini. Godine 1993. INA je postala dioničkim društvom.

INA Grupa

Grupu čini više ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu INA, d.d. Sjedište se nalazi u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Ukupan broj zaposlenih u INA Grupi na dan 31. prosinca 2008. bio je 16.632. Grupa ima dominantnu ulogu u naftnom biznisu u Hrvatskoj; istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te distribuciji nafte i naftnih derivata.

Glavne djelatnosti INA, d.d. i njezinih ovisnih društava

- Istraživanje i proizvodnja nafte i plina u Hrvatskoj i inozemstvu
- Uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina industrijskim potrošačima i distributivnim poduzećima
- Prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, gdje se proizvode goriva te Rijeci (Mlaka) i Zagrebu, gdje se proizvode maziva
- Maloprodaja derivata i drugih roba putem maloprodajne mreže koja se sastoji od 435 benzinskih postaja u Hrvatskoj (INA, d.d. 413, a društva kćeri 22), te 50 benzinskih postaja u susjednim zemljama
- Trgovina sirovom naftom i naftnim derivatima
- Pružanje usluga bušenja, remonta i drugih radova vezanih za istraživanje i proizvodnju nafte i plina iz kopnenog dijela i podmorja - Croscos-Naftni servisi d.o.o.
- Pružanje usluga pri gradnji naftovoda, plinovoda, procesnih postrojenja i održavanja procesnih postrojenja - STSI d.o.o.
- Proizvodnja i prodaja maziva - Maziva-Zagreb d.o.o.
- Proizvodnja i trgovina ukapljenim plinom - Proplin d.o.o.
- Ugostiteljstvo i turizam - Hostin d.o.o.
- Iznajmljivanje automobila i plovila - ITR d.o.o.
- Zaštita zdravlja i sigurnosti - Sinaco d.o.o.

Upravna tijela INA, d.d.

Glavna skupština

Za svaku sjednicu Glavne skupštine Vlada Republike Hrvatske i strateški partner MOL imenuju svog predstavnika ili opunomoćenika.

Nadzorni odbor

<u>Damir Polančec</u>	<u>predsjednik</u>
<u>Zoltán Áldott</u>	<u>zamjenik</u>
<u>Ivan Šuker</u>	<u>član</u>
<u>Đuro Dečak</u>	<u>član</u>
<u>Tomislav Ivić</u>	<u>član</u>
<u>László Geszti</u>	<u>član</u>

Odlukom Nadzornog odbora od 29. listopada 2008. Damir Polančec izabran je za predsjednika Nadzornog odbora umjesto dotadašnjeg predsjednika Ivana Šukera.

Uprava

<u>Tomislav Dragičević</u>	<u>predsjednik Uprave</u>
<u>Zalán Bács</u>	<u>dopredsjednik Uprave i izvršni direktor PF Financija</u>
<u>Mirko Zelić</u>	<u>član Uprave za SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina</u>
<u>Josip Petrović</u>	<u>član Uprave i izvršni direktor SD Rafinerije i marketing</u>
<u>Niko Paulinović</u>	<u>član Uprave i izvršni direktor SD Trgovina na malo</u>
<u>Darko Markotić</u>	<u>član Uprave i direktor PF Korporativnih servisa</u>
<u>Tomislav Thür</u>	<u>član Uprave i direktor PF Korporativnih procesa</u>

Odlukom Nadzornom odboru 18. lipnja 2008. opozvan je s dužnosti člana Uprave i direktora PF Korporativnih servisa Sándor Lendvai, a istog dana na tu funkciju je imenovan Darko Markotić.

TOMISLAV DRAGIČEVIĆ, predsjednik Uprave

Dr. sc. Tomislav Dragičević (57) diplomirao je na Fakultetu kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu. Magistrirao je 1984., a 1993. obranio je doktorsku disertaciju iz područja tehničkih znanosti. Imenovan je generalnim direktorom INA, d.d. u ožujku 2000., a nakon donošenja novog Statuta imenovan je predsjednikom Uprave. Prije sadašnje funkcije obavljao je više funkcija unutar tvrtke, uključujući funkcije direktora strateškog razvoja, direktora razvoja i istraživanja i izvršnog direktora za rafinerijsku preradu. U Ini je zaposlen od 1982., prvo u Petrokemiji Kutina kao upravitelj pogona. Od 1995. redovni je član IV. Sekcije za petrokemiju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

ZALÁN BÁCS, dopredsjednik Uprave i izvršni direktor PF Financija

Zalán Bács (41) rođen je u Mađarskoj. Diplomirao je kemiiju 1990. na Tehničkom fakultetu u Budimpešti i Napier sveučilištu u Edinbourghu, gdje je i magistrirao. Pohađa MBA 1994. na Poslovnoj školi u Londonu i Fakultetu ekonomskih znanosti u Budimpešti. Od 1992. do 1995. radi kao projekt-menadžer u MOL-u. Radio je kao konzultant za Arthur D. Little u Londonu od 1994. do 1995. Generalni menadžer MOL-a u Rumunjskoj postaje 1996., a od 1997. do 2000. je direktor Sektora za upravljanje resursima u MOL-u. Od 2000. do 2003. obnaša dužnost direktora Kontroling sektora MOL Grupe, a potom je direktor finančija vodeće kemijske kompanije TVK, članice MOL Grupe. U Upravu INA, d.d. dolazi na mjesto izvršnog direktora PF Korporativnih servisa, a zatim postaje dopredsjednik Uprave i izvršni direktor PF Financija.

MIRKO ZELIĆ, član Uprave SD Istraživanja i proizvodnje nafte i plina

Prof. dr. sc. Mirko Zelić (72) na mjesto člana Uprave INA, d.d. dolazi s mesta profesora Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta u Zagrebu. Diplomirao je naftni smjer na RGN fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 1964., gdje je i doktorirao 1982. Radni vijek počeo je u INA-Naftaplinu 1964., u kojem obnaša niz odgovornih rukovodećih dužnosti. Redoviti je profesor na Rudarsko-geološko-naftnom fakultetu te Strojarsko-brodograđevnom fakultetu u Zagrebu. Autor je pet knjiga i preko 50 znanstvenih i stručnih radova, sedam tehničkih inovacija te jednog patenta iz područja naftnog rudarstva. Od 2000. redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.

JOSIP PETROVIĆ, član Uprave i izvršni direktor SD Rafinerije i marketing

Mr. Josip Petrović (57) diplomirao je na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te stekao magisterij iz marketinga 1992. U INA, d.d. dolazi 2004., najprije kao izvršni direktor SD Trgovine na malo, a zatim je u kolovozu 2005. preuzeo dužnost izvršnog direktora SD Dobave i prerade nafte i veleprodaje naftnih derivata (danас SD Rafinerije i marketing). Prije toga je bio savjetnik predsjednika Uprave Agrokor Grupe (od travnja 2000.). Prvo zaposlenje bilo mu je u Industrogradnji. Neko je vrijeme bio savjetnik generalnog direktora Tvornice tekstilnih strojeva i mjernih uređaja, a zatim je preuzeo dužnost generalnog direktora Unikonzuma, maloprodajnog i veleprodajnog lanca. Godine 1995. pridružio se Agrokoru, a od 1998. do 2000. bio je predsjednik Uprave Hotela Intercontinental u Zagrebu.

NIKO PAULINOVIĆ, član Uprave i izvršni direktor SD Trgovine na malo

Niko Paulinović (62) član je Uprave INA, d.d. i izvršni direktor SD Trgovine na malo odgovoran za područje rada vezano uz pružanje usluga kupcima kroz maloprodajnu mrežu benzinskih postaja u Hrvatskoj i susjednim zemljama. Rođen je u Drnišu. Diplomirao je na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Prije imenovanja za člana Inine Uprave bio je direktor Sektora za upravljanje maloprodajnom mrežom, a ima i dugogodišnje iskustvo na poslovima maloprodaje derivata. U razdoblju od 1985. do 2001. angažiran je na različitim zadacima u upravljanju maloprodajnom mrežom na rukovodećim pozicijama i organizacijskim jedinicama, kako su se one mijenjale tijekom procesa restrukturiranja. Od 1995. do 2000., Niko Paulinović bio je direktor Poslovnog centra Zagreb INA Trgovine, koji je bio najveći poslovni centar po broju kupaca i količini prodane robe.

TOMISLAV THÜR, član Uprave i direktor PF Korporativnih procesa

Tomislav Thür (42) diplomirao je 1991. na Pravnom fakultetu u Zagrebu, a magistrirao pravo 1998. na Harvard Law School. Prije imenovanja na mjesto člana Uprave INA, d.d. i direktora PF Korporativnih procesa, radio je u Atlantic Grupi kao generalni tajnik. Profesionalnu karijeru počeo je u odvjetničkom uredu u Zagrebu. Od 1992. do 2001. u sklopu Ministarstva vanjskih poslova radio je u Veleposlanstvu Republike Hrvatske u Bernu i Washingtonu te Misiji Republike Hrvatske pri UN-u u Ženevi. Bio je voditelj Ureda Nacionalnog koordinatora za Pakt o sigurnosti. Specijalistička znanja u menadžmentu stjecao je u London Business School, Harvard Business School i INSEAD-u.

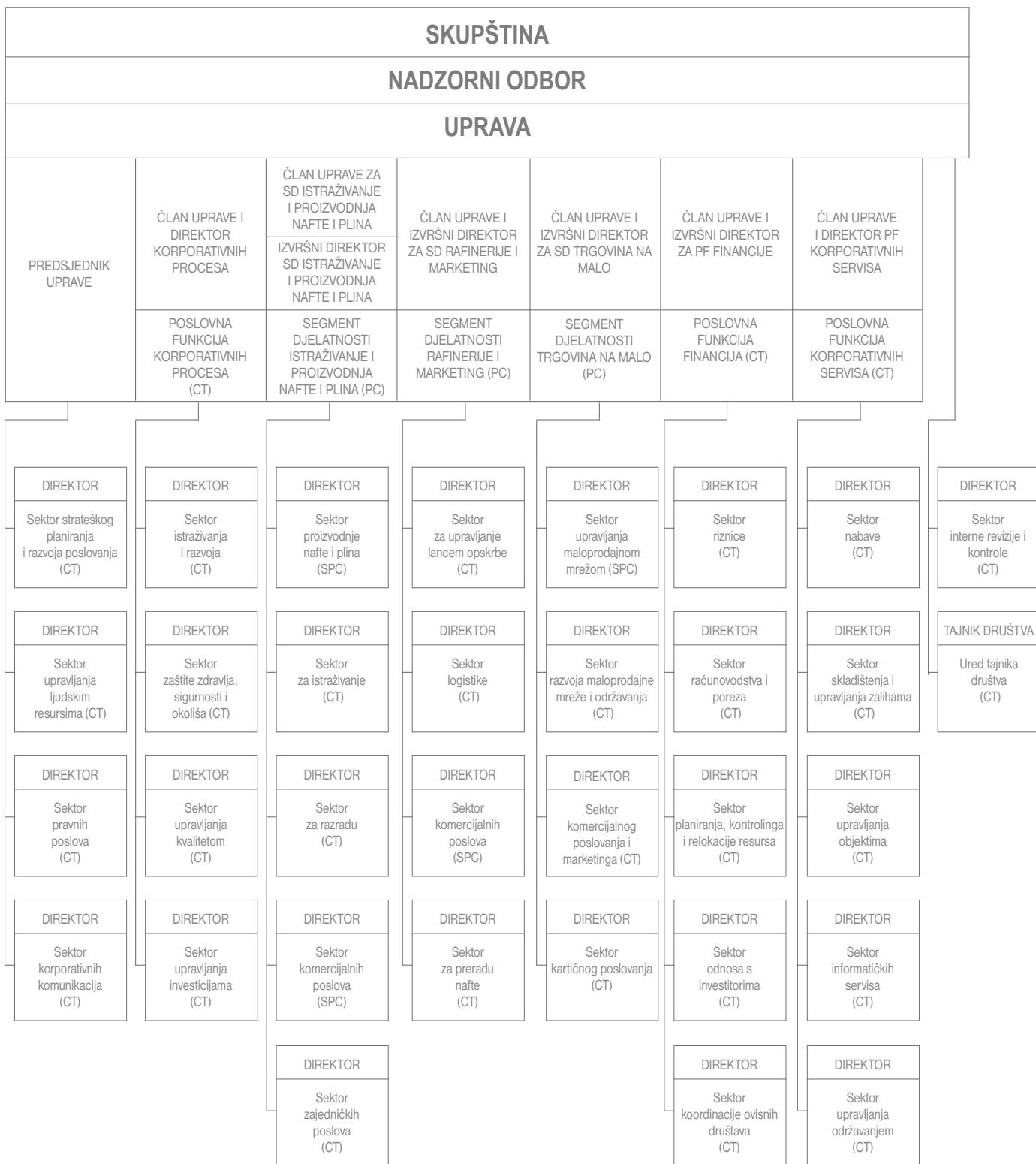

DARKO MARKOTIĆ, član Uprave i direktor PF Korporativnih servisa

Darko Markotić (36) član je Uprave INA, d.d. i direktor PF Korporativnih servisa unutar koje su sistematizirani sektori nabave, informatičkih servisa, upravljanja objektima, održavanjem te zalihami i skladišnim poslovanjem. Diplomirao je 1998. na Pravnom fakultetu u Zagrebu. U INA, d.d. dolazi 2000. i zapošjava se kao pripravnik u Pravnom sektor. Od lipnja 2002. radi kao poslovni tajnik u Uredu člana Uprave za koordinaciju privatizacije INA, d.d. Krajem 2003. postaje pomoćnikom tajnika Društva. Na samu funkciju tajnika Društva imenovan je 2005. i tu je dužnost obnašao tri i pol godine. Nadzorni odbor INA, d.d. 18. lipnja 2008. izabrao ga je za novog člana Uprave.

SHEMA MAKROORGANIZACIJSKE STRUKTURE

PISMO PREDSJEDNIKA UPRAVE

Poštovani dioničari,

protekla 2008. je bila izrazito turbulentna i izazovna poslovna godina za INA- Industriju nafte, d.d. Prva polovica godine bila je obilježena ekstremno visokim cijenama nafte na svjetskom tržištu koju su slijedile i cijene uvoznog plina. U drugoj polovici godine došlo je do naglog pada cijena nafte i globalne ekonomske krize što je snažno utjecalo na razvijena gospodarstva, ali i ona u razvoju. U Hrvatskoj je krajem 2008. zabilježen pad gospodarskih aktivnosti sa svim problemima recesije koja se proširila svijetom.

Usprkos nepovoljnim kretanjima na tržištu tijekom godine INA, d.d. je u 2008. povećala ukupne prihode za 11 posto u odnosu na 2007. na iznos od 28,8 milijardi kuna.

Međutim, pad prodajnih cijena sirove nafte i cijena derivata u drugoj polovici godine, negativna razlika između prodajne i uvozne cijene prirodnog te nemogućnosti korigiranja cijene plina zbog reguliranog tržišta, nepovoljna kretanja tečaja kune i dolara što je rezultiralo negativnim tečajnim razlikama, te ograničavanje rasta cijena derivata u prvoj polovici godine kada su cijene nafte bile ekstremno visoke, utjecali su na značajan pad dobiti INA, d.d. na godišnjoj razini.

MOL JE POVEĆAO SVOJ UDJEL U INA, d.d.

U trećem kvartalu 2008. uslijedio je još jedan važan poslovni događaj kojim je promijenjena vlasnička struktura INA Grupe. Mađarska naftna i plinska kompanija MOL, strateški partner od 2003., uputila je 2. rujna 2008. dobrovoljnu ponudu za preuzimanje dionica INA, d.d. koje su bile u posjedu malih dioničara i fondova. Nakon prihvatanja ponude za preuzimanje dionica i isplate dioničara, MOL je 17. listopada 2008. povećao svoj udjel u INA, d.d. s 25% plus jedna dionica na 47,16% i tako postao najveći dioničar.

IZDVAJANJE PSP OKOLI I TRGOVANJA PRIRODNIM PLINOM

Da bi zadрžala značajan utjecaj na zbivanja na tržištu prirodnim plinom i na dobavu plina za domaće tržište, Vlada Republike Hrvatske je razmatrala i donijela odluku o izdvajanju iz INA, d.d. Podzemnog skladišta plina Okoli i poslovanja

uvoza i prodaje plina tarifnim i povlaštenim kupcima. U tom smislu su Vlada i MOL 30. siječnja 2009. potpisali Glavni ugovor o poslovanju prirodnim plinom (okvirni ugovor kojim se uređuju neka od osnovnih pitanja glede budućnosti tržišta prirodnog plina i opskrbe prirodnim plinom u Hrvatskoj). Temeljem ugovora, Vlada ili društvo osnovano za tu svrhu od strane Vlade, preuzet će djelatnost skladištenja plina i trgovinu prirodnim plinom tijekom 2009. Prema svojoj poslovnoj strategiji INA, d.d. će zadržati aktivnosti istraživanja i proizvodnje plina.

Kako trgovina plinom čini dio glavnog poslovanja, INA, d.d. je prikazala poslovne rezultate vezane za te aktivnosti u 2008. kao prekinuto poslovanje. Usporedna dobit i novčani tijekovi od prekinutog poslovanja predstavljeni su tako da uključuju te djelatnosti klasificirane kao prekinute u tekućem razdoblju.

POSLOVNI REZULTATI U 2008.

Dobit iz osnovne djelatnosti INA Grupe od neprekinutog poslovanja za 2008. iznosi 1,310 milijuna kuna (USD 266 milijuna) i niža je za 227 milijuna kuna u usporedbi s 2007. Ali pored gore spomenutog utjecaja viših cijena nafte i proizvoda, nakon čega je u drugoj polovici uslijedio značajan pad, na finansijske rezultate INA, d.d. negativno se odrazila revalorizacija zaliba nafte i derivata po nižim cijenama što je rezultiralo gubitkom od 1,106 milijuna kuna. Aprecijacija dolara i viša razina deviznog zaduženja rezul-

Itirala je gubitkom iz finansijskih aktivnosti u iznosu od 780 milijuna kuna. Ograničavanje cijena derivata u vrijeme kada su cijene nafte bile ekstremno visoke rezultiralo je gubitkom prihoda od 218 milijuna kuna, a zbog reguliranih cijena ukapljenog naftnog plina nastao je gubitak prihoda od 312 milijuna kuna, tako da je ukupni gubitak prihoda iz navedene osnove iznosio 530 milijuna kuna. Na negativan rezultat utjecala je i niža proizvodnja ugljikovodika te proizvodnja i prodaja rafinerijskih proizvoda.

U tom kontekstu INA Grupa je završila poslovnu godinu 2008. s gubitkom od 1.099 milijuna kuna gubitka u usporedbi s 869 milijuna dobiti u 2007., s tim da je gubitak iz plinskog tj. prekinutog poslovanja iznosio 1.450 milijuna kuna.

Bez gubitaka nastalih iz prekinutog poslovanja INA, d.d. ostvaruje dobit od 352 milijuna kuna.

Nakon izdvajanja plinskog poslovanja koje je dosad generalo gubitke INA, d.d. će se moći posvetiti važnim razvojnim projektima u području istraživanja i proizvodnje, rafinerijskoj preradi i prodaji derivata na domaćem i inozemnim tržistima te razvoju maloprodajne mreže benzinskih postaja.

ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA NAFTE I PLINA

INA, d.d. nastavlja s intenzivnim aktivnostima istraživanja i proizvodnje nafte i plina u Panonskom bazenu i na Jadranu.

Otkriće plina na mađarskoj strani na polju Zalata, za koje su

partneri INA i MOL potpisali ugovor o podjeli proizvodnje, dalo je novi poticaj za nastavak istraživačkih radova u Panonskom bazenu. Istraživačka bušotina Dravica-1 na hrvatskoj strani potvrđila je potencijalne zalihe ugljikovodika. Očekuju se daljnja ispitivanja da bi se utvrdile stvarne zalihe. Suradnja INA, d.d. i MOL-a nastavlja se i na projektu Novi Gradac-Potony gdje su obavljena opsežna seizmička mjerena.

Istraživačke aktivnosti nastavljaju se u sjevernom Jadranu zajedno s partnerom u zajedničkom ulaganju, grupom ENI iz Italije. Krajem 2008. otkrivena su dva nova nalazišta plina: bušotoninom IKA-SW-1 otkriven je niz tankih slojeva plina koje dosadašnjim tehnologijama nije bilo moguće istražiti niti privesti proizvodnji; drugo otkriće, polje Božica-1 otkriveno je bušotoninom Božica-1 i predstavlja novo satelitsko polje na plinskom polju Ivana. Daljnjim razradnim radovima utvrdit će se pridobive zalihe plina.

Tijekom 2008. završene su razradne bušotine na manjim plinskim poljima Ana, Vesna i Irina s kojih bi proizvodnja trebala početi u 2009.

INA, d.d. je završila treću i posljednju istraživačku fazu na bloku Hayan u Siriji, najuspješnijoj inozemnoj koncesiji u povijesti kompanije. Šesto komercijalno otkriće na bušotini Mazrur-1ST prijavljeno je Sirijskom ministarstvu u travnju 2008. Zasad, proizvodnja nafte odvija se na poljima Jihar i Jazal. Međutim, zbog ograničenog kapaciteta objekta za skupljanje i separaciju nafte i plina, proizvodnja s tih polja je ograničena. Nakon završetka druge faze projekta krajem 2009., kada bude pušten u rad novi objekt za skupljanje

i separaciju nafte i plina većeg kapaciteta, povećat će se proizvodnja nafte s polja Jihar i Jazal, ali će se omogućiti i proizvodnja iz ležišta plina otkrivenih na poljima Jihar, Jazal i Al Mahr. Zasad, plin se proizvodi na poljima Palmyra i Mus-tadira koja su novim plinovodom spojena na sirijsku plinsku stanicu Arak. Proizvodnja plina će se povećati kada bude dovršena 3. faza projekta Hayan koja uključuje izgradnju postrojenja za obradu plina i jedinicu za proizvodnju ukapljenog plina. Ugovor za izgradnju tog postrojenja potpisana je u 2008., a planiran dovršetak očekuje se 2011.

Kontinuirana proizvodnja nafte odvija se na koncesijama u Angoli i Egiptu.

Kapitalna ulaganja u Segmentu djelatnosti istraživanja i proizvodnje nafte i plina dosegla su 2,552 milijuna kuna i 993 milijuna kuna su viša u odnosu na prošlu godinu. Ulaganja su uglavnom usmjerena na financiranje projekata u sjevernom Jadranu i Siriji.

RAFINERIJE I MARKETING

Intenzivne investicijske aktivnosti odvijale su se u sklopu najvažnijeg projekta INA, d.d. - modernizacije rafinerija u Rijeci i Sisku. Provedba tog projekta odvija se prema planu. U rafineriji Sisak završena su dva važna postrojenja: jedinica za odvajanje sumpora tzv. Claus postrojenje, i HDS FCC benzina, a dobivena je građevinska dozvola za izgradnju Izomerizacije. Nakon završetka ovog postrojenja, rafinerija Sisak će moći proizvoditi benzine euro V kvalitete.

U Rafineriji nafte Rijeka postrojenje Izomerizacije pušteno je u rad u ožujku 2008. U tijeku su radovi na izgradnji jedinice za odvajanje sumpora (Claus postrojenje) i HC/HDS plinskih ulja te postrojenje za proizvodnju vodika. Prema zacrtanim planovima 2010. Rafinerija nafte Rijeka bit će u mogućnosti proizvoditi dizelska goriva prema najzahtjevnijim europskim standardima.

INA, d.d. je i dalje zadržala snažnu tržišnu poziciju iako je njen tržišni udjel na domaćem tržištu smanjen sa 78 posto na 73 posto, a u Bosni i Hercegovini s 52 posto na 47 posto u usporedbi s prodajom u 2007. Projekt modernizacije rafinerija izuzetno je važan, jer kada rafinerije budu u potpunosti modernizirane INA, d.d. će na tržiste plasirati priovzode višeg standarda i povećati svoju konkurentnost.

TRGOVINA NA MALO

INA, d.d. upravlja učinkovitom i dobro raspoređenom mrežom benzinskih postaja koja se sastoji od 435 benzinskih postaja u Hrvatskoj i 50 postaja u susjednoj Bosni i

Hercegovini i Sloveniji. U 2008. mreža benzinskih postaja povećana je za 3 nove postaje u odnosu na 2007.

Ukupne prodane količina povećane su za 13,1 posto (153 tisuće tona), međutim kada se isključi maloprodaja ovisnih društava u 2008., prodaja i prosječni promet po benzinskoj postaji povećani su za 2 posto, odnosno 1,5 posto u usporedbi s prošlom godinom.

Nastavlja se trend povećane prodaje dizelskih goriva, uz značajan rast prodaje autoplina. Daljnjom optimizacijom maloprodajne mreže i podizanjem kvalitete usluga INA, d.d. namjerava zadržati svoju jaku tržišnu poziciju i poznati INA brand.

PARTNERSTVO S MOL-om

Otkad je MOL stekao 25% plus jednu dionicu u INA, d.d. 2003., strateški partneri su proširili suradnju na mnogim područjima poslovanja.

INA i MOL su u 2008. nastavili rad na dva važna istraživačka projekta na prospektima Zalata (Mađarska) i Podravska Slatina (Hrvatska) te Potony – Novi Gradac. Razmatraju se mogućnosti za buduću suradnju na međunarodnim projektima u području istraživanja nafte i plina.

MOL pruža punu podršku INA, d.d. u realizaciji projekta modernizacije rafinerija i prenosi znanja i iskustva stečena u provedbi modernizacije vlastitih rafinerija.

U području razvoja maloprodajne mreže, partneri su

započeli s osmišljavanjem zajedničke marketinške strategije za cijelu regiju jugoistočne Europe, uključujući i pregled tržišnih pozicija u području trgovine na malo. Početkom veljače 2009. MOL je pustio u rad dvije nove benzinske postaje pod INA brandom u pograničnom području u Mađarskoj.

Nastavlja se zajednički rad INA, d.d. i MOL-a na konsolidaciji Energopetrola, Sarajevo u kojem su 2006. partneri kupili 67 posto udjela.

Nakon dobrovoljne ponude MOL-a u listopadu 2008., strateški partner stekao je 47,16 posto udjela. Zbog ove značajne promjene vlasništva uslijedit će promjena dioničarskog ugovora između Vlade Republike Hrvatske i MOL-a. Slijedom toga u 2009. mogu se очekivati daljnje organizacijske promjene.

OČEKIVANJA ZA 2009.

Poslovna godina 2008. bila je obilježena globalnom ekonomskom krizom te prvo naglim rastom, a zatim velikim padom cijena nafte na međunarodnom tržištu. Naftne tvrtke širom svijeta bile su pogodjene otežanim uvjetima poslovanja, a posljedično tome i lošijim rezultatima. Poslovni rezultati INA, d.d. su slabiji nego prošle godine, ali činjenica je da su uložena ogromna sredstva u Segment djelatnosti istraživanja i proizvodnje nafte i plina koja će osigurati novu proizvodnju ugljikovodika, a time i veće prihode, te u modernizaciju rafinerija koje

će početi proizvoditi veće količine derivata prema europskim standardima.

Prema predviđanjima 2009. neće biti laka zbog daljnog utjecaja globalne krize, ali mi smo stvorili osnovu koja će osigurati rast našeg poslovanja.

Želio bih zahvaliti svim zaposlenicima na uloženom radu i trudu kojim su dali svoj doprinos razvoju tvrtke.

Dr. sc. Tomislav Dragičević

POSLOVNO IZVJEŠĆE

MISIJA, VIZIJA I TEMELJNE VRIJEDNOSTI

INA je moderna, društveno odgovorna i transparentna tvrtka u stalnom dijalogu sa svojim okolišem, usmjerena na održivi razvoj i skrb o zdravlju i sigurnosti svojih zaposlenika i cijelokupne zajednice.

VIZIJA

Biti uvažavan i poželjan partner, poznat po izvrsnosti proizvoda i usluga, poštenim i brižno njegovanim odnosima i zaštiti interesa naših vlasnika, kupaca, radnika i drugih partnera.

MISIJA

INA, d.d. je vertikalno integrirana naftna korporacija, utjecajan sudionik na tržištu nafte, derivata i plina u Hrvatskoj i susjednim zemljama, koja je stalnim unapređenjem poslovanja i kvalitete proizvoda i usluga, usmjerena na stvaranje veće vrijednosti.

TEMELJNE VRIJEDNOSTI

Kako bi se ostvarila Misija i dostigla Vizija, nužno je svoje ponašanje podrediti očekivanjima i ciljevima svih zainteresiranih za Inino djelovanje, a to su prvenstveno vlasnici, kupci, dobavljači i zajednice u kojima djelujemo, a da svojim djelovanjem ne narušavamo sklad prirode koja nas okružuje. Stoga su naše temeljne vrijednosti:

Korist vlasnika

Ostvarivati primjereni rast vrijednosti imovine vlasnika i zainteresiranih ulagača.

Partnerstvo s kupcima

Zadovoljavati potrebe i očekivanja kupaca, pridobiti njihovo povjerenje i trajnu privrženost.

Dobavljači

Održavati korektne odnose.

Uvažavanje zajednice - prepoznatljiv imidž

Održavati prepoznatljiv imidž prisnom suradnjom i poštivanjem kulturnih, vjerskih i drugih posebnosti zajednica u kojima djelujemo.

Dobrobit radnika - kreativnost i jedinstvenost

Uvažavati potrebe, interes i sposobnosti radnika, poticajnim sustavom nagrađivanja i napredovanja, jer su nezamjenljiv kreativni potencijal, svekolika podrška i uporište u realizaciji ciljeva.

ZAŠTITA ZDRAVLJA, SIGURNOST I ZAŠTITA OKOLIŠA

Sektor zaštite zdravlja, sigurnosti i zaštite okoliša središnja je organizacijska jedinica INA, d.d. zadužena za područje zaštite okoliša i zaštite na radu. Osnovna je funkcija Sektora jedinstveno upravljanje zaštitom zdravlja, sigurnošću i zaštitom okoliša, što uključuje definiranje zajedničke politike, strategije i ciljeva te funkcioniranje po istim pravilima, uz uvažavanje zakonskih i drugih propisa. Sektor surađuje s istovrsnim organizacijskim jedinicama u svim ostalim djelovima INA, d.d., koji imaju ili mogu imati značajniji utjecaj na okoliš. Velika se pozornost posvećuje informiranju i komunikaciji unutar INA, d.d., kao i sa svim zainteresiranim stranama, od državnih institucija do kupaca i lokalne zajednice, te sustavnom razvijanju svijesti i stručnosti svih radnika u području zaštite zdravlja, sigurnosti te zaštite okoliša.

ZAŠTITA OKOLIŠA

Kao i sve naftne kompanije u svijetu, INA, d.d. svojim aktivnostima, koje uključuju istraživanje i proizvodnju, preradu, skladištenje i prodaju nafte, naftnih derivata i plina, može značajno utjecati na okoliš. Stoga se, u skladu sa zakonskim zahtjevima i najboljom praksom, na svim lokacijama na kojima je to potrebno, prate i mjeru osnovni pokazatelji utjecaja na okoliš, što uključuje: emisije u zrak i vode, gospodarenje opasnim i neopasnim industrijskim otpadom, akcidente s utjecajem na okoliš i sl. U cilju smanjenja negativnog utjecaja na okoliš kontinuirano se provode brojne aktivnosti i projekti, koji su izravno ili neizravno vezani uz zaštitu okoliša.

Značajni dio aktivnosti tijekom 2008. odnosio se na područje prilagodbe poslovanja koja proizlaze iz procesa usklađivanja zakondodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom EU u području zaštite okoliša.

Iz brojnih zakonskih propisa donesenih tijekom 2008. navodimo nekoliko propisa sa značajnim utjecajem na poslovanje kompanije:

Uredba o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama (NN 142/08), prema kojoj su u sustav trgovanja emisijama uključene rafinerije u Rijeci i Sisku, te pogoni Etan i Molve; Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (Narodne novine 114/08) koja proizlazi iz IPPC Direktive, te Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (Narodne novine 114/08) koja proizlazi iz SEVESO II Direktive.

Rafinerija nafte Sisak je tijekom 2008. učinila velike napore u unapređenju i rješavanju tehnoloških pitanja, što je rezultiralo poboljšanjem kakvoće zraka u okruženju, tako da se očekuje da će kategorizacija kvalitete zraka za 2008. biti 1. kategorije u odnosu na sumporov dioksid (SO_2) i benzen.

U 2008. u okviru Projekta modernizacije rafinerije u Sisku, završeno je i u probni rad pušteno postrojenje HDS FCC benzina (Hidrodesulfurizacija FCC benzina). Dovršena je i potpuna sanacija središnjeg dimnjaka, a automatska merna postaja za praćenje kakvoće zraka Sisak-1 u redovnom je radu od 01.05.2008. U sklopu revitalizacije skladišnog prostora, vrši se sanacija spremnika naftnih derivata, s ciljem smanjenja

evaporacijskih gubitaka i zaštite zraka.

Tijekom 2008. u RN Sisak je zahvat sirove vode smanjen za 15,95 posto, a pitke vode za 10,81 posto u odnosu na 2007. Također je smanjena količina ispuštenе obrađene vode za 19,61 posto.

U Rafineriji nafte Rijeka (lokacija Urinj) također su poduzete brojne aktivnosti radi smanjenja negativnog utjecaja na okoliš. Uspostavljena je biološka obrada otpadnih voda čime je značajno poboljšana kvaliteta vode ispuštenе iz Postrojenja za obradu otpadnih voda.

Tijekom 2008. izvršena je sanacija kanalizacijskih cjevovoda u planiranoj i ugovorenoj duljini od preko 6000 m.

U Rafineriji nafte Rijeka (lokacija Mlaka) u okviru restrukturiranja poslovanja s ciljem ukidanja štetnih emisija u okoliš, tijekom listopada 2008. obustavljena je proizvodnja baznih ulja, bitumena, loživa ulja i parafina što je rezultiralo značajnim poboljšanjem kvalitete zraka u okruženju.

U Segmentu djelatnosti istraživanja i proizvodnje nafte i plina u 2008. u funkciji zaštite okoliša proveden je projekt Revitalizacije jame za skupljanje otpadnih fluida Beničanci iz domene gospodarenja otpadom. Pred završetkom je projekt uređenja deponija solidifikata elektrokemijskom redmedijacijom na pogonu Stružec koji predstavlja prvu primjenu ove tehnologije u Republici Hrvatskoj.

U tijeku je realizacija EOR projekta, kojim će se zbrinjavati 450000 tona ugljikovog dioksida (CO₂) s CPS Molve utiskivanjem u ležišta polja Ivanića i Žutice, što ima brojne koristi, kako ekonomski, tako i sociološke i ekološke. U sklopu projekta započela je izgradnja kompresorske stanice na CPS Molve te je obavljen pregled cjevovoda i stanja bušotinskog fonda na poljima Ivanić i Žutica.

Nepredviđeni događaji s utjecajem na okoliš

Tijekom 2008. u INA, d.d. je registrirano 13 nepredviđenih događaja sa značajnjim utjecajem na okoliš, što je 3 manje u odnosu na prethodnu godinu.

Najčešći uzroci su propuštanje cjevovoda/naftovoda zbog dotrajalosti i korozije, ali i kvarovi na procesnim postrojenjima i opremi te izlijevanje proizvoda.

ZAŠTITA ZDRAVLJA I SIGURNOST NA RADU

Priroda poslovanja u naftnoj industriji zahtijeva visok stupanj Zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i predstavlja jedan od prioriteta i temeljnih preduvjeta uspješnosti kompanije.

INA, d.d. je stoga izgradila sveobuhvatni sustav upravljanja zaštitom na radu i zaštitom zdravlja, usmjeren na kontinuirano podizanje razine sigurnosti i redovito praćenje zdravlja svojih zaposlenika.

Posebna pažnja posvećuje se pravovremenoj edukaciji i osposobljavanju radnika za rad na siguran način kako bi se rizici svakodnevnog poslovanja sveli na najmanju moguću razinu.

Kao i u ostalim segmentima poslovanja, u protekloj godini stupio je na snagu niz novih zakonskih propisa kojima se u području zaštite na radu i zaštite zdravlja zakonodavstvo Republike Hrvatske uskladije s europskim standardima.

Od značajnijih zakona i propisa iz područja zaštite na radu ističemo Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu (N.N.86/08) te Pravilnik o zaštiti od požara u skladištima (N.N.93/08). Temeljem navedenih propisa INA, d.d. je prisupila prenošenju odredbi navedenih zakona u interne dokumente poslovanja na razini kompanije.

Uz sustavnu primjenu zakonskih propisa, u sve segmente poslovanja nastojimo prenositи iskustva najbolje prakse iz naftne industrije u upravljanju i praćenju rizika koji se odnose na sigurnost na radu i zaštitu zdravlja.

U osposobljavanju radnika za rad na siguran način, uz kontinuiranu edukaciju, provodimo redovite aktivnosti koje uključuju osposobljavanje iz početnog gašenja požara, specijalističko osposobljavanje prodavača na benzinskim postajama, izradu procjena opasnosti za radna mjesta i provođenje vježbi iz zaštite od požara.

Zaštita zdravlja ostvaruje se kroz sistematske pregledе i stalnu zdravstvenu kontrolu radnika koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada. U 2008. bilježimo porast broja ozljeda na radu u odnosu na 2007. Ukupno je zabilježeno 156 ozljeda, uglavnom se odnose na lakše, s tim da se dogodila jedna ozljeda sa smrtnom posljedicom. Porast ozljeda uglavnom se odnosi na značajan porast stradavanja pri pljačkama benzinskih postaja. Profesionalna bolest nije registrirana.

INA, d.d. zbog prirode svoje djelatnosti (osnovne i pratećih) veliku pozornost posvećuje zaštiti od požara kroz provođenje Godišnjeg plana aktivnosti zaštite od požara. Tijekom mjeseca svibnja održavale su se vatrogasne vježbe i stručno-edukativne aktivnosti na temelju kojih se analiziralo aktualno stanje te utvrdili prioriteti za unapređenje sustava zaštite od požara i tehnoloških eksplozija. Inina završna vatrogasna vježba održana je u Rafineriji nafte Sisak.

UPRAVLJANJE KVALITETOM

Od prvih početaka pojave međunarodnih standarda sustava upravljanja kvalitetom u INA, d.d. smo nastojali djelovati u skladu s tim standardima. Više certifikata akreditiranih neovisnih tijela po glavnim (core) procesima kompanije, dokaz su poslovanja u skladu sa zahtjevima ISO 9001 norme. Početkom 2000. Uprava kompanije opredijelila se za promjenu filozofije upravljanja. Razvio se jedinstveni sustav (Business management system) koji je u osnovi integrirani sustav upravljanja poslovanjem, temeljen na pravilima Društva, zakona, pravilima struke i zahtjevima normi ISO 9001, ISO 14001 i OHSAS 18001 i dugim normama u skladu s poslovnim odlukama. Od 2005. nadalje potvrđujemo jedinstveni sustav upravljanja kvalitetom na razini kompanije certifikatom kojeg smo održali i recertifikacijom nakon tri godine. Tijekom 2007. poslovna politika menadžmenta INA, d.d. utvrdila je obvezu razvoja sustava upravljanja informacijskom sigurnošću, a tijekom 2008. sukladno zakonskoj obvezi i implementaciju HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) sustava u restorane prehrane. Aktivni smo sudionici razvoja tih sustava na način pune integracije u postojeći sustav upravljanja poslovanjem.

Integracijom sustava upravljanja poslovanjem unaprijedili smo i postigli poboljšanja u transparentnom vođenju procesa, mjerenu i iskazivanju poslovnih rezultata, zadovoljstva kupaca i zaposlenika.

Odluku INA, d.d. da stalno unapređuje svoje poslovne procese i kvalitetu poslovanja potvrdilo je i uvođenje SAP-a 2006. što je rezultiralo usklajivanjem dokumentacija s redizajniranim procesima u SAP-u te nastavkom rada na projektu Modela procesa INA, d.d. ARIS alatom.

Visok stupanj zadovoljstva i lojalnosti kupaca našim proizvodima i uslugama potvrdio je da je sustav upravljanje kvalitetom primjeren i djelotvoran te ostvaruje postavljene ciljeve.

Normizacija i mjeriteljstvo

Već dugi niz godina INA, d.d. razvija i unapređuje sustav interne normizacije na razini korporacije s ciljem utvrđivanja jedinstvenih korporativnih normi. INA norme utvrđuju specifikaciju kvalitete proizvoda i sirovina, normiraju elemente vizualnog identiteta tvrtke, pravila i standarde u području poslovne komunikacije te norme identifikacijskih obilježja. Politika normizacije i Politika mjeriteljstva utvrđuju okvir i smjernice za izradu INA normi i ugradivanje zahtjeva kvalitete međunarodnih i europskih normi u INA norme i mjeriteljske programe na principima održivog razvoja.

Kontinuirano sudjelujemo u izradi i donošenju propisa i normi u državnim institucijama RH u područjima od interesa za INA, d.d., predlaganjem i usklajivanjem propisa s važećim dokumentima EU, a u cilju zaštite i promicanja interesa naftne i plinske industrije na domaćem i ostalim tržištima gdje poslujemo, uvažavajući interes svih dionika.

U drugoj polovici godine započet je rad na pripremama za pred-registraciju tvari INA, d.d. sukladno odredbama Uredbe REACH (Registration, Evaluation, Authorization of Chemicals and Restriction) koja vrijedi za područje EU, ali i za sve tvrtke sa sjedištem izvan EU koji izvoze svoje proizvode (kemikalije) u EU. S obzirom da INA, d.d. ne može sama obaviti pred-registraciju nego to za nju može učiniti tvrtka sa sjedištem u EU, za Jedinstvenog zastupnika odabранa je tvrtka MOL. Do propisanog roka za pred-registraciju (1. prosinac 2008.) INA, d.d. je pred-registrirala tvari koje proizvodi i koje namjerava registrirati do 30.11.2010. Kupci u EU obaviješteni su o pred-registraciji naših proizvoda, kako bi se njihova prodaja nesmetano odvijala i nakon 1. prosinca 2008.

ZAŠTITA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

U INA, d.d. stvoren je, održava se i dalje unapređuje cijelokupan proces sustava upravljanja intelektualnim vlasništvom koji prepoznae ovlasti, odgovornosti i sve aktivnosti od stvaranja ideje preko realizacije proizvoda, marketinga i prodaje do zaštite intelektualnog vlasništva.

U cilju zaštite stvorenog identiteta INA, d.d., osiguravamo zaštitu i održavanje patenata te trgovačkih znakova, proizvoda, vizualnog identiteta benzinskih postaja i svih ostalih prodajnih i uslužnih mesta (kroz zaštitu: žigova i industrijskog dizajna). Zaštitu provodimo u Hrvatskoj i inozemstvu na tržištima gdje namjeravamo biti ili već jesmo prisutni skladno Strategiji upravljanja intelektualnim vlasništvom.

Razvijanjem svijesti da znanje, kreativnost, inovativnost i intelektualno stvaralaštvo dovode do sustavnog razvoja kompanije postignuto je dugogodišnje njegovanje tradicija poticanja inventivnosti i kreativnosti zaposlenih čiji je krajnji rezultat inovativnost kompanije te intelektualno vlasništvo koje je moguće zaštititi.

Inovativnost INA, d.d. vidljiva je i kroz dugogodišnje sudjelovanje na izložbama izuma i inovacija (INOVA 2008: - od 13 izložaka čak deset je dobilo odlicja; 6 zlatnih, 2 srebrna i 2 brončana te posebnu nagradu za najbolje trgovacko društvo).

Cilj nam je da procesom upravljanja intelektualnim vlasništvom promoviramo potrebu i važnost znanja na kompanijskoj i osobnoj razini. Stoga nastojimo što bolje rabiti temeljne resurse poslovanja, informacije i znanja zaposlenika te što djelotvornije upravljati nematerijalnim vrijednostima unutar kompanije kako bi smo ostvarili konkurenčnost. Smjernice koje nas vode u upravljanju korporacijskim znanjem su otvorena i komunikativna korporacijska kultura, usmjereno na temeljne djelatnosti, poticanje kreativnosti i pretvaranje znanja zaposlenika u koristan oblik za kompaniju. S tim ciljem projektirana je Baza kompanijskog znanja koja je dostupna svim korisnicima INA-Intraneta.

Zaštita intelektualnog vlasništva uspjesna je proporcionalno uspješnosti nadzora, odnosno uvjet uspješne zaštite je

uspješan nadzor vlastitog identiteta/tehnologije. Na tržištu provodimo kontinuirani nadzor sprečavanja moguće povrede prava zaštićenog intelektualnog vlasništva INA, d.d.

Uvođenjem centralnog upravljanja intelektualnim vlasništvom članica INA Grupe od strane INA Matice stvorili smo podlogu za upravljanje intelektualnim vlasništvom svih društava kćeri. Takav pristup omogućava nam provođenje konzistentne i ucinkovite zaštite prava intelektualnog vlasništva na razini INA Grupe i poduzimanje odgovarajućih mjera u slučaju da takva prava budu narušena, te nas dovedi na razinu koju zahtjeva moderno tržišno poslovanje.

DRUŠTVENA ODGOVORNOST

Poslovi u INA, d.d. ne obavljaju se samo s ciljem stvaranja dobiti već i dobrobiti po društvo, poštujući ljude i okoliš. INA, d.d. razvija uzajamno povjerenje i zajedničke vrijednosti između svojih dionika (stakeholders), što im omogućuje zajednički rad uz dobru suradnju.

INA, d.d. članica je Global Compacta, najveće mreže za društveno-odgovorno poslovanje u svijetu. Implementacijom 10 načela Global Compacta, INA podržava i promiče u svom poslovanju temeljne društvene vrijednosti iz područja ljudskih prava, radnih prava, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije.

INA, d.d. je obilježila 60. godišnjicu UN Deklaracije o općim ljudskim pravima i putem svojih medija informirala radnike o sadržaju Deklaracije iz 1948.

Kodeksom poslovnog ponašanja i etike definirane su smjernice koje obuhvaćaju odnos prema radu, suradnicima, poslovnim partnerima, zaštiti zdravlja, sigurnosti, zaštiti okoliša, poštivanju zakona i običaja, smjernice protiv sukoba interesa i mehanizme nadzora.

Temeljna načela korporativnog upravljanja INA, d.d. su transparentnost poslovanja definirana jasnim postupcima za rad Nadzornog odbora, Uprave i drugih organa i struktura koje donose važne odluke, učinkovita unutarnja kontrola i učinkovit sustav odgovornosti.

Poslovni uspjeh temelji se na radnicima koji su spremni prihvatići nove izazove rada u kompaniji i kontinuirano stjecati nova znanja i vještine potrebne u radnim procesima.

Na taj se način omogućava maksimalan razvoj i korištenje ljudskih potencijala kao najvažnijeg resursa i izvora konkurenčne prednosti.

U INA, d.d. djeluju tri sindikata; INAŠ - Sindikat radnika Ine i društava Ine Zagreb, SING - Sindikat naftnog gospodarstva i EKN - Samostalni sindikat radnika u djelatnostima energetike, kemije i nemetala Hrvatske. Svi sindikati su uključeni u pregovore i praćenje promjena Kolektivnog ugovora.

Više od četrdeset godina INA, d.d. opskrbjava stanovništvo i gospodarske subjekte Hrvatske i regije energetima i mazivima. Prilagođava se specifičnim potrebama lokalnih zajednica. Desetljećima je stvarana tradicija financiranja infrastrukture i to posebice u lokalnim sredinama gdje je INA, d.d. provodila istraživanja i proizvodnju nafte i plina u Hrvatskoj. Financirana je izgradnja škola, bolnica, zdravstvenih stanica, odmarališta. INA, d.d. danas pomaže zajednicama u humanitarnim, kulturnim, edukacijskim, sportskim, ekološkim, zdrastvenim i znanstvenim projektima u vidu donacija i sponsorstava te ulaze u niz neprofitabilnih djelatnosti dragocjenih za ukupnu kvalitetu življena.

INA, d.d. je osnovala i ima dugu tradiciju dodjele Godišnje nagrade INE za promicanje hrvatske kulture u svijetu. Uključena je u inicijativu dodjele top stipendije najboljim studentima, a otvorila je vrata mnogim srednjoškolcima i studentima iz Hrvatske i inozemstva, kako bi stekli nova znanja tijekom ljetne prakse.

S dobavljačima nafte i plina iz uvoza, dobavljačima maziva, ukapljenog naftnog plina i robe široke potrošnje te drugih proizvoda i usluga potrebnih za poslovanje imamo dobre i korektnе poslovne odnose.

Za društveno odgovorno poslovanje od iznimne važnosti je dijalog s dionicima. INA, d.d. je, među prvima u Republici Hrvatskoj, još 1997. otvorila besplatni telefon za stalnu izravnu komunikaciju sa svojim kupcima i najširom javnošću. Osim telefonom, građani mogu kontaktirati web-stranicom, e-mailom, pismima ili osobnim dolaskom.

O svom napredovanju na području društvene odgovornosti INA, d.d. redovito godišnje izvješćuje dionike i uključena je u globalnu mrežnu komunikaciju Communication on Progress.

POSLOVNE DJELATNOSTI

ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA NAFTE I PLINA

ISTRAŽIVAČKI RADOVI

Rad Sektora za istraživanje u protekloj godini obilježila su otkrića plina na domaćem istraživačkom prostoru. Otkrivena su dva plinska polja na sjevernom Jadranu; IKA SW i Božica, a u Panonu je potvrđeno plinsko-kondenzatno otkriće Zalata – Dravica koje se proteže s obje strane hrvatsko-mađarske granice. Radovi u inozemstvu su označeni završetkom desetogodišnjih istraživanja na bloku Hayan u Siriji, ali ujedno i potpisom novog ugovora o istraživanju na bloku Moghan 2 u Iranu.

Na domaćem istraživačkom prostoru na bloku Ivana u sjevernom Jadranu, izgrađene su dvije istraživačke bušotine; IKA SW-1dir i Božica-1. Obje bušotine su otkrile nova komercijalna ležišta plina. Posebno je značajno otkriće plina bušotinom IKA SW-1dir kojom je uspješno testiran novi istraživački objekt, tzv. tanki slojevi. Radi se o debeloj seriji tankih centimetarskih i metarskih slojeva koje dosadašnjim

tehnologijama nije bilo moguće istražiti ni privesti proizvodnji. Drugo otkriće, polje Božica, klasična je 'bright spot' anomalija i predstavlja satelitsko polje plinskog polja Ivana. Velika važnost plinsko-kondenzatnog otkrića na strukturi Zalata u pograničnom području Hrvatske i Mađarske tijekom 2007. bila je upravo u tome da potakne snažnije oživljenje istraživanja u domaćem prostoru. Tako je krajem 2008. na hrvatskoj strani strukture izgrađena potvrđena bušotina Dravica-1. Bušotinom su potvrđena plinsko-kondenzatna zasićenja u dvije razine Koprivničkih pješčenjaka, ali i unutar srednje miocenskih karbonatnih breča Moslavačka gora formacije. U tijeku je izrada programa proizvodnog ispitivanja ležišta kojim će se definirati proizvodni potencijal ležišta. Na egipatskoj koncesiji East Yidma u tijeku je izrada bušotine Rizk-1 kojom su već sada utvrđene značajne naftne indikacije koje će se daljnjim istraživanjima dodatno definirati. Na bloku Aphamia u Siriji potvrđnom bušotinom Mudawara-2 definirano je naftno i plinsko zasićenje u Kurrachine Dolomite formaciji.

ISTRAŽIVANJE U INOZEMSTVU

SIRIJA

Blok Hayan (Operator INA: 100%)

Treća i završna istraživačka faza na najuspješnijoj inozemnoj Ininoj istraživačkoj koncesiji u povijesti kompanije istekla je 12. rujna 2007. Posljednje je otkriveno naftno-plinsko polje bušotinom Mazrur-1ST. Izgradnja bušotine završila je tijekom studenog 2007., a proizvodno ispitivanje trajalo je do 26. siječnja 2008. Tijekom proizvodnog ispitivanja na standardnu proizvodnu sapnicu promjera 7,9 mm dobiveno je $160 \text{ m}^3/\text{d}$ nafte i $70.000 \text{ m}^3/\text{d}$ plina iz D2_2 ležišta Kurrachine Dolomite formacije. Po završetku ispitivanja izrađen je "Notice Of Commercial Discovery" (NOCD) čime je prijavljeno šesto komerijalno otkriće na bloku. NOCD i predložena proizvodna koncesija prihvaćena je od strane SPC-a 29. travnja 2008. te je polje predano u razradu.

Blok Aphamia (Operator INA 100%)

Na bloku Aphamia prva istraživačka faza, u trajanju od četiri godine, završila je u lipnju 2008. Ugovorne obveze ispun-

jene su snimanjem 504 km 2D seizmike (2005.) izgrađena istraživačka bušotina Jaddua-1 (2006.g). Bušotina je napuštena kao negativna. Druga istraživačka bušotina Mudawara-2 izgrađena je u periodu od 10. veljače do 24. lipnja 2008. do konačne dubine od 3.150 metara. Proizvodnim ispitivanjem utvrđeno je naftno i plinsko zasićenje C2 ležišta Kurrachine Dolomite formacije (dotok plina od $125.000 \text{ m}^3/\text{d}$).

Druga istraživačka faza započela je 23. kolovoza 2008. i trajat će dvije godine s obvezatnom izradom dviju istraživačkih bušotina i mjerenjem seizmike. Tako je 18. listopada započelo mjerjenje 270 km^2 3D seizmike na prospektu Mudawara s ciljem pouzdanijeg definiranja otkrivenih zaliha ugljikovodika. Mjerjenje je završeno 15. siječnja 2009.

EGIPAT

Istraživačke aktivnosti u Egiptu odvijale su se na dva istraživačka bloka; East Yidma i East Kalabsha, dok je blok Ras El Ush 18. siječnja 2008. napušten kao neperspektivan.

Blok East Yidma – Zapadna pustinja

Operator: INA: udjel 50%

Partner: RWE-Dea: udjel 50%

Istraživački radovi na bloku nastavljeni su produžetkom druge faze dogovorenom u rujnu 2008. kako bi se obavili radovi izgradnje dviju istraživačkih bušotina koje su dio ugovorne obveze.

Tijekom 2007. i 2008. dolazilo je do prekida radova u nekoliko navrata od strane egipatske vojske. Snimanje 1,587.5 km² 3D seizmike dovršeno je 2. ožujka 2008. te je na temelju preliminarne interpretacije locirana istraživačka bušotina Raheim-1ST. Nažalost nisu ustanovljene komercijalne zalihe nafte te je bušotina napuštena kao negativna. Izgradnja druge istraživačke bušotine Rizk-1 je započela 15. studenog 2008. te je još uvijek u tijeku. Na dubini od 3.353 m ustanovljene su značajne pojave plina u Baharya i Kharita formacijama. No te pojave moraju se potvrditi daljnjim ispitivanjem i karotažnim mjeranjima. Dovršetak izgradnje istraživačke bušotine očekuje se u veljači 2009.

Blok East Kalabsha – Zapadna pustinja

Operator: IEOC 50%

Partneri: INA 25%

RWE-Dea 25%

Istraživački radovi na bloku započeli su 26. svibnja 2005. te je u trajanju od tri godine obveza bila izraditi tri istraživačke bušotine i snimiti 2D i/ili 3D seizmiku. Tako je 2007. snimljeno 516 km² 3D seizmike na području 'East Kalabsha A' i 395 km² 2D/3D seizmike na području 'South Maleiha'. Na temelju snimljenih podataka locirane su tri istraživačke bušotine. Tako su u prvoj polovici 2008. izgrađene bušotine Fennec-1, Serb-1 i Palm-1. Nažalost, niti jedna nije otkrila komercijalne zalihe nafte, te su napuštene kao negativne. Po isteku prve istraživačke faze 26. svibnja 2008. zatražen je produžetak faze u trajanju od šest mjeseci, te je u tom periodu izrađena reinterpretacija naftno-geološkog potencijala bloka. Utvrđeno je da su istraživačke bušotine locirane na klasične istraživačke objekte kredne starosti, te da postoje perspektivni objekti u dubljim, jurskim i paleozoitskim ležištima. Upravo u tim ležištima su recentno otkrivene značajne količine nafte i plina na susjednim koncesijama. Na temelju tih podataka odlučilo se za ulazak u drugu istraživačku fazu u trajanju od dvije godine, gdje ugovorne obveze uključuju izradu četiriju istraživačkih bušotina. Ta faza traje od 26. studenoga 2008. do 25. svibnja 2010.

Blok Ras El Ush – Sueski zaljev

Operator IEOC (Italija): 75% udjela

Partner INA: 25% udjela

Na bloku su tijekom dviju istraživačkih faza izgrađene dvije negativne istraživačke bušotine, te je nakon reinterpretacije naftno-geološkog potencijala bloka odlučeno da se po isteku druge istraživačke faze (18. siječnja 2008.) ne nastavi s daljnjim istraživanjem te da se koncesija napusti kao neperspektivna.

NAMIBIJA

Blok Zaris (operator INA 100%)

Ugovor za istraživanje na koncesiji Zaris potpisani je 23. studenoga 2005. od strane predstavnika Uprave INA, d.d. i Ministarstva ratarstva i energetike Vlade Republike Namibije. Radne obveze prve faze obuhvaćaju snimanju 500 km 2D seizmike tijekom prvih dviju godina trajanja ugovora. Zbog problema s izborom izvođača radova, a kasnije i s realizacijom seizmičkih radova došlo je do kašnjenja projekta. Stoga je od namibijskog Ministarstva ratarstva i energetike dobiven produžetak prve istraživačke faze u trajanju od dvije godine, bez novih radnih obveza.

Snimanje 500 km 2D seizmike izvela je kompanija Geofizika d.d. Zagreb u trajanju od 27. prosinca 2007. do 23. ožujka 2008. Podaci su nakon toga obrađeni i interpretirani, te je izrađena naftno-geološka studija bloka Zaris. Izdvojena su dva perspektivna istraživačka lokaliteta za koje su izrađeni geološki projekti za izradu istraživačkih bušotina.

ANGOLA

Blok 3/05A

Operator: Sonangol 25%

Partner: INA 4%

Ugovor o istraživanju na području podmorja Angole potpisani je srpnju 2005. Minimalne obveze prve istraživačke faze u trajanju od tri godine obuhvatile su izradu jedne istraživačke bušotine. U periodu od kolovoza od studenog 2007. snimljeno je 2.290 km² 3D seizmike. Za obradu snimljene 3D seizmike odabrana je kompanija PGS. Planom radova za 2008. predviđena je izrada potvrđne bušotine Punja-4. Zbog nedostupnosti bušaćih platformi izrada bušotine odgođena je za travanj 2009. Time su radne obveze prve istraživačke faze prenijete u drugu. Druga istraživačka faza traje dvije godine uz radnu obvezu izrade još jedne istraživačke bušotine na lokalitetu koji će biti izdvojen na temelju 3D seizmike.

IRAN**Blok Moghan 2**

Operator: INA 100%

Ugovor o uslugama istraživanja i razrade na bloku Moghan 2 u Iranu stupio je na snagu 1. lipnja 2008. Koncesija se nalazi u Kaspijskoj regiji na sjeveru Irana, uz granicu s Azerbajdžanom. Površina bloka iznosi 3.230 km². Istraživačka faza traje četiri godine s minimalnim obvezama snimanja seizmike i izgradnje jedne istraživačke bušotine. Tijekom druge polovice 2008. otvoren je Inina poslovna jedinica u Teheranu, prikupljeni su svi postojeći podaci te je izrađena naftno-geološka studija na temelju koje je izrađen prijedlog snimanja 2D seizmike u 2009.

ISTRAŽIVANJE U ZEMLJI**PANON****Projekt Zalata – Podravska Slatina
(INA 50%, MOL 50%)**

U okviru suradnje INA-MOL na projektu evaluacije pograničnog područja Podravska Slatina – Zalata projektirana je potvrđna bušotina Dravica-1 na hrvatskoj strani strukture Zalata koja se proteže na obje strane granice. Izrada kanala bušotine Dravica-1 počela je u 11. rujna 2008., a završila u 29. prosinca 2008. Konačna dubina bušotine iznosi 3.500 m. Tijekom bušenja registrirane su značajne pojave ugljikovodika u dva intervala unutar Koprivničkih pješčenjaka, te u karbonatnim brečama Moslavačka gora formacije. Time je potvrđeno rasprostiranje svih ležišta te zalihe plina i kondenzata otkrivene bušotinom Zalata-1. Tijekom DST-2 mjerena u ležištu karbonatnih breča Moslavačka gora formacije (interval 3.167-3.121m) ostvaren je dotok plina od 117.000 m³/d uz odlične indikacije propusnosti ležišta. U 2009. će se provesti hidrodinamička ispitivanja u tri grupe intervala kako bi se utvrdio proizvodni potencijal ležišta.

**Projekt Novi Gradac – Potony
(INA 50%, MOL 50%)**

Uspješna suradnja INA-MOL nastavljena je na ugovornom području Novi Gradac – Potony. Radovi na snimanju 189 km² 3D seizmike započeli su 26. listopada 2007., a dovršeni su u veljači 2008. Radove je izvela mađarska kompanija Geophysical Services Ltd. Nakon terenskih radova oba-

vljeni su radovi obrade podataka i spajanje svih okolnih 3D seizmičkih volumena čime je dobiven ogromni jedinstveni regionalni prikaz podzemlja. Mogućnost sagledavanja regionalnog naftno-geološkog modela omogućuje lociranje novih potencijalnih istraživačkih lokaliteta uz smanjenje rizika. Na temelju interpretacije podataka izdvojen je istraživački lokalitet na mađarskoj strani područja koji se, međutim, nalazi u parku prirode, te ne postoji mogućnost izgradnje bušotine. U tijeku je iznalaženje rješenja za spomenutu lokaciju te definiranje novih lokaliteta.

SJEVERNI JADRAN

Na sjevernom Jadranu se vrši istraživanje sa stranim partnerima. Blok Ivana istražuje se s talijanskom kompanijom

ENI preko zajedničke kompanije INAGIP. S talijanskom kompanijom Edison Gas istražuje se blok Ivana i Ivona, također preko zajedničke kompanije EDINA.

Blok Ivana (Operator INAGIP)

Na temelju revizije ranijih procjena i izrađenih studija o preostalom plinskom potencijalu bloka Ivana, izdvojena su dva istraživačka lokaliteta: IKA SE i Božica. U prvoj polovici 2008. izgrađena je usmjerena bušotina IKA SW-1 dir. Bušotinom je otkriven niz tankih slojeva akumulacija plina. Konačna dubina bušotine iznosila je 1.704m. Plinsko zasićenje otkriveno je na više intervala. Prilikom izgradnje istražne bušotine IKA SW1dir, INA i njen partner Grupa ENI, Italija, primijenili su novu tehnologiju bez koje ne bi bilo moguće uspješno završiti ovu istraživačku fazu niti kasnije privesti ovu bušotinu u proizvodnju. Prema procjenama temeljenim na rezultatima dobivenim nakon istražne faze, ovo otkriće doprinijet će novim značajnim zalihamama plina.

Iznimna važnost ovog otkrića je u tome što je otvoreni novi istraživački koncept na temelju kojeg će se locirati nove bušotine.

Nakon bušotine IKA SW-1, krajem 2008. izgrađena je druga istraživačka bušotina Božica-1. Prospekt Božica otkriven je kao klasična 'bright spot' seizmička anomalija na 3D seismici. Istraživačkim bušenjem potvrđena su zasićenja plinom u pijescima Carolla formacije. Konačna dubina bušotine je 920 m. Značajne pojave plina registrirane su u intervalu 733,5-856 m.

Izrada razradnih studija je u tijeku.

Blok Ivona (Operator EDINA)

Ugovor o istraživanju bloka Ivona na sjevernom Jadranu između INA, d.d. i kompanije Edison Gas potpisani je u prosincu 2005. Prva istraživačka faza trajala je tri godine s radom obvezom snimanja seizmike. Radove izvodi zajednička kompanija EDINA, dok radove u istraživačkoj fazi u potpunosti financira Edison Gas. Snimanje guste pravilne mreže 2D seizmičkih profila ukupne dužine 1866 km na bloku Ivona završeno je u sredinom 2007.

Nakon interpretacije seizmičkih podataka odlučeno je da EDINA neće ući u drugu istraživačku fazu te će se blok napustiti kao neperspektivan.

RAZRADNI RADOVI

HRVATSKA Panon

Tijekom 2008. su rudarskim radovima na postojećim proizvodnim bušotinama naftnih i plinskih polja Žutica, Crnac, Lipovljani, Privlaka, Đeletovci, Stržec, Šandrovac, Lupoglav, Obod, Legrad, Jamarica, Okoli, Bilogora i Kloštar opet polučeni dobri rezultati: omogućena je ukupna dodatna proizvodnja 100 m³/dan naftne, 13 m³/dan plinskog kondenzata i 456.000 m³/dan plina. Ove količine ugljikovodika dijelom su rezultat i nastavljenih aktivnosti na revitalizaciji domaćih polja, tijekom kojih se ležišta naftne i plina detaljno analiziraju, snimaju novim tehnologijama, reinterpretiraju se njihova svojstva i prostiranje te se novim saznanjima omogućuje bolje crpljenje postojećih zaliha i privođenje proizvodnji novih, dosad necrpljenih zaliha.

Jadran

Na strukturnom užvišenju B plinskog polja Ika završena je izrada razradne bušotine Ika-B3 Dir, koja je nakon spajanja u proizvodni sustav tijekom siječnja 2008. dnevno proizvodila oko 40.000 m³ plina.

Na plinskim poljima Ana, Vesna i Irina izrađene su razradne bušotine Ana-2 Dir, Ana-3 Dir, Vesna-2 i Irina-1 Dir. Proizvodnim ispitivanjem navedenih bušotina dobiveno je ukupno oko 373.000 m³ plina na dan.

U drugoj polovici 2008. instalirano je postolje za platformu Annamaria A na hrvatskom dijelu plinskog polja Annamaria, koje je prepolovljeno morskom granicom između Hrvatske i Italije, pa će se to polje simultano razraditi i pustiti u proizvodnju u suradnji s talijanskim Enijem. Na samom kraju godine bušaća platforma je preseljena na lokaciju platforme i započete su pripreme za bušenje šest razradnih bušotina.

Za potrebe razrade plinskog polja Izabela počela je izgradnja dviju platformi, Izabela-jug (od rujna 2008. u Ravenni) i Izabela-sjever (od studenog 2008. u Rijeci).

INOZEMSTVO ANGOLA

U Republici Angoli se u 2008. proizvodnja naftne odvijala na tri proizvodna ugovorna područja Bloka 3: Blokovima 3/05, 3/85 i 3/91.

S obzirom da se proizvodnja odvija na odobalnim naftnim

poljima, jednom godišnje se akumulira dovoljno naftne za prijevoz. Temeljem toga obavljen je *lifting* našeg udjela u proizvodnji.

Blok 3/05

Prema ovome Ugovoru, ostvaruje se proizvodnja s proizvodne koncesije sa šest odobalnih naftnih polja: Pacassa, Palanca, Impala, Impala SE, Bufalo i Pambi. Operator je angolska državna tvrtka Sonangol.

Od radova treba spomenuti početak izrade bušotine Pacassa-415 (najveće pojedinačno ulaganje), radove na proizvodnim platformama, remont bušotine, generalni remont terminala, redovite intervencije na bušotinama u cilju održavanja proizvodnje, postavljanje novih i popravljanje postojećih podmorskih cjevovoda, podmorske inspekcije platformi i održavanje crpki za vodu.

Blok 3/85

Prema ovome Ugovoru, ostvaruje se proizvodnja s proizvodne koncesije s dva odobalna naftna polja: Pambi 3/85, Cobo.

Prema planu, ostvareni su radovi na proizvodnim platformama, intervencije na bušotinama radi održavanja proizvodnje, generalni remonta terminala, postavljanje novih i popravljanje postojećih podmorskih cjevovoda, te podmorska inspekcija platformi.

Blok 3/91

Prema ovome Ugovoru, ostvaruje se proizvodnja s proizvodne koncesije s jednim odobalnim naftnim poljem: Oombo. Od radova treba spomenuti kapitalni remont bušotine Oombo-102B, sa značajnim rezultatom povećanja proizvodnje, generalni remont terminala, postavljanje novih i popravljanje postojećih podmorskih cjevovoda, te podmorske inspekcije platformi.

EGIPAT

Koncesija East Yidma, razradno polje Sidi Rahman

Na koncesiji EY INA je Operator s 50-postotnim udjelom u kapitalnim ulaganjima. U proizvodnji je bušotina Sidi Rahman -1.

Na bušotini Drazia-1, na kojoj su rađeni rudarski radovi tipa osvajanje i ispitivanje, kao i skretanje kanala, nisu polučeni rezultati ekonomskog dotoka ugljikovodika, pa je bušotina napuštena.

Krajem godine započela je izrada bušotine Sidi Rahman-2.

Razrada polja i proizvodnja nafte se odvija preko poduzeća Marina Petroleum Co.

Koncesija Ras Qattara

Opertor je IEOC.

Izrađeno i pušteno u proizvodnju u 2008. pet razradnih bušotina.

Izrađene su i dvije utisne bušotine za vodu .

Krajem 2008. u proizvodnom fondu na oba polja ove koncesije bila je ukupno šezdeset i jedna bušotina. Obavljeni su radovi na površinskom sustavu (SIGMA-sistem).

Razrada polja i proizvodnja nafte se odvija preko poduzeća Ras Qattara.

Koncesija West Abu Gharadig

Opertor je IEOC.

Izrađeno i pušteno u proizvodnju šest razradnih bušotina.

Krajem 2008. u proizvodnom fondu na oba polja ove koncesije bilo je ukupno trideset bušotina.

Razrada polja i proizvodnja nafte se odvija preko poduzeća Ramepetco.

Koncesija North Bahariya

Operator je Sipetrol

Na koncesiji North Bahariya, sa četiri naftna polja, nije bila u planu izrada novih bušotina. Krajem 2008. u proizvodnom fondu na sva četiri polja ove koncesije bilo je ukupno petnaest bušotina.

Razrada polja i proizvodnja nafte se odvija preko poduzeća Norpetco.

SIRIJA

Blok Hayan

U Sirijskoj Arapskoj Republici na Bloku Hayan INA, d. d. je operator sa 100-postotnim udjelom u kapitalnim ulaganjima.

Razrada polja i proizvodnja nafte i plina se odvija preko poduzeća Hayan Petroleum Co.

Proizvodnja se odvijala s naftno-plinskog polja Jihar (dvije bušotine), naftnog polja Jazal, (jedna bušotina) plinskog polja Palmyra (dvije bušotine) i plinsko-kondenzatnog polja Mustadira (jedna bušotina).

Polje Jihar

Na polju Jihar privremeno je likvidirana bušotina Jihar-3 koja je trebala biti opremljena za utisnu. Bušotina Jihar-3 je u svibnju uspješno prenamijenjena u utisnu. U veljači je završena izrada bušotine Jihar-8, koja će biti priključena u proizvodnju nakon završetka Stagea 2 (u 2009.).

Završila je izrada Jihar field Reservoir Study, a također i Jihar field Addendum Reservoir Study.

Projekt Jihar

Projekt Jihar uključuje izgradnju i montažu površinske opreme, postrojenja i cjevovoda kao dio tehnološkog rješenja za skupljanje i separaciju nafte i plina (oil and gas station –OGS) kao Stage 2, te izgradnju postrojenja za preradu plina i jedinicu za proizvodnju ukapljenog plina kao Stage 3. Završetkom ovog projekta omogućit će se puna proizvodnja nafte i plina sa polja Jihar, Jazal i Al Mahr. EPC ugovor za ovaj projekt potpisani je prvoj polovici 2008.

Ugovori za izgradnju ovih objekata potpisani su sa izvođačem STSI d.o.o. za Stage 2 i tvrtkom Petrofac za Stage 3.

Polje Palmyra

U veljači je priključen novi 8" plinovod koji povezuje polje Mustadira i polje Palmyra s kompresorskom stanicom Arak, čime je omogućena puna proizvodnja s ovih dvaju polja.

Počela izrada Reservoir study polja Palmyra.

Završena izrada sedimentološkog modela šire regije oko polja Palmyra.

Polje Mustadira

Polje Mustadira pušteno je u proizvodnju u veljači bušotinom Mustadira-1.

Izrada bušotine Mustadira-2 završila je u ožujku. Rezultat osvajanja i ispitivanja nije zadovoljio ekonomski kriterije do-toka ugljikovodika, pa je bušotina dobila status „privremeno napuštena“.

Na Projektu snimanja i interpretacije 3D seizmike Mustadira do kraja godine izrađeno je 1.175 plitkih seizmičkih bušotina.

Počela je izrada Plana razrade (Development Plan).

Polje Mazrur

Na polju Mazrur proizvodno ispitivanje je provedeno na bušotini Mazrur-1ST s izvrsnim proizvodnim pokazateljima.

Sirijskim vlastima je predana prijava o komercijalnom otkriću (Notice of Commercial Discovery – NOCD) za naftno polje Mazrur, koja je prihvaćena.

Počela je izrada Plana razrade (Development Plan).

Polje Jazal

Na polju Jazal završila je izrada bušotine Jazal-2, ali nije dala očekivane rezultate te je napuštena kao negativna. U listopadu je započelo izrada i bušotine Jazal -3.

Polje Al Mahr

U rujnu je započela izrada bušotine Al Mahr-3.

Rezultati procjene domaćih rezervi na dan 31.12.2008.

	Jedinice	Dokazane	Dokazane +vjerljivatne	Dokazane +moguće
Nafta	10 ³ m ³	9.263	12.029	13.452
Kondenzat	10 ³ m ³	2.399	2.447	2.447
Ukupno (nafta+kondenzat)	10 ³ m ³	11.662	14.476	15.899
Plin otopljen u nafti + pl. kapa	10 ⁶ m ³	2.154	3.823	3.830
Slobodni plin-kopno	10 ⁶ m ³	14.961	15.154	15.154
Slobodni plin-Jadran	10 ⁶ m ³	11.422	16.502	20.523
Ukupno plin	10 ⁶ m ³	28.536	35.479	39.507
OE	10 ³ m ³	38.332	47.634	52.822

Jedinice	Dokazane	Dokazane +vjerljivatne	Dokazane +moguće
10 ³ bbl	58.257	75.652	84.601
10 ³ bbl	15.087	15.392	15.392
10 ³ bbl	73.344	91.044	99.994
10 ⁶ bbl	13.547	24.043	24.089
10 ⁶ bbl	94.094	95.308	95.308
10 ⁶ bbl	71.834	103.786	129.074
10 ⁶ bbl	179.475	223.136	248.470
10 ³ boe	241.079	299.586	332.211

Rezultati procjene inozemnih rezervi na dan 31.12.2008.

	Jedinice	Dokazane	Dokazane +vjerljivatne	Dokazane +moguće
Nafta	10 ³ m ³	1.637	2.470	2.801
Plin	10 ⁶ m ³	559	9.099	9.535
Kondenzat	10 ³ m ³	5	2.132	2.132
OE	10 ³ m ³	2.163	13.106	13.844

Jedinice	Dokazane	Dokazane +vjerljivatne	Dokazane +moguće
10 ³ bbl	10.294	15.533	17.617
10 ⁶ bbl	3.512	57.228	59.968
10 ³ bbl	30	13.408	13.408
10 ³ boe	13.607	82.425	87.069

UKUPNO

	Jedinice	Dokazane	Dokazane +vjerljivatne	Dokazane +moguće
Nafta	10 ³ m ³	10.900	14.498	16.253
Plin	10 ⁶ m ³	29.095	44.578	49.042
Kondenzat	10 ³ m ³	2.404	4.579	4.579
OE	10 ³ m ³	40.495	60.740	66.666

Jedinice	Dokazane	Dokazane +vjerljivatne	Dokazane +moguće
10 ³ bbl	68.550	91.185	102.218
10 ⁶ bbl	182.987	280.364	308.438
10 ³ bbl	15.118	28.800	28.800
10 ³ boe	254.686	382.011	419.280

1.000 m³ plina = 0,93459 m³ OE

Reviziju rezervi obavila je tvrtka Senergy Ltd. Aberdeen, Škotska

PROIZVODNJA NAFTE I PLINA

U 2008. proizvedeno je 1,09 milijuna tona nafte i plinskog kondenzata, od toga:

- u Hrvatskoj 554.777 tona nafte i 280.603 tona plinskog kondenzata
- u Angoli 70.158 tona nafte
- u Egiptu 129.059 tona nafte
- u Siriji 58.410 tona nafte i 386 tona plinskog kondenzata

Nafta u Hrvatskoj proizvedena je radom gotovo 700 proizvodnih bušotina na 35 naftnih polja. Eruptivnim načinom do biveno je 10 posto proizvedene nafte, a preostalih 90 posto proizvedeno je mehaničkim načinom podizanja, od čega 39 posto plinskim podizanjem, a 51 posto pomoću dubinskih sisaljki. Uz naftu i plinski kondenzat proizvedeno je i 2,6 milijuna m³ slojne vode koja je odvojena, obrađena i deponirana u sloj ili utisnuta na poljima gdje se primjenjuju sekundarne metode proizvodnje nafte.

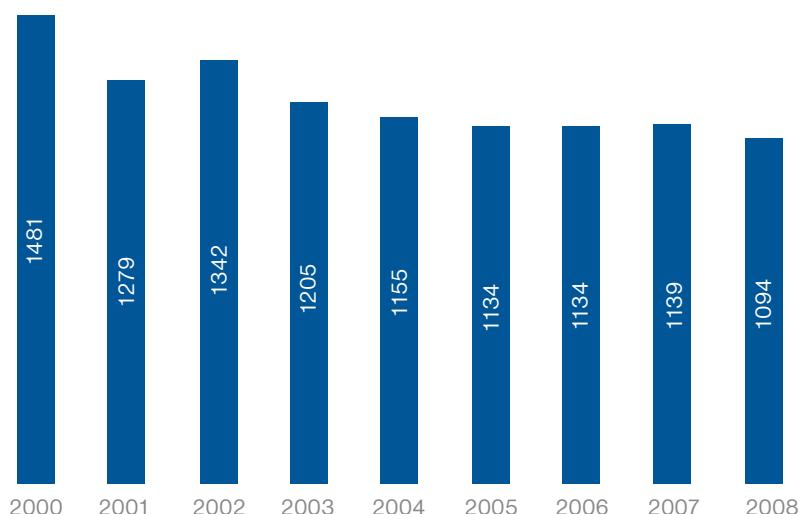
Proizvodnji je privredna nova razradna bušotina na naftnom polju Kozarice (Kz-41) koja je proizvela 3.218 m³ nafte.

Puštanjem u ispitni rad bušotine Ca-3, započela je proizvodnja malog naftnog polja Cabuna; do kraja godine proizvedeno je ukupno 1.664 m³ nafte.

U svrhu prikupljanja potrebnih podataka za privodenje proizvodnji plinskog ležišta polja Bilogora, obavljano je ispitivanje plinskih bušotina na polju Bilogora, čime je proizvedeno 21,9 mil. m³ plina.

U Siriji je početkom veljače puštanjem u rad bušotine Mustadira-1 privredno proizvodnji plinsko-kondenzatno polje Mustadira, a sredinom lipnja dovršena je izgradnja cjevovoda za transport nafte od OGS Jihar do terminala T-4.

Proizvodnja nafte i kondenzata (t)

Prirodnog plina je proizvedeno ukupno 2.133 mil. m³ od toga:

- u Hrvatskoj 2.035 mil. m³ plina
- u Siriji 98 mil. m³ plina

Pedeset i pet posto ili 1.128 mil. m³ domaće proizvodnje plina ostvareno je na plinskim i naftnim poljima u Panonu, a 45 posto predstavlja Inin dio off shore proizvodnje.

Na ugovornom području Sjeverni Jadran proizvedeno je 735 mil. m³ prirodnog plina, a na ugovornom području Aiza Laura 171 mil. m³ plina.

Podzemno skladište plina Okoli radilo je u XX. i XXI. ciklusu povlačenja i XXI. ciklusu utiskivanja tijekom kojih je proizvedeno 328 mil. m³ plina, a utisnuto 385 mil. m³ plina.

U cilju postizanja predviđenog iscrpka i održanja proizvodnje izvedeno je 34 kapitalnih remonta sloja uključujući hidraulička frakturniranja i pješčane zasipe, 348 tekućih remonta i 15 kapitalnih remonata opreme. U tu svrhu tijekom godine potrošeno je oko 216 mil. kuna. Izvođenjem rudarskih radova na ležištima u proizvodnim bušotinama ostvareno je povećanje proizvodnje nafte od 6.700 m³, 7,2 mil.

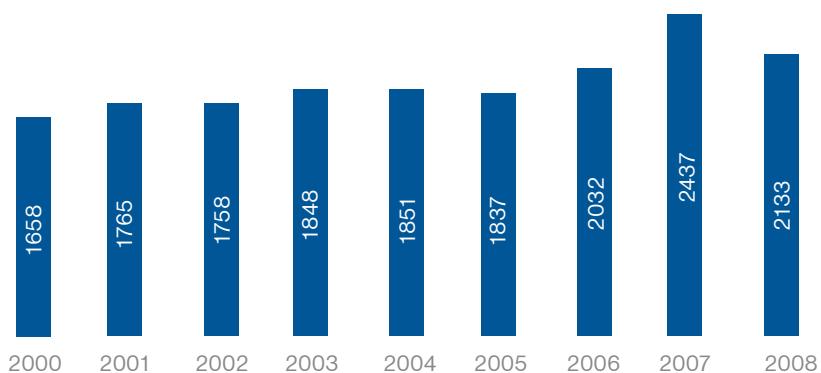
m³ plina te 1.195 m³ plinskog kondenzata.

Osim navedenih rudarskih radova obavljeni su planirani radovi na rekonstrukcijama i optimalizacijama površinskih skupljačko - otpremnih sustava i procesnih postrojenja.

U okviru posebne skrbi za sigurnost i zaštitu okoliša obavljeni su radovi revitalizacije jama za otpadne fluide na pogonima u Beničanci i Lipovljani. Redoviti godišnji remonti postrojenja Molve i Etan obavljeni su u rujnu.

Na etanskom postrojenju proizvedeno je 94.201 tona ukapljenih naftnih plinova i prirodnog benzina te 57.220 tona etana.

Proizvodnja prirodnog plina (mil. m³)

U 2008. proizvedeno je, sukladno potrebama potrošača, 0,4 mil. m³ geotermalne vode i 2,6 mil. m³ vode visoke tehnološke kvalitete.

U 2008. realizirano je 137 mil. kn odnosno 71 posto ulaganja u dugotrajnu imovinu za tehnološke objekte, ekološke projekte i opremu. Na polju Molve izgrađen je novi 8" plinovod, duljine 1.800 m, kojim će se nakon izgradnje kompresorske stanice na CPS Molve omogućiti kompresorsku proizvodnju bušotina istočnog dijela polja Molve. Nastavljaju se radovi na realizaciji projekta za povećanje iscrpka nafte (EOR) na poljima Žutica i Ivanić. Osim povećanja proizvodnje nafte na spomenutim poljima, projekt je važan i zbog smanjenja emisije ugljičnog dioksida. Dobivena je koncesija za primjenu EOR projekta, dovršena izrada projektnih rješenja na postrojenjima Molve i Etan na kojima će se komprimirati određene količine ugljičnog dioksida i postajeći tehnološkim plinovodima dopremati do mreže utisnih bušotina na poljima Ivanić i Žutica, obavljeni rudar-

ski radovi na dijelu bušotina i započeta nabava potrebne procesne opreme.

U suradnji s Molom započete su aktivnosti na projektu privođenja proizvodnji plinsko - kondenzatnog polja Vizvar u Mađarskoj. Prirodni plin otkriven na tom polju sadrži veliku količinu inertnih i kiselih komponenti. Kako se polje nalazi u blizini državne granice dogovoreno je da se taj plin obradi na CPS Molve. U tu svrhu izgrađen je plinovod od plinske stanice Gola do granice s Mađarskom, a MOL će izgraditi plinovod od polja Vizvar do granice.

U okviru treće razradne faze na projektu Sjeverni Jadran izrađena je bušotina Ika-B 3 na postojećoj proizvodnoj platformi Ika-B i privredna proizvodnji sredinom godine. Pri završetku su izrada i opremanje bušotina na proizvodnim platformama Ana, Vesna i Irina.

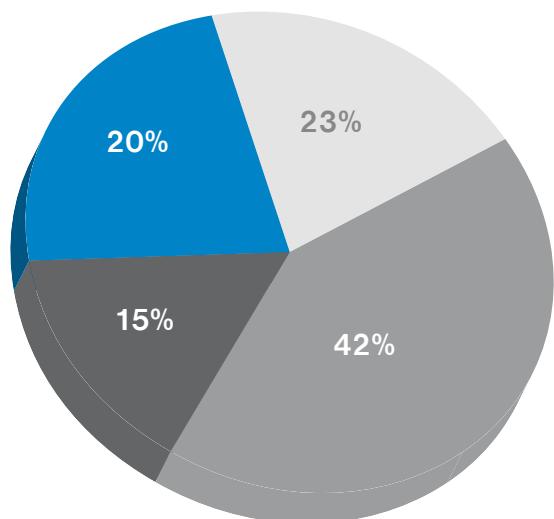
Pokrenute su aktivnosti na izradi projektne dokumentacije i potrebnih dozvola za građenje u cilju privođenja proizvodnji polja Izabela.

PRODAJA PRIRODNOG PLINA

U 2008. INA je povlaštenim* i tarifnim kupcima prodala 3,1 mlrd. m³ prirodnog plina. Strukturu kupaca i njihov tržišni udjel vidimo u sljedećem grafičkom prikazu:

Postotni udjel prodanih količina prirodnog plina po kategorijama potrošača za period I. - XII./2008.

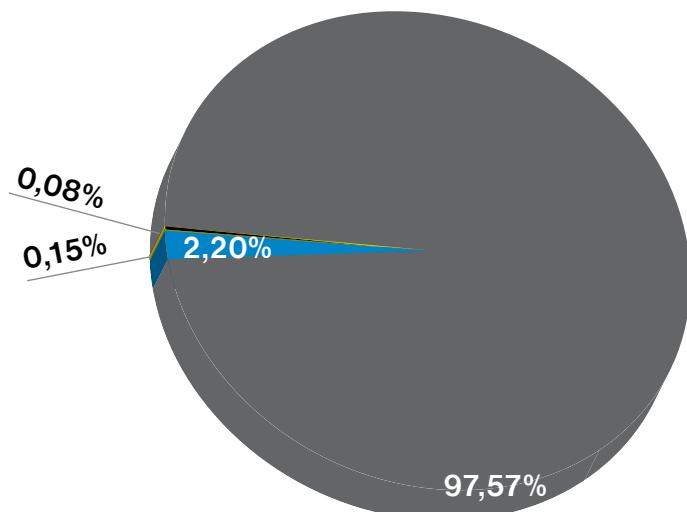
HEP - 23%
PETROKEMIJA - 20%
OSTALI POVLAŠTENI KUPCI - 15%
DISTRIBUTERI - 42%

SD Istraživanja i proizvodnje nafte i plina u 2008. ostvario je prodajni prihod prirodnog plina u iznosu od 3,7 mlrd kuna, što iznosi 98 posto ukupnih rezultata prodanog prirodnog plina, etana, voda i n-pentana. Ukupni prihodi prodanog prirodnog plina, etana, voda i n-pentana iznosili su 3,8 mlrd. kuna, što je za 6 posto više nego prethodne godine.

Ostvareni prihod od prodaje prirodnog plina, etana, voda i n-pentana za razdoblje I. - XII./2008.

PRIRODNI PLIN - 97,57%
ETAN - 2,20%
VODE - 0,15%
N-PENTAN - 0,08%

* Prema članku 42. Zakona o tržištu plina (NN 40/07) povlašteni kupac je:
 1. kupac koji troši plin za proizvodnju električne energije, neovisno o iznosu godišnje potrošnje i u granicama količine plina namijenjene takvoj uporabi,
 2. kupac koji troši plin za istodobnu proizvodnju električne i toplinske energije, neovisno o iznosu godišnje potrošnje i u granicama količine plina namijenjene takvoj uporabi,
 3. krajnji kupac koji je u prethodnoj kalendarskoj godini trošio više od 25 milijuna prostornih metara (m³) plina,
 4. kupac koji troši plin za obavljanje djelatnosti proizvodnje sirovog željeza, čelika i ferolegura, uz godišnju proizvodnju od najmanje 50.000 tona sirovog čelika.

Tijekom 2008. je u cilju smanjivanja dalnjeg generiranja gubitaka od prodaje prirodnog plina, obavljeno više konzultacija s Vladom, odnosno Ministarstvom gospodarstva, rada i poduzetništva u cilju korekcije, odnosno povećanja prodajnih cijena plina i to za sve kategorije potrošnje.

Krajem godine donesena je Odluka o cijeni za dobavu plina dobavljaču plina (INA, d.d.) za opskrbljivače tarifnih kupaca (distributeri), kojom je prodajna cijena plina povećana sa dosadašnjih 1,07 na 1,32 kn/Sm³ osnovne kalorijske vrijednosti 33.338,35 kJ. Također su uz medijaciju Ministarstva obavljeni pregovori s povlaštenim kupcima HEP, d.d. Zagreb i Petrokemija, d.d. Kutina. Isti su rezultirali zaključivanjem Aneksa Dugoročnom ugovoru (HEP) i novim Dugoročnim ugovorom s Petrokemijom u kojima je prodajna cijena plina formirana uz korištenje eskalacijske formule, identične onoj u Ugovoru kojeg je INA zaključila za dobavu plina s ruskom tvrtkom Gazprom – Export, Moskva. Cijena se mijenja kvartalno uz korištenje kvartalnog tečaja USD iz prethodnog kvartala. Na tako izračunatu cijenu INA po preporuci Ministarstva odobrava popust koji varira kroz godine važenja Ugovora / Aneksa (2008. – 2010.) s time da bi se prodajna cijena od 2011. formirala prema tržišnim principima, te bi se anulirao gubitak u plinskom poslovanju. Takvu metodologiju izračuna prodajne cijene plina INA je temeljem odluke svoje Uprave i dogovora s MINGORP predviđela i za sve industrijske potrošače (kategorija Ostalih povlaštenih kupaca) od 2009.

Slijedom odluke o izdvajanju plinskog poslovanja, krajem 2008. registrirana je tvrtka Prirodni plin d.o.o. u 100% postotnom vlasništvu INA, d.d.

Dobava prirodnog plina

Ukupna dobava prirodnog plina za potrebe tržišta Republike Hrvatske pokriva se dijelom iz vlastite proizvodnje (panonski bazen i jadransko podmorje), a dijelom uvozom plina iz Rusije temeljem dugoročnog ugovora s ruskim partnerom Gazprom Export koji je na snazi do 31. prosinca 2010.

Sektor komercijalnih poslova sklapa ugovore i provodi poslove vezane uz dobavu plina iz Rusije te njegov transport do hrvatske granice kroz Slovačku, Austriju i Sloveniju temeljem dugoročnih ugovora o transportu prirodnog plina. Dobavom prirodnog plina iz domaćih izvora u 2008. pokriveno je 61 posto ukupne potražnje hrvatskog tržišta, a 39 posto pokriveno je uvozom.

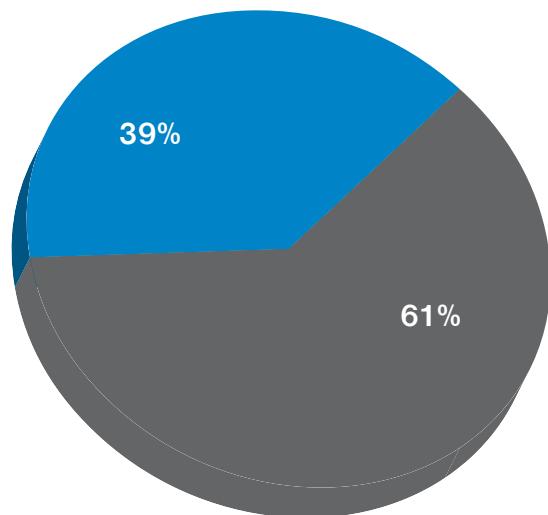
U cilju osiguranja sigurnosti opskrbe prirodnim plinom na području Republike Hrvatske zakupljen je dodatni transportni kapacitet kroz Sloveniju i talijansko-slovensku izlaznu točku Gorizia. Istim je osigurana mogućnost uvoza dodatnih količina plina te je u 2008. realiziran uvoz prirodnog plina s talijanskog tržišta u veljači i ljetnim mjesecima (srpanj-rujan) te sa slovenskog tržišta u razdoblju rujan – studeni.

Uvoz prirodnog plina s talijanskog tržišta realiziran je sklapanjem kratkoročnih ugovora o dobavi otvaranjem natječaja i odabirom najpovoljnijeg dobavljača, a uvoz sa slovenskog tržišta temeljem sklopljenog dugoročnog ugovora o dobavi sa slovenskim partnerom Geoplín d.o.o. koji je na snazi do 2012.

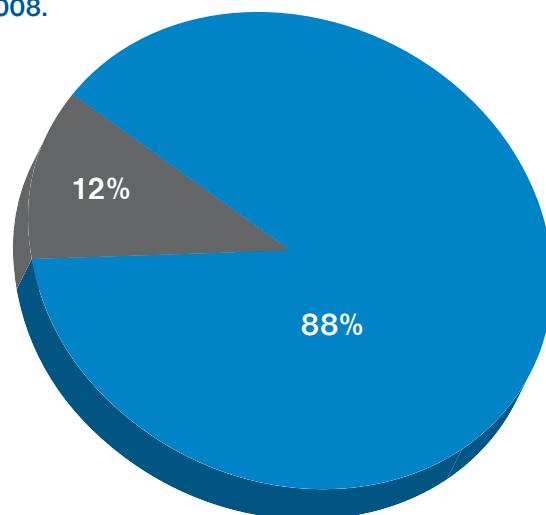
Struktura dobave prirodnog plina u 2008.

UVOZNI PLIN - 39%
DOMAĆI PLIN - 61%

Struktura dobave uvoznog prirodnog plina u 2008.

OSTALI UVOZI - 12%
RUSKI PLIN - 88%

RAFINERIJE I MARKETING

Segment djelatnosti Rafinerije i marketing nositelj je poslova dobave i prerade nafte, proizvodnje i veleprodaje naftnih proizvoda, odnosno plasmana naftnih proizvoda na domaćem i inozemnim tržištima.

Ovaj segment djelatnosti temelji svoje poslovanje na dugogodišnjoj tradiciji i iskustvu u proizvodnji naftnih proizvoda, te strateškim poslovnim planovima kompanije. U skladu s Politikom kvalitete poslovanja INA Grupe, SD Rafinerije i marketing opredijelio se za razvoj, unapređenje i trajno poboljšanje poslovnih procesa, prati trendove i razvoj naftnih proizvoda i tehnologija prerade nafte i njihove optimalne primjene u poslovnom sustavu. Svoje poslovanje usmjerava na stvaranje povjerenja i partnerskih odnosa s kupcima i dobavljačima. Kao dio kompanije orijentirane na društveno odgovorno poslovanje, ovaj segment preventivno i operativno djeluje na području zaštite okoliša, te vodi stalnu brigu za zdravlje i sigurnost zaposlenika.

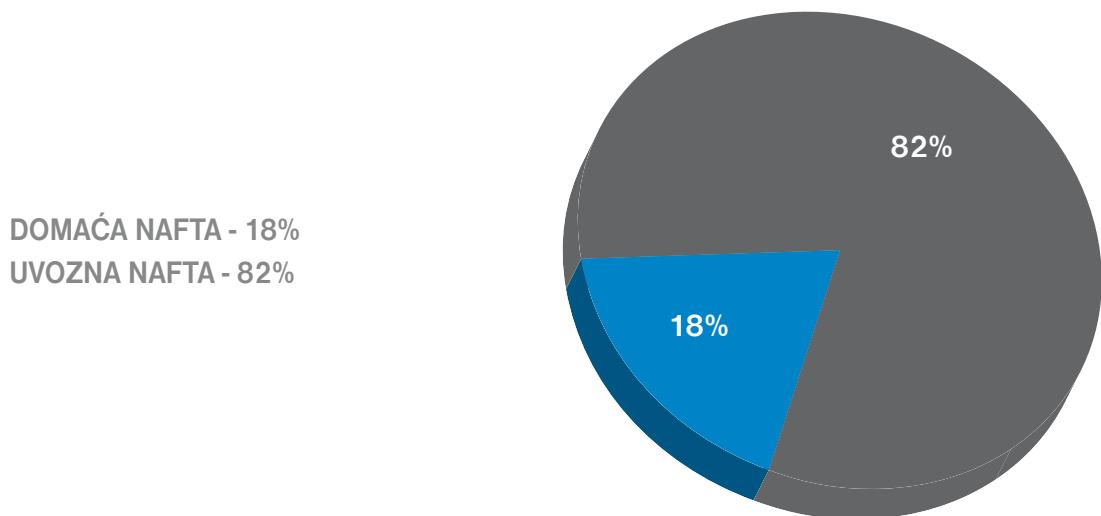
Prerada nafte i proizvodnja naftnih proizvoda odvija se u dvije rafinerije: Rafineriji nafte Rijeka i Rafineriji nafte Sisak. U 2008. bili su izrazito nestabilni i nepredvidljivi uvjeti za preradu nafte zbog kaotičnog stanja na svjetskom naftnom i finansijskom tržištu. U takvim okolnostima, koje su diktirale i racionalniju preradu i maksimalnu štednju, obje rafinerije preradile su oko 4,3 milijuna tona nafte, a uključujući sekundarne sirovine i poluproizvode, preradeno je 4,6 milijuna tona sirovine, što je 13,7 posto manje nego prethodne 2007.

U 2008. je Rafinerija nafte Sisak, radi kapitalnog remonta postrojenja, bila u obustavi 45 dana.

Rafinerija nafte Rijeka je u 2008. planirano, radi ugradnje VF peći, bila u obustavi 30 dana, a radi neplaniranih tehničkih problema dodatnih 35 dana.

Na temelju poslovne odluke INA, d.d., u periodu od kraja kolovoza do početka listopada 2008. obustavljana su proizvodna postrojenja na lokaciji Mlaka. Nakon toga proizvode se samo motorna ulja namješavanjem.

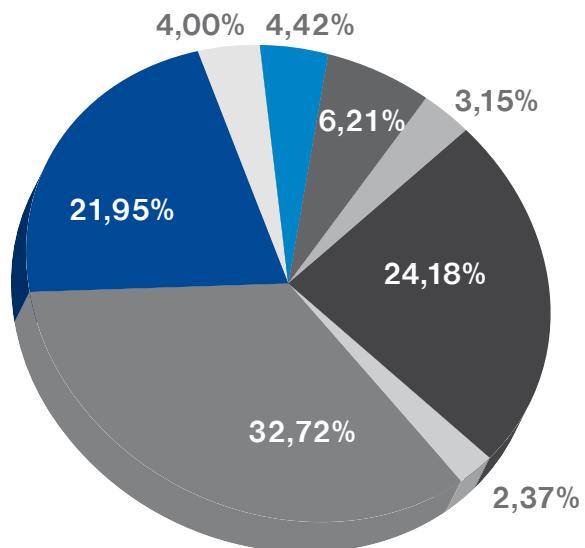
Ukupna prerada nafte u 2008.

Tijekom 2008. Rafinerija nafte Rijeka preradila je 2,6 milijuna tona nafte, a Rafinerija nafte Sisak 1,7 milijuna tona nafte (od toga oko 45 posto domaće nafte). Udjel nafte vrste REB u ukupnoj preradi iznosi 81,8 posto, dok udjel domaće nafte iznosi 17,7 posto. Ostale nafte Es Sider i Siberija laka u ukupnoj su preradi sudjelovale s 0,5 posto.

Udjeli proizvodnje derivata u 2008.

LOŽIVA ULJA - 21,95%
BITUMEN - 4,00%
OSTALO - 4,42%
UNP - 6,21%
PRIMARNI BENZIN - 3,15%
MOTORNI BENZIN - 24,18%
JET - 2,37%
PLINSKA ULJA - 33,72%

Prema konsolidiranoj bilanci proizvodnje dviju rafinerija udjel motornog benzina euro 95 (euro IV standarda) u ukupnoj grupi proizvedenih benzina iznosi 41,8 posto što je 1,5 posto veći udjel nego prethodne 2007. Udjel eurodizela DG (euro IV standarda) u grupi ukupno proizvedenih dizelskih goriva iznosi 47,4 posto što čini smanjeni udjel za 8 posto u odnosu na 2007.

Modernizacija rafinerija

U nepovoljnim uvjetima, posebice financijskim, ostvareni su planovi modernizacije rafinerija za 2008.

U Rafineriji nafte Sisak iz prve su faze modernizacije već završena dva projekta (postrojenje Claus i HDS FCC benzina) i započela je realizacija trećega projekta Izomerizacija, čime će biti omogućena proizvodnja većih količina motornih benzina euro V standarda u Rafineriji nafte Sisak.

U Rafineriji nafte Rijeka puštena je u rad početkom ožujka

2008. Izomerizacija, čime je omogućena veća proizvodnja motornih benzina eurostandarda. Tijekom godine intenzivirala se izgradnja Hidrokrekkinga/HDS-a plinskih ulja sa svim potrebnim pomoćnim postrojenjima, što će u 2010. omogućiti Rafineriji nafte Rijeka proizvodnju dizelskih goriva i motornih benzina po najnovijim europskim normama.

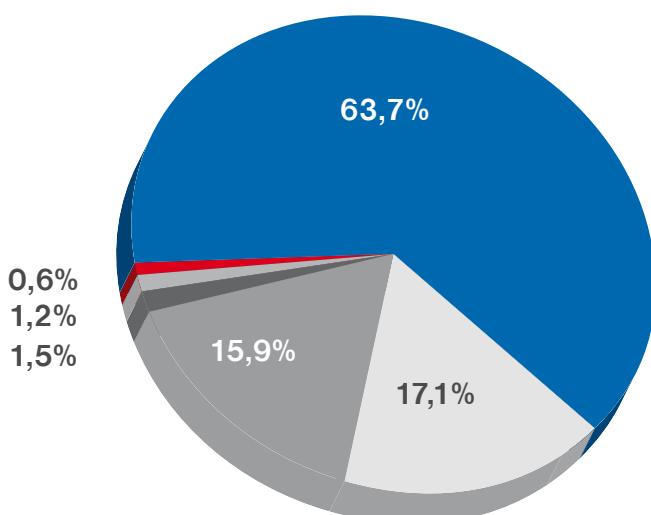
U 2008. SD Rafinerije i marketing ostvario je ukupnu prodaju naftnih proizvoda u količini od 4,385 milijuna tona, od čega je 2,794 milijuna tona ili 64 posto prodano na domaćem tržištu, a 1,591 milijuna tona ili 36 posto na izvoznim tržištima.

U usporedbi s količinskom realizacijom prodaje prethodne 2007., u 2008. bilježimo pad prodaje na domaćem tržištu za 3 posto, a u izvozu za 18 posto.

Ovi rezultati posljedica su ukupno manje proizvodnje naftnih proizvoda tijekom 2008., ali i nepovoljnih uvjeta na svjetskom tržištu nafte i naftnih proizvoda.

Prodaja naftnih derivata po tržištima

HRVATSKA - 63,7%
OSTALI IZVOZ - 17,1%
BIH - 15,9%
SRBIJA - 1,5%
SLOVENIJA - 1,2%
CRNA GORA - 0,6%

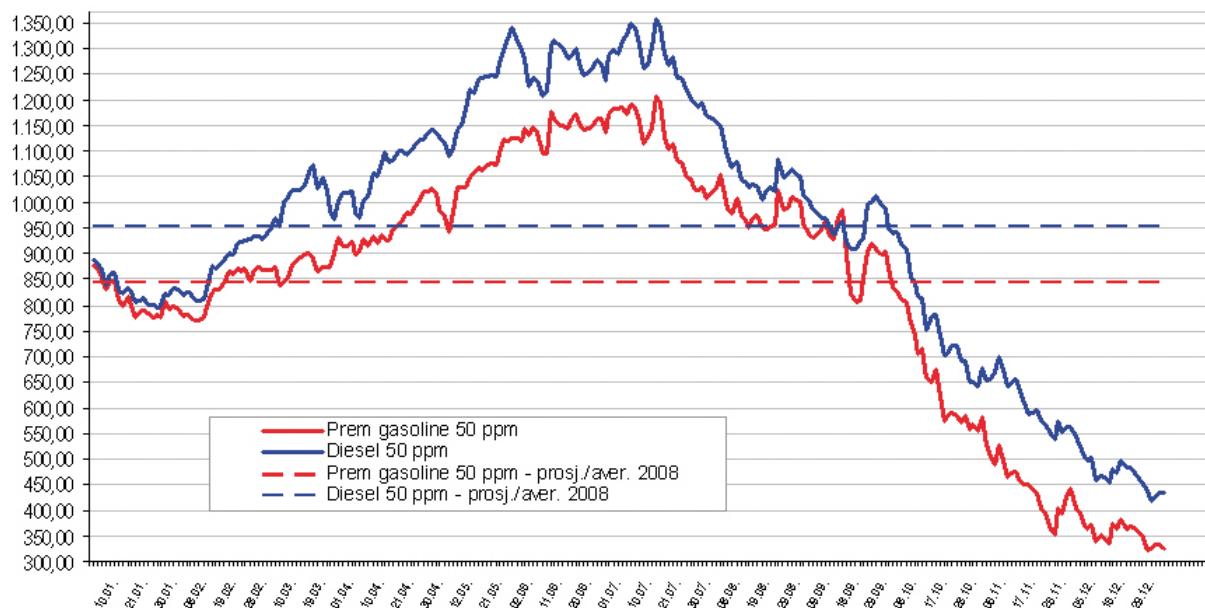

U prvoj polovici 2008. cijene na međunarodnom tržištu nafte naglo su rasle što INA, d.d. nije uspjela slijediti cijenom naftnih proizvoda. U drugom dijelu godine dolazi do naglog pada cijena nafte i još bržeg pada cijena naftnih proizvoda. Stoga su uvjeti poslovanja u 2008. bili izrazito nepovoljni i nesigurni.

Cijena nafte Brent dtd u 2008./2008 Brent dtd (USD/bbl)

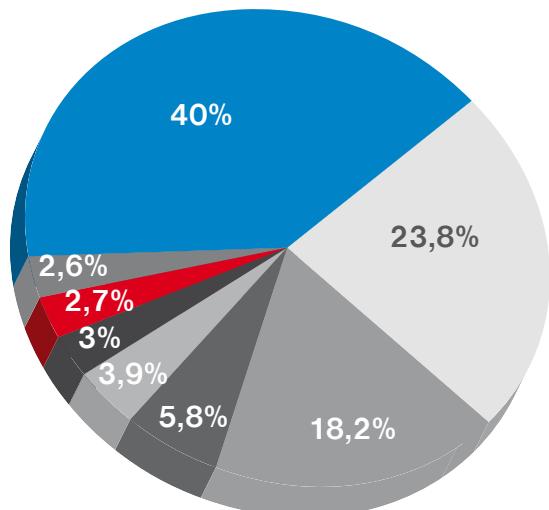
Cijene derivata CIF Med. 2008./2008 CIF Med Prices, (USD/t)

Zbog manjeg volumena prerade nafte i manje raspoloživih količina naftnih proizvoda iz vlastite proizvodnje, a u cilju zadovoljenja tržišnih potreba tijekom 2008. povećan je uvoz proizvoda za 178 posto u odnosu na prethodnu 2007.

Udjeli grupa proizvoda u ukupnoj prodaji u 2008.

PLINSKA ULJA - 40%
MOTORNI BENZIN - 23,8%
ULJE ZA LOŽENJE - 18,2%
UNP - 5,8%
BITUMEN - 3,9%
PRIMARNI BENZIN - 3%
OSTALO - 2,7%
JET A-1 - 2,6%

Sektor za logistiku ima središnju ulogu u povezivanju proizvodne i marketinške aktivnosti u *downstream* poslovanju INA, d.d. U cilju što učinkovitijeg provođenja ove uloge nastavljeno je s unapređenjem efikasnosti transporta, ekonomičnim upravljanjem zalihami i smanjenjem jediničnog troškovnog opterećenja roba.

U 2008. prevezeno je 2,75 milijuna tona svim vidovima transporta (2,4 posto manje nego u 2007.), od čega 1,62 milijuna tona cestovnim transportom, 0,38 milijuna tona željezničkim transportom i 0,75 milijuna tona brodskim transportom. Kroz logističke spremnike pretovareno je 0,95 milijuna tona naftnih derivata (2,7 posto više nego

u 2007.) Veći dio naftnih derivata prevezen je kupcima izravno iz rafinerija, sukladno optimalnom logističkom modelu, uz minimalne troškove.

Tijekom 2008. nastavljeno je tehničko i tehnološko unapređenje poslovanja s ciljem dodatnog unapređenja poslovne i troškovne učinkovitosti, na kratki, srednji i dugi rok. Tehnički i tehnološki su unaprijeđeni mjerni sustavi na dopremno-otpremnim mjestima svih skladišnih lokacija. Odrađene su pripremne aktivnosti za izgradnju novog terminala u Pločama i rekonstrukciju postojećeg terminala u Solinu, sukladno optimalnom logističkom modelu i ekološkim zahtjevima.

TRGOVINA NA MALO

Segment djelatnosti Trgovina na malo upravlja mrežom benzinskih postaja u Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini i to: 435 benzinskih postaja u Hrvatskoj (INA, d.d. 413, a društva kćeri 22), 6 u Sloveniji, te 44 u Bosni i Hercegovini. Potencijal mreže uvećan je i određenim brojem benzinskih postaja koje su predmetom procesa povrata imovine, a dijelom se nalaze u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori. Procjenjuje se da je tržišni udjel INA Grupe u maloprodaji naftnih derivata u Hrvatskoj bio 54,09 posto, odnosno INA, d.d. 51,84 posto.

Maloprodajna mreža INA, d.d. u Hrvatskoj tijekom 2008. bila je organizirana kroz 6 maloprodajnih područja koja u svom sastavu obuhvaćaju 17 poslovnih jedinica maloprodaje koje koordiniraju radom 413 benzinskih postaja (stanje dan 31.12.2008.)

Tijekom 2008. ukupna prodaja naftnih derivata povećana je 2 posto u odnosu na 2007. (prodaja plinskih ulja povećana je za 4,76 posto, a prodaje motornih benzina

smanjena za 3,30 posto). Prodaja autoplina porasla je 24,63 posto.

U strukturi količinske realizacije naftnih derivata najveći dio čine goriva i to 98 posto ukupne prodaje (benzini, plinska ulja i autoplin), dok ne-goriva (ulja, maziva, plin u boci i dr.) sudjeluju s 2 posto. Prosječna prodaja derivata po benzinskoj postaji porasla je 1,50 posto.

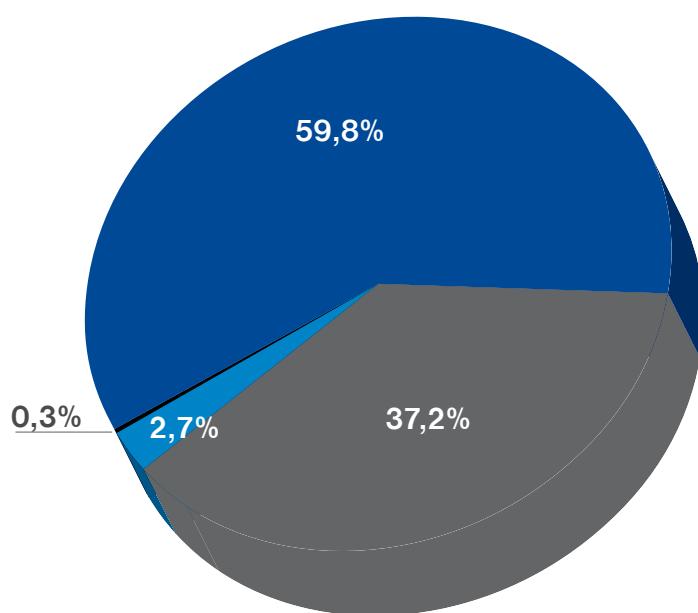
Ponuda robe široke potrošnje na benzinskim postajama sastoji se od preko 2500 različitih proizvoda. U 2008. njihovom je prodajom ostvarena 9 posto veća prodaja, odnosno 11 posto veća razlika u cijeni u odnosu na ostvarenje u 2007.

Ponuda je proširena dodatnim proizvodima i uslugama koje nude uslužni objekti namijenjeni putnicima (coffe-to-go, fast food koncept i sl.).

Brigom o potrošaču, njegovim željama i potrebama, INA benzinske postaje su postale prepoznatljiva mjesta kupnje. Kvalitetom usluge i ljubaznošću osoblja, stalnim pro-

Struktura količinske realizacije u 2008.

PLINSKA ULJA - 59,8%
MAZIVA - 0,3%
UNP - 2,7%
MOTORNI BENZIN - 37,2%

mocijama, nagradnim igrama i degustacijama INA, d.d. privlači svoje kupce te ih poziva na ponovni dolazak. U 2008. izgrađene su i puštene u rad dvije nove benzinske postaje Prateći uslužni objekt (PUO) Lepa Bukva i gradska benzinska postaja Zapruđe u Zagrebu. Izvedena je kapitalna rekonstrukcija benzinske postaje Franka Lisice u Zadru.

Nastavljene su investicijske aktivnosti na dalnjem tehnološkom i sigurnosnom unapređenju rada benzinskih postaja (vizualni identitet, zamjena mjernih uređaja, informatizacija, unapređenje sustava nadzora i dr.).

Posebno je naglašeno jačanje svijesti o nužnosti zaštite okoliša i odgovornosti u očuvanju prirode.

Sektor kartičnog poslovanja naplatio je na osnovi prodaje na INA karticu i ostale kartice na maloprodajnim mjestima 52 posto ukupne prodaje maloprodaje INA, d.d. Usluga plaćanja cestarine INA karticom sada je omogućena na svim autocestama u Hrvatskoj.

Nastavljena je implementacija strategije razvoja INA

maloprodajne mreže kroz daljnja ulaganja, operativno poboljšanje kvalitete usluga na benzinskim postajama. Osim prodaje motornih goriva benzinske postaje imaju i suvremene trgovine robom široke potrošnje, te dodatne sadržaje razvijene prema potrebama kupaca.

Strateški cilj je i nadalje jačati brend agresivnim unapređenjem maloprodajne mreže, a to osigurava da INA, d.d. ostane tržišni lider u maloprodaji naftnih derivata.

KORPORATIVNI SERVISI

Sektor informatičkih servisa

Za Sektor informatičkih servisa 2008. je prvenstveno bila godina unapređenja upravljačkih procesa unutar Sektora. Značajno su smanjeni kontrolabilni operativni troškovi (27 posto manji u odnosu na 2007.) i poboljšani upravljački procesi, u prvom redu upravljanje nabavom, dobavljačima i projektima.

U proteklom periodu snažan fokus je bio i na dalnjem razvoju SAP sustava, što je rezultiralo značajnim smanjenjem angažmana konzultanata kroz preuzimanje najvećeg dijela operativne podrške od strane SAP Competence Centra (CC). Dostignuta razina kvaliteta rada SAP CC-a prepoznata je i od strane SAP-a koji je izdao certifikat SAP CC-u kao centru koji uspješno upravlja licencijama i ugovorima te pruža podršku poslovanju u svakodnevnom radu SAP-om, kao i prilikom zahtjeva za unaprjeđenjem poslovanja. Aktivnosti unapređenja informacijskog sustava INA, d.d. odvijale su se kroz razvoj novih aplikacija te unapređenjem informacijskih sustava rafinerija i benzinskih postaja u cjelini. U cilju daljnjih unapređenja ovog aspekta poslovanja intenzivirana je komunikacija s korisnicima unutar INA, d.d. te je započela organizacija timova podrške za svaki od pojedinih segmenta djelatnosti, odnosno poslovnih funkcija.

U segmentu informatičke infrastrukture, standardizaciji IT operacija i informacijskoj sigurnosti implementirana su brojna poboljšanja, uz zadržavanja postignutih razina usluge.

Što se tice suradnje INA - MOL došlo je do intenziviranja u odnosu na 2007. i to kroz:

- ostvarenje boljih komercijalnih uvjeta pri nabavi opreme, usluga i održavanja: licencije (Autocad, Corel, Oracle, SAP, Microsoft), stolna i prijenosna računala, provjera tehničkih specifikacija nabavnih predmeta
 - razmjenu iskustava i znanja, suradnje na projektima: SAP, telekom ugovori/troškovi, SAP CC certifikacija, VIRSA, Customer Interaction Centre – CIC, videokonferencijski sustav, nadogradnja data centra, upravljanje ugovorima, REACH projekt, analiza zadovoljstva korisnika
- Nadalje, proširena je informatička podrška za društva SINAČO d.o.o. i ED-INA d.o.o, te za novoosnovano društvo Podzemno skladište plina, d.o.o.

Sektor nabave

Kroz stručnu podršku Odboru za nadmetanje kao i u poslupcima pregovaranja Sektor nabave tijekom 2008. ostvario

je sniženje ugovorenih vrijednosti u odnosu na ponuđene i premašio planirane uštede.

Aktivnosti Sektora nabave u 2008. odvijale su se u uvjetima izmjene Zakona o javnoj nabavi. Karakterizira ih brza prilagodba novim odredbama ZoJN i uspješno prenošenje znanja unutar Sektora.

Sudjelovanjem Sektora nabave zaključeni su brojni ugovori od značaja za cijelokupno poslovanje INA, d.d. gdje su postignute osobite uštede, primjerice na području operativne konzultantske podrške SAP sustavu, kod ugovaranja usluga kontrole količine i kvalitete nafte i derivata, zatim na području fiksne i mobilne telefonije, prijenosa podataka i ADSL veza za pristup internetu.

I u 2008. Sektor nabave uspješno je surađivao s OptINA-om što je rezultiralo povoljnijim zajedničkim rješenjima, odnosno postignutim uštredama, fiksnim cijenama usluga i rezervnih dijelova za cijelo vrijeme trajanja ugovora, objedinjenjem korisničkih potreba te skraćenim rokom isporuke ili izvršenja usluge.

Sektor skladištenja i upravljanja zalihamu

Nakon integracije skladišnog poslovanja INA, d.d. s 01.01.2008., proveden je niz aktivnosti na specijalizaciji skladišnih prostora, boljem korištenju vlastitih potencijala i otkazivanju vanjskih izvora, provodi se puna kontrola troškova, te je uspostavljeno jedinstveno i transparentno upravljanje poslovnim aktivnostima. Kao rezultat smanjeni su operativni troškovi skladišnog poslovanja za 50 posto. Ciljani učinak sniženja razine zalihe u odnosu na 01.01.2008. od 5 posto, postignut je racionalnim upravljanjem zalihamu uz podršku SAP MRP modula.

Imajući sve bolji uvid u potrošnju i obrtaje zaliha, te pravilnim i racionalnim planiranjem budućih potreba za materijalima, dijelovima i kemikalijama za proizvodne procese, ostvarena je znatna ušteda od 30 milijuna kuna na ime ugovaranja optimalno potrebnih količina. Ujedno je onemogućeno stvaranje prekomjernih zaliha na skladištima.

Važno je istaknuti da na osnovu računovodstvenih pokazatelja 31.12.2008. nije zabilježen otpis prekomjernih zaliha, izuzev onih koje su naslijedene iz starih sustava.

Većina aktivnosti u području održavanja matičnih podataka odnosila se je, uz redovite aktivnosti na poboljšanje prenesenih podataka u novi sustav. Zahvaćena je većina materijala koji se svakodnevno koriste, a radi se približno o 30000 materijala na svih 12 skladišnih lokacija.

Na ime prodaje rashodovane imovine i materijala izvan INA Grupe ostvareno je povećanje prihoda od 25 posto u odnosu na 2007.

Sektor upravljanja održavanjem

Ključni projekti u 2008. u kojima je sudjelovao Sektor upravljanja održavanjem bili su Remont Rafinerije nafte Sisak 2008. i Praćenje stanja rotacione opreme.

Što se tiče remonta u RNS, Sektor upravljanja održavanjem imao je ulogu voditelja Glavnog tima. Rad na projektu temeljio se na projektnom pristupu i tiskom radu za što su preduvjeti stvoreni krajem 2007. formiranjem projektne organizacije. Nadalje, izrađeni su svi potrebni planovi i usklađeno izvođenje radova održavanja, investicijskih radova, izvršene su logističke pripreme te na kraju i konkretni radovi.

Aktivnosti projekta Praćenja stanja rotacione opreme su u tijeku.

Nastavljen je rad na dalnjem poboljšanju i optimalizaciji poslovnih procesa kroz module SAP sustava s osobitim naglaskom na kontrolu ispravnog korištenja troškovnih ele-

menta te poboljšanja sustava izvršenja odobrenih radnih naloga.

INA-STSI tim konstantno radi na reviziji kataloga usluga (prošireni opis stavki, dodavanje novih stavki, te novih specijalističkih kataloga) iz trogodišnjeg ugovora s ovisnim društvom STSI sklopljenog za poslove održavanja.

Sektor upravljanja objektima

U 2008. Sektor upravljanja objektima nastavio je s programom racionalizacije poslovanja i organizacijom aktivnosti koje nisu u funkciji osnovne djelatnosti INA, d.d. započetim 2006. u okviru kojeg ističemo uspješno provođenje sljedećih projekata:

- zaključenje i proširenje opsega Ugovora (Sektor upravljanja objektima, SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Sektor skladištenja i upravljanja zaliham, SD Rafinerije i marketing, SD Trgovine na malo) na području upravljanja održavanjem objekata koji nisu u funkciji osnovne djelatnosti
- završen projekt preuzimanja održavanja i upravljanja objektima koji nisu u funkciji osnovne djelatnosti iz SD Trgovine na malo (16 poslovnih objekata)
- završen projekt preuzimanja održavanja i upravljanja praznih logističkih skladišta koja nisu u funkciji osnovnih djelatnosti (12 skladišta)
- pokrenut projekt implementacije HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) sukladno Zakonu o hrani, te standardiziran način poslovanja i ujednačeni normativi i cjenici u restoranima prehrane u INA, d.d.
- nastavljen projekt racionalizacije troškova rent-a-car vozila u INA Grupi započet putem Projekta OptINA, gdje je kroz 2008. ostvarena ušteda od 20 posto u odnosu na prethodnu godinu

STRATEŠKO PARTNERSTVO

STRATEŠKO PARTNERSTVO INA - MOL

Strateško partnerstvo

Stjecanjem udjela 25% plus jedne dionice MOL je 2003. postao strateški partner INA, d.d., a INA, d.d. je postala dijelom integriranog regionalnog partnerstva u industriji nafta i plina koji čine MOL, INA, Slovnaft i TVK. Zajednička suradnja i ostvarena sinergija nastavili su se tijekom sljedećih 5 godina.

Promjene u vlasničkoj strukturi

Nakon brojnih dioničkih transakcija koje je izvršila Vlada Republike Hrvatske u 2006.-2007., tj. prijenosa dionica na Fond hrvatskih branitelja, inicijalne javne ponude, prodaje dionica bivšim i trenutačnim zaposlenicima, Inina je vlasnička struktura promijenjena i 44,84 posto od ukupnih dionica ostalo je u vlasništvu države. U listopadu 2008. MOL je postao najveći dioničar INA, d.d. stjecanjem dodatnih 22,16 posto dionica tijekom dobrovoljne javne ponude za preuzimanje.

Sporazumi koje su potpisali glavni dioničari i odnose se na Upravu i poslovne aktivnosti INA,d.d. :

Nakon zatvaranja javne ponude MOL i hrvatska Vlada nastavili su s pregovorima o budućem razvoju i Upravi INA,d.d. Rezultat tih pregovora je potpisivanje Aneksa Dioničarskom ugovoru i Glavnog ugovora o poslovanju prirodnim plinom od strane dvaju glavnih dioničara u siječnju 2009. Prema tim sporazumima MOL će imati kontrolu upravljanja u INA, d.d. dok Vlada Republike Hrvatske ima pravo na veto i pravo prvakupa njene strateške imovine te odgovornost za dobavu energije industriji i kućanstvima. Sukladno tim ugovorima INA, d.d. izlazi iz zakonski uređenog dijela plinskog poslovanja te će se smanjiti regulatorni rizici.

Uspješna prethodna suradnja

1. Zajedničke aktivnosti istraživanja i proizvodnje nafte i plina

Tijekom 2008. nastavljene su zajedničke aktivnosti istraživanja nafte i plina na istraživačkom području Zalata (Mađarska) – Podravska Slatina (Hrvatska) gdje je u prosincudovršena ocjenska bušotina Dravica-1. Zapogranično područje Novi Gradac (Hrvatska) i Potony (Mađarska) za koje je ugovor potpisana 2007. obavlja se obrada rezultata

snimljene 3D seizmike i njihova usporedba s postojećim 3D snimkama okruženja iz Mađarske i Hrvatske. Interpretaciju seizmičkih podataka zajednički obavljaju stručnjaci INA, d.d. i MOL-a. Temeljem dosadašnjeg iskustva u zajedničkom istraživanju nafte i plina mogu se očekivati brojni sinergijski efekti buduće suradnje INA-MOL na međunarodnim projektima istraživanja nafte i plina. Suradnja na ovom području omogućava udruživanje ljudskih i finansijskih potencijala čime se ostvaruju uštede i koristi te poboljšava učinkovitost poslovanja.

2. Podrška za program Modernizacije rafinerija

MOL pruža svoju podršku INA, d.d. prijenosom znanja i iskustva u promjeni i modernizaciji rafinerija. Modernizacija rafinerija u Sisku i Rijeci iznimno je važan projekt vrijedan više od milijardu USD te se njegova realizacija odvija u dvije glavne faze. Nakon prve faze programa modernizacije Inini naftni proizvodi moći će uđovoljiti europskim normama, dok će druga faza nadogradnje osigurati poboljšanje u prinosu proizvoda i povećati ukupnu učinkovitost i profitabilnost. Po dovršetku modernizacije rafinerija INA, d.d. će upravljati dvjema tehnološki najnaprednijim rafinerijama u regiji.

3. Razvoj regionalne maloprodajne mreže

Partneri su zajednički osmisili marketinšku strategiju za cijelu regiju jugoistočne Europe čime je obuhvaćen pregled stanja maloprodaje u regiji. U sklopu strategije krajem 2008. pokrenut je zajednički projekt izgradnje benzinskih postaja s brendom INA u Mađarskoj.

4. Ostala područja suradnje

Partnerski odnosi razvijat će se u smjeru ostvarivanja sinergija u svim područjima poslovanja te izgradnje korporativne kulture i komunikacijskih kanala za postizanje optimalne razine korištenja stručnih znanja obiju kompanija. Zajednički nastup u određenim projektima te razmjena znanja trebali bi olakšati INA,d.d. ostvarenje ciljanog rasta u regiji.

Podršku Ini u implementaciji najbolje prakse MOL pruža u različitim područjima poslovanja koja uključuju nabavu, upravljanje lancem opskrbe te zaštitu zdravlja, sigurnosti i okoliša.

FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA

FINANCIJSKI REZULTATI

PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I PROCJENA

Društvo je 2007. usvojilo Međunarodne standarde finansijskog izješćivanja (MSFI) 7 „Financijski instrumenti: objavljanje”, koji je na snazi za godišnja izještajna razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2007., te posljedične izmjene i dopune Međunarodnog računovodsvenog standarda (MRS-a) 1 „Prezentiranje finansijskih izješća”.

Utjecaj usvajanja MSFI-ja 7 i izmijenjenog MRS-a 1 odrazio se kroz objavljivanje većeg broja podataka u finansijskim izještajima o finansijskim instrumentima i upravljanju kapitalom Društva.

Osam tumačenja koja je izdao Odbor za tumačenje Međunarodnog finansijskog izještavanja (IFRIC) su na snazi za tekuće razdoblje, i to: IFRIC 7-14, a čijim usvajanjem nije došlo do promjena računovodstvenih politika Društva.

INA Grupa - finansijski rezultati (MSFI)	2007.		2008.		Promjene %	
	mil. kn	mil. USD	mil. kn	mil. USD	kn	USD
NEPREKINUTO POSLOVANJE						
Neto-prihod od prodaje	24.095	4.492	27.144	5.503	12,7	22,5
EBITDA	3.305	616	3.564	722	7,8	17,2
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.537	287	1.310	266	(14,8)	(7,3)
Neto-finansijska dobit (gubitak)	105	20	(780)	(158)	-	-
Dobit finansijske godine	1.278	238	352	71	(72,5)	(70,1)
PREKINUTO POSLOVANJE						
Gubitak finansijske godine	(407)	(76)	(1.450)	(294)	256,3	287,4
UKUPNO POSLOVANJE						
Neto-dobit/gubitak*	869	162	(1.099)	(223)	-	-
Neto-novac iz poslovnih aktivnosti	2.416	450	2.629	533	8,9	18,4

* Neto-dobit INA Grupe pripisiva vlasniku kapitala

Vlada Republike Hrvatske i mađarska naftna kompanija MOL potpisali su Glavni ugovor o poslovanju prirodnim plinom (okvirni ugovor kojim se uređuju neka od osnovnih pitanja glede budućnosti tržišta prirodnog plina i opskrbe prirodnim plinom u Hrvatskoj) dana 30. siječnja 2009. Temeljem ugovora će Vlada ili društvo u potpunom vlasništvu osnovano za tu svrhu od strane Vlade, preuzeti djelatnost skladištenja prirodnog plina i trgovinu prirodnim plinom tijekom 2009.

Kroz provedbu Glavnog ugovora o poslovanju prirodnim pli-

nom, plinsko poslovanje će postupno biti izdvojeno iz INA, d.d. Prema svojoj poslovnoj strategiji, INA, d.d. će zadržati samo aktivnosti istraživanja i proizvodnje plina u Republici Hrvatskoj, u kopnenom i obalnom dijelu.

Kako trgovina plinom čini dio glavnog poslovanja, Društvo je prikazalo odnosne rezultate i novčane tijekove kao dobit i novčane tijekove od prekinutog poslovanja. Usporedna dobit i novčani tijekovi od prekinutog poslovanja predstavljeni su tako da uključuju te djelatnosti klasificirane kao prekinute u tekućem razdoblju.

VAŽNIJI FINANCIJSKI POKAZATELJI ZA 2008.

INA Grupa je u 2008. godini za 11 posto povećala ukupne prihode od prodaje u odnosu na 2007., na iznos od 28,8 milijardi kuna, no nepovoljne okolnosti poslovanja tijekom godine, a pogotovo u posljednjem kvartalu, negativno su utjecale na ukupan rezultat poslovanja. Pad cijena sirove nafte do kojeg je došlo nakon dosezanja dosad nezabilježene razine i pad cijena derivata kroz revalorizaciju zaliha umanjuje rezultat za 1.106 milijuna kuna. Porast tečaja USD i povećanje devizne zaduženosti značajno je doprinijelo gubitku iz finansijskih aktivnosti u iznosu od 780 milijuna kuna. Porast cijene uvoznog prirodnog plina, ali i dodatni, interventni uvoz dominantno su negativno utjecali na finansijski rezultat u 2008. umanjujući ga za 1.400 milijuna kuna. Pokrenut je proces izdvajanja i prodaje administrativno reguliranog plinskog poslovanja. Limitirane prodajne cijene naftnih derivata i UNP razlog su nerealizirane dobiti u iznosu od 530 milijuna kuna. Uslijed pada cijena naftnih derivata price-cap je eliminiran krajem 2008.

Operativni novčani tijek prije promjena radnog kapitala u 2008. u usporedbi s 2007. smanjen je za 846 milijuna kuna i iznosi 1.790 milijuna kuna. Promjene u radnom kapitalu uglavnom su rezultat većih obveza prema dobavljačima (726 milijuna kuna) i manjih potraživanja od kupaca (269 milijuna kuna), što je ukupno povećalo operativni novčani tijek za 972 milijuna kuna. Kapitalna ulaganja Društva u iznosu od 4.371 milijun kuna u 2008. financirana su iz povećane neto-zaduženosti za 2.362 milijuna kuna, u odnosu na 31.12. 2007.

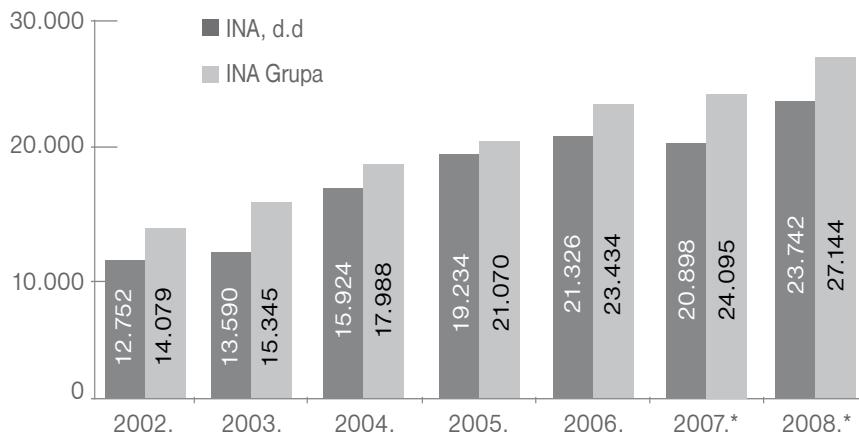
U protekloj godini intenzivno su nastavljene aktivnosti progra-

ma modernizacije rafinerija u Sisku i Rijeci, u skladu s planom. Ukupna ulaganja u 2008. povećana su na 4,37 milijardi kuna, a najvećim dijelom se odnose na program modernizacije, te projekte u sjevernom Jadranu, gdje se nastavljaju projekti kroz zajednička ulaganja s ENI-jem (INAGIP) i Edisonom (EDINA). U inozemstvu se realiziraju projekti kako u Egiptu tako i u Siriji, s očekivanim rezultatima već u 2009.

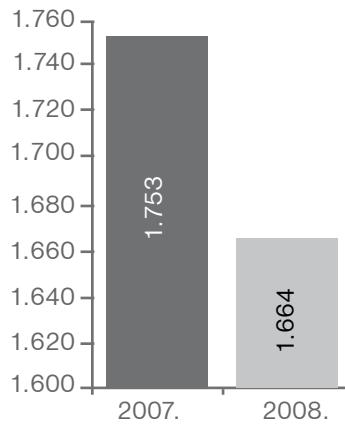
Dobit iz osnovne djelatnosti INA Grupe od neprekinutog poslovanja za 2008. iznosi 1.310 milijuna kuna (266 milijuna USD) i niža je za 227 milijuna kuna u usporedbi s 2007. Iako je prosječna godišnja cijena nafte bila viša od prošlogodišnje na rezultat je značajno utjecalo snažno snižavanje cijena nafte u drugom polugodištu 2008. Revalorizacija zaliha nafte i derivata, smanjena proizvodnja ugljikovodika, te niža proizvodnja i prodaja naftnih derivata negativno su utjecali na rezultat. Nepovoljan učinak price capa¹ značajno se odrazio na rezultat, iako je kao takav nestao krajem godine. Gubitak iz finansijskih aktivnosti viši je primarno zbog negativnih tečajnih razlika kao rezultat rasta tečaja američkog dolara i razine dugoročnog deviznog zaduženja.

Ako se promatra ukupno poslovanje, INA Grupa je u 2008. ostvarila 1.099 milijuna kuna gubitka (u 2007. ostvareno je 869 milijuna kuna dobiti), od čega gubitak plinskog biznisa (prekinutog poslovanja) iznosi 1.450 milijuna kuna i veći je u odnosu na prošlu godinu 1.043 milijuna kuna (više prodanog uvoznog prirodnog plina i veća negativna razlika između prodajnih i uvoznih cijena, zbog reguliranih cijena na domaćem tržištu).

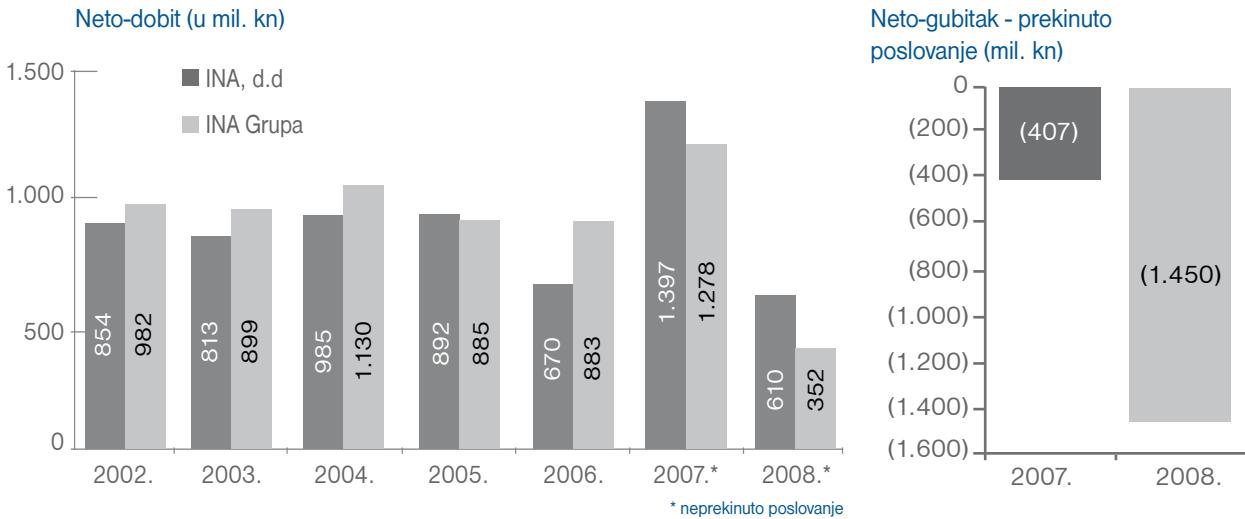
Prihod od prodaje (u mil. kn)

Prihod od prodaje - prekinuto poslovanje (u mil. kn)

¹ Price cap na naftne derive (218 milijuna kuna) i izgubljeni prihod na reguliranim cijenama UNP-a (312 milijuna kuna), ukupno 530 milijuna kuna. Tijekom zadnjeg tromjesječja nije ostvaren price cap na naftnim derivatima, dok je negativan utjecaj ograničenih cijena UNP-a zadržan do studenog.

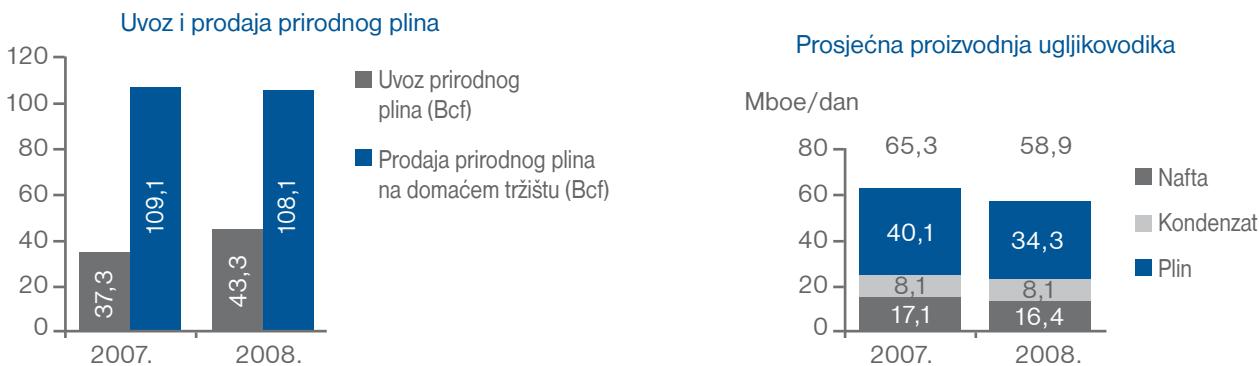

ISTRAŽIVANJE I PROIZVODNJA NAFTE I PLINA

Segment MSFI rezultati	u milijunima	2007.		2008.		Promjene %	
		kn	USD	kn	USD	kn	USD
Prihodi:							
- od neprekinutog poslovanja		6.380	1.190	8.273	1.677	29,7	41,0
- od prekinutog poslovanja		1.753	327	1.664	337	(5,1)	3,2
Dobit iz osnovne djelatnosti:							
- od neprekinutog poslovanja		2.562	478	3.528	715	37,7	49,7
- od prekinutog poslovanja		(517)	(96)	(1.702)	(345)	229,2	257,9
CAPEX		1.559	291	2.552	536	63,7	84,3

Dobit iz osnovne djelatnosti od neprekinutog poslovanja povećana je u 2008. za 966 milijuna kuna dosegnuvši iznos od 3.528 milijuna kuna (715 milijuna USD)². Pozitivan učinak viših prosječnih cijena sirove nafte na godišnjoj razini (porast BRENT FOB iznosio je 33,8%), djelomično je umanjen nižom proizvodnjom ugljikovodika (prvenstveno zbog niže proizvodnje prirodnog plina na poljima sjevernog Jadrana u skladu s Ugovorom o podjeli proizvodnje) uz povećanu cijenu proizvodnje.

Od prekinutog poslovanja u 2008. ostvareno je 1.702 milijuna kuna gubitaka iz osnovne djelatnosti prema 517 milijuna kuna gubitka u 2007.

² Uprava vjeruje da je *price cap* (530 milijuna kuna) bio direktna posljedica visokih cijena sirove nafte budući da je regulator smatrao kako je profit SD Istraživanje i proizvodnja dostatan izvor kompenzacije negativnih učinaka reguliranih cijena. Kada bi rezultat Segmenta korigirali za učinak *price capa* dobit iz osnovne djelatnosti iznosila bi 2.998 milijuna kuna.

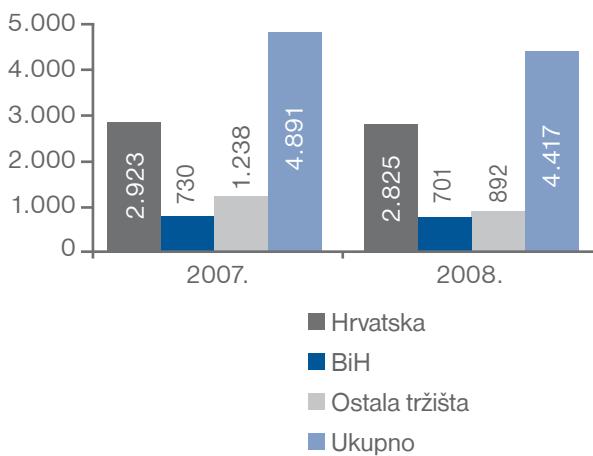
RAFINERIJE I MARKETING

Segment MSFI rezultati	u milijunima	kn	2007.		2008.		Promjene %	
			USD	kn	USD	kn	USD	kn
Prihodi		18.764	3.498	19.888	4.032	6,0	15,2	
Dobit/gubitak iz osnovne djelatnosti		59	11	(1.266)	(257)	-	-	
CAPEX	985	184	1.571	318	59,5	73,4		

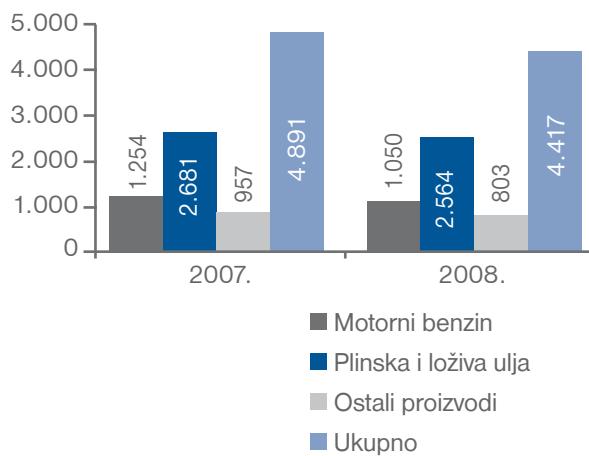
Segment je u 2008. ostvario gubitak iz osnovne djelatnosti od 1.266 milijuna kuna (257 milijuna USD), dok je prošle godine ostvarena dobit od 59 milijuna kuna. Neplanirani jednomjesečni zastoj proizvodnje uzrokovani kvarom na Topping postrojenju sredinom rujna, upravo u vremenu pada cijena nafte znatno je negativno utjecao na čimbenike koji su odredili finansijski rezultat. U prvom redu, nepovoljniji rezultat posljedica je negativnog utjec-

ja revalorizacije zaliha nafte (289 milijuna kuna) i derivata³ (817 milijuna kuna) zbog pada cijena u drugom dijelu godine (ukupno 1.106 milijuna kuna), zatim lošijeg proizvodnog randmana i manje količinske prodaje proizvoda. Negativni učinak *price capa*⁴ na domaćem tržištu iznosio je 109 milijuna kuna uz negativni utjecaj reguliranih cijena UNP-a u 2008. od 280 milijuna kuna.⁵

Prodaja rafinerijskih proizvoda (000 t)

Prodaja rafinerijskih proizvoda (000 t)

TRGOVINA NA MALO

Segment MSFI rezultati	u milijunima	kn	2007.		2008.		Promjene %	
			USD	kn	USD	kn	USD	kn
Prihodi		5.850	1.091	8.221	1.667	40,5	52,8	
Dobit/gubitak iz osnovne djelatnosti		(90)	(17)	(98)	(20)	8,9	18,4	
CAPEX	212	40	143	29	(32,5)	(26,7)		

* Odnosi se na segment Trgovina na malo i Petrol Rijeka, te od 1.1. 2008. uključuje i maloprodaju sljedećih ovisnih društava: Proplin, Crobenz, Osijek Petrol, Interlna Ljubljana, INA BH Sarajevo, Holdina Sarajevo, INA -Crna Gora.

³ Ukupne zalihe uvozne nafte i naftnih derivata (gotovi proizvodi, poluproizvodi i nedovršena proizvodnja) kao i zalihe Trgovine na malo vode se u Segmentu Rafinerije i marketing

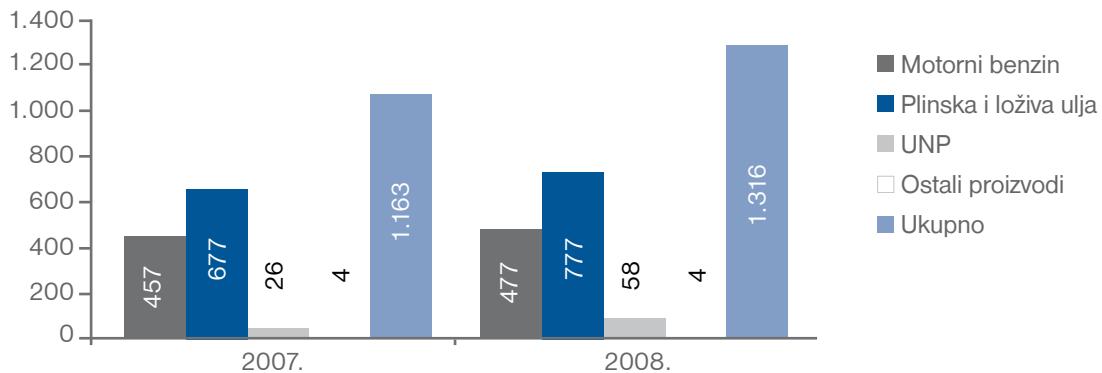
⁴ Ukupni učinak neprimjerenje maksimalne cijene derivata (*price cap*) u 2008. iznosio je 218 milijuna kuna prema 260 milijuna kuna prošle godine i ravnomjerno je podijeljen između SD Rafinerija i marketinga (109 milijuna kuna) i SD Trgovine na malo (109 milijuna kuna)

⁵ Ukupan negativan učinak iznosi 312 mil. kuna, od čega se 280 mil. kuna odnosi na SD Rafinerija i marketing, a 32 milijuna kuna na SD Istraživanje i priozvodnju nafte i plina

Ukupno prodane količine (bez maloprodaje ovisnih društava) porasle su za 2,0 posto u 2008., a prosječni promet po benzinskoj postaji za 1,5 posto. Realizacijom Strategije maloprodaje INA, d.d. broj benzinskih postaja kojim je upravljao segment povećan je za 3 postaje u odnosu na 31.12.2007. i iznosio je 485 benzinskih postaja. U osnovnoj djelatnosti segment je iskazao gubitak od 98 milijuna kuna (20 milijuna USD) ili 8 milijuna kuna veći gubitak

u odnosu na 2007. Pozitivan učinak 43 milijuna kuna više maloprodajne marže u odnosu na 2007. (22 milijuna kuna pozitivnog utjecaja više prodanih količina i 21 milijun kuna manjeg negativnog učinka neprimjene maksimalnih cijena) umanjen je 13 milijuna kuna višim negativnim efektom vrijednosnog usklađenja imovine (MRS-a 36)⁶ i 38 milijuna kuna većim ostalim troškovima (utjecaj povećanja broja benzinskih postaja i veće prosječne plaće po zaposlenom).

Maloprodaja naftnih derivata (000 t)

KORPORATIVNO I OSTALO⁷

Segment je u osnovnoj djelatnosti u 2008. ostvario rezultat od (854) milijuna kuna ili (173) milijuna USD, što je za 140 milijuna kuna povoljnije u usporedbi s prošlom godinom, prvenstveno zbog nižih operativnih troškova i rezerviranih troškova, što je djelomično umanjeno višim troškovima osoblja.

POSLOVNO OKRUŽENJE

Pogoršavanje stanja na finansijskim tržištima diljem svijeta koje je počelo u zadnjem tromjesečju 2007. nastavilo se i u 2008. unatoč čitavom nizu mjera poduzetih kako bi se situacija ublažila i poboljšala. Međutim, uslijedilo je veliko usporavanje rasta svjetskog gospodarstva, posebice u zadnjem tromjesečju 2008., kada se veliki broj zemalja, kako razvijenih, tako i onih u razvoju suočio s recesijom, te se u konačnici bilježi izraziti pad svjetske industrijske proizvodnje i robne trgovine. Prema procjenama MMF-a stopa svjetskog ekonomskog rasta u 2008. mogla bi iznositi oko 3,4 posto, dok je procjena za 2009. tek 0,5 posto.

Cijene sirove nafte su se tijekom 2008. kretale od 35 do 144 USD po barelu, što je dosad najviša zabilježena cijena.

Prosječna cijena nafte Brent FOB Med od 97,3 USD po barelu bila je 33,8 posto viša od prosjeka u 2007. (72,7 USD/bbl). Tijekom prvih šest mjeseci neprestano je rasla da bi u srpnju dosegla vrhunac od 144,2 USD po barelu. Pomutnja na finansijskim tržištima i nestabilnost tržišta vrijednosnih papira usmjerili su investitore i višak likvidnih sredstava na tržišta roba, pa je cijena nafte u prvoj polovici 2008. naglo skočila do dotad nezabilježenog iznosa, no u zadnjih šest mjeseci je počela naglo padati i završila na kraju godine na samo 36,7 USD po barelu jer se smanjila potražnja zbog globalnog smanjenja aktivnosti i sve slabijih ekonomskih izgleda.

Prosječna rafinerijska marža (FOB Med - Italija) koju navodi Platt's porasla je 2,4 posto u odnosu na 2007. (s 48,7

⁶ Negativan utjecaj na dobit zbog očekivane manje profitabilnosti benzinskih postaja.

⁷ Korporativno i Ostalo osim Korporativnih funkcija obuhvaća i ovisna društva koja se bave sigurnosnim i zaštitnim uslugama, tehničkih servisa i ostalim uslugama, te korporativnu podršku i ostale usluge

USD/t u 2007. na 49,8 USD/t u 2008.). Pozitivan učinak više prosječne cijene nafte (od 33,8% u odnosu na 2007.) smanjen je potkraj godine, posebice u zadnjem tromjesečju kad je prosječna rafinerijska marža iznosila 30,2 USD/t. Marža za bezolovni super (50ppm) smanjila se za 27,3 posto (od 135,6 USD/t u 2007. na 98,6 USD/t u 2008.), a marža za plinsko ulje EN590 50 PPM je porasla za 80,2 posto (od 110,7 USD/t u 2007. na 199,4 USD/t u 2008.). Negativna marža za loživo ulje (3,5%) povećala se za 32,8 posto (s -210,1 USD/t u 2007. na -278,9 USD/t u 2008.).

Vrijednost kune je od početka godine porasla 0,1 posto u odnosu na euro, tj. tečaj eura je snižen sa 7,33 kn/EUR (31. prosinca 2007.) na 7,32 kn/EUR (31. prosinca 2008.). Istovremeno je tečaj kune prema US dolaru oslabio za 3,6 posto, od 4,98 kn/USD krajem 2007. na 5,16 kn/USD krajem 2008. U prosjeku je vrijednost kune u odnosu na euro porasla za 1,6 posto (sa 7,34 kn/EUR na 7,22 kn/EUR), dok je njena vrijednost u odnosu na US dolar porasla za čak 8 posto (s 5,36 kn/USD na 4,93 kn/USD).

NOVČANI TIJEK

Tijek novca INA Grupe u mil. kn	2007.	2008.
Poslovne aktivnosti	2.416	2.629
Ulagateljske aktivnosti	(2.884)	(4.354)
Financijske aktivnosti	576	1.585
Neto-povećanje/smanjenje novca	108	(140)

Operativni novčani tijek u 2008. povećan je u odnosu na 2007. za 9 posto i iznosio je 2.629 milijuna kuna.

Operativni novčani tijek prije promjena radnog kapitala u 2008. iznosio je 1.790 milijuna kuna, što je 846 milijuna kuna manje u usporedbi s prethodnom godinom, uglavnom zbog ostvarenog gubitka financijske godine. Smanjenjem radnog kapitala povećana su sredstva za 972 milijuna kuna, do čega je došlo prvenstveno zbog većih obveza prema dobavljačima (726 milijuna kuna), manjih potraživanjima (269 milijuna kuna), ali uz veću vrijednost zaliha (186 mili-

juna kuna). Porez na dobit plaćen u 2008. iznosio je 133 milijuna kuna (osnovica za plaćanja u 2008. bila je dobit ostvarena u 2007.).

Neto-odljev u ulagateljskim aktivnostima iznosio je 4.354 milijuna kuna, što je povećanje za 1.470 milijuna kuna u usporedbi s neto-iznosom u 2007. Nedostatni novac za financiranje izdataka za investicije osiguran je iz povećanog neto-kreditnog zaduženja INA, d.d. za 2.362 milijuna kuna, u usporedbi sa stanjem na dan 31.12. 2007.

BILANCA

Na dan 31.12.2008. ukupna imovina iznosila je 26,6 milijardi kuna, 7 posto više u usporedbi sa stanjem na dan 31.12.2007. Dugotrajna materijalna i nematerijalna imovina veća je za 17 posto uglavnom zbog ulaganja u aktivnosti istraživanja i razrade u sjevernom Jadranu, Egiptu i Siriji, ulaganja u modernizaciju rafinerija i maloprodajne mreže u Hrvatskoj. Goodwill i ulaganja u društva i zajedničke potrhvate povećala su se za 7 milijuna kuna. Smanjenje uloga raspoloživih za prodaju (dugotrajna imovina) za 455 milijuna kuna, uglavnom je rezultat smanjenja tržišne vrijednosti dinonice društva Janaf, d.d. Odgođeni porez povećao se za 304 milijuna kuna, uglavnom uslijed ostvarenog poreznog

gubitka i većeg iznosa porezno nepriznatih rashoda (vrijednosno usklađenje zaliha i ulozi Janafa, d.d. raspoloživi za prodaju).

Zalihe iznose 2,4 milijarde kuna i manje su za 23 posto, prvenstveno zbog manjih količina i cijena zaliha uvozne nafte i gotovih proizvoda iz vlastite proizvodnje. Neto-potaživanja od kupaca u iznosu 2,9 milijardi kuna na dan 31.12.2008. manja su 5 posto u usporedbi sa stanjem na kraju prešle godine.

Imovina i ulozi namijenjeni prodaji (kratkotrajna imovina) iznose 359 milijuna kuna i odnose se na imovinu potrebnu za vođenje poslova skladištenja prirodnog pli-

na. U prosincu 2008. INA, d.d. je osnovala Podzemno skladište plina Okoli d.o.o. (društvo u 100-postotnom vlasništvu INA, d.d.) i u društvo unijela svu imovinu potrebnu za vođenje poslova. Društvo je 30. siječnja 2009. prodano Plinacrou, d.o.o., društvu u vlasništvu Republike Hrvatske. Učinak proizšao iz prodaje PSP Okoli (514 milijuna kuna prihoda) uključen je u bilancu INA, d.d. tzv. matične tvrtke za 2008., ali je na razini INA Grupe neutraliziran. Rezultat prodaje će na razini INA Grupe biti evidentiran u 2009.

Ukupne obveze INA Grupe na dan 31.12.2008. iznosile su 14,6 miliardi kuna i bile su 29 posto veće nego prethodne godine. Veće obveze uglavnom su posljedica većeg kredi-

tnog zaduženja, koje je poraslo na 7,1 milijardu kuna u usporedbi sa 4,9 miliardama kuna na dan 31.12. 2007. Kredite je Društvo koristilo za nabavu nafte i investicijska ulaganja. Dugoročna i kratkoročna rezerviranja iznosila su 1,6 milijadi kuna i povećana su za 112 milijuna kuna, prvenstveno zbog 154 milijuna kuna rezerviranja za ENI poreze.

Na kraju 2008. ukupni neto-dug INA Grupe iznosio je 6,6 miliardi kuna, u usporedbi sa 4,2 miliardama kuna na kraju 2007., dok je neto-omjer između tuđeg i vlastitog kapitala⁸ porastao s 23,5 posto na 35,3 posto na kraju 2008. Povećana zaduženost i ostvareni gubitak finansijske godine negativno su utjecali na omjer između tuđeg i vlastitog kapitala.

RAČUN DOBITI I GUBITKA

NEPREKINUTO POSLOVANJE

U 2008. se neto-prihod od prodaje INA Grupe od ne-prekinutog poslovanja povećao 13 posto, te je iznosio 27.144 milijuna kuna (5.503 milijuna USD). Prodaja na domaćem tržištu, koja čini 63 posto ukupne prodaje, porasla je za 1.988 milijuna kuna (13%) prvenstveno zbog utjecaja viših prodajnih cijena, što je djelomično umanjeno manjim volumenom prodaje. Prihodi od izvoza ostvareni su u iznosu od 10.179 milijuna kuna i povećani su 12 posto u odnosu na 2007., prvenstveno zbog porasta prosječnih prodajnih cijena i prihoda na kraju 2007. pripojene kompanije Rotary.

Ograničavanje zaračunavanja maksimalne cijene prema formuli za izračun maloprodajnih cijena naftnih derivata (price cap ograničenje) također je negativno utjecalo na rezultat u 2008. za 218 milijuna kuna. Zajedno s negativnim učinkom reguliranih cijena UNP-a, koji iznosi 312 milijuna kuna, ukupni izgubljeni prihod iznosi 530 milijuna kuna.

Rashodi osnovne djelatnosti iz neprekinitog poslovanja iznosili su 27.149 milijuna kuna i povećani su za 3.368 milijuna kuna (14%).

Troškovi sirovina, materijala i energije porasli su u 2008. 6 posto u odnosu na prethodnu godinu, pri čemu je trošak uvozne nafte veći 11 posto zbog 30 posto više prosječne cijene uvezene sirove nafte za rafinerijsku preradu (prosječna cijena Brent FOB na svjetskom

tržištu povećana je za 33,8%) uz 15 posto manji volumen prerade. Nabavna vrijednost prodane robe iznosi 3,9 miliardi kuna i veća je 37 posto uglavnom zbog većeg uvoza rafinerijskih proizvoda. Troškovi usluga su porasli za 20 posto i na razini su od 4,2 miliarde kuna. Amortizacija je povećana 5 posto na iznos od 1,4 miliarde kuna prvenstveno zbog aktiviranja završenih projekata. Ispravci i rezerviranja iznose 883 milijuna kuna i povećani su 89 posto prvenstveno zbog revalorizacije zaliha nafte, te većeg negativnog učinka primjene MRS-a 36. Ukupni troškovi osoblja porasli su 13 posto zbog prosječnog povećanja bruto-plaća od 10,4 posto i povećanog broja djelatnika (prvenstveno iz kupnje kompanije Rotary).

Iz finansijskih aktivnosti u 2008. ostvaren je gubitak od 780 milijuna kuna, dok je u prethodnoj godini ostvarena dobit od 105 milijuna kuna. Kao rezultat povećane zaduženosti i jačanja američkog dolara ostvareno je 409 milijuna kuna negativnih tečajnih razlika, dok je prošle godine rezultat bio pod utjecajem 474 milijuna kuna pozitivnih tečajnih razlika. Troškovi kamata iznosili su 210 milijuna kuna i u odnosu na prošlu godinu su 34 milijuna kuna manji, dok su ostali finansijski rashodi iznosili 161 milijun kuna ili 36 milijuna kuna više u odnosu na 2007.

Obračunati porez na dobit od neprekinitog poslovanja za 2008. iznosi 178 milijuna kuna i manji je za 186 milijuna kuna u usporedbi s 2007., zbog niže dobiti.

⁸ Neto dug u odnosu na neto dug plus vlasnički kapital uključujući manjinske udjele

PREKINUTO POSLOVANJE

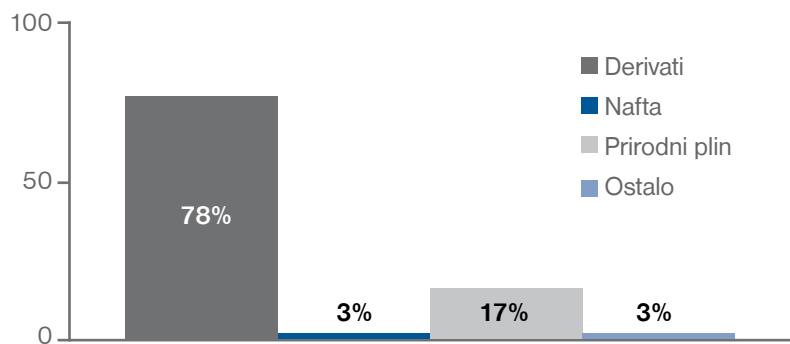
Prihod od prodaje iz prekinutog poslovanja iznosi 1.664 milijuna kuna i manji je za 89 milijuna u odnosu na prošlu godinu. Prihod od prodaje na domaćem tržištu iznosi 1.619 milijuna kuna i veći je za 129 milijuna kuna (9%), dok je prihod od prodaje prirodnog plina u Italiji iznosi 45 milijuna kuna i manji je za 218 milijuna kuna.

INA, d.d. je i u 2008. trpjela negativan utjecaj na dobit zbog

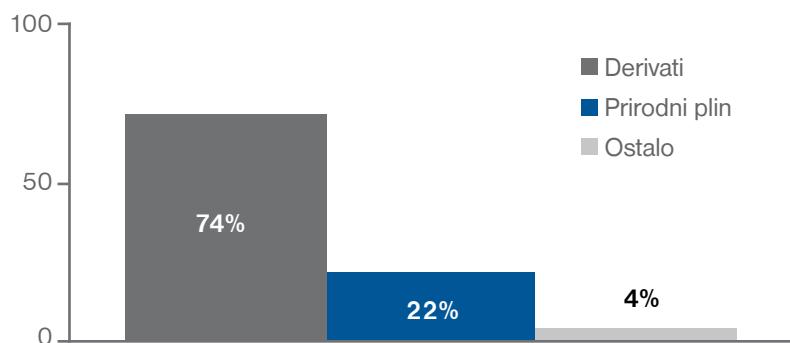
reguliranih cijena prirodnog plina na domaćem tržištu, koje ne omogućavaju u cijelosti „prevaljivanje“ uvozne cijene plina na kupce.

Rashodi osnovne djelatnosti od prekinutog poslovanja iznose 3.366 milijuna kuna i veći su za 1.005 milijuna kuna (43%) u odnosu na 2007., uglavnom zbog veće nabavne vrijednosti prodanog plina (veće količine i veća cijena) i većeg vrijednosnog usklađenja zaliha uvoznog plina.

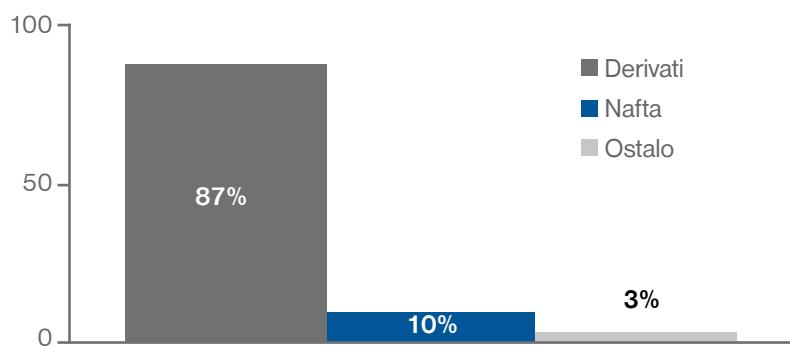
Struktura ukupne prodaje 2008.

Struktura domaće prodaje 2008.

Struktura izvoza u 2008.

VAŽNIJI FINANCIJSKI POKAZATELJI INA Grupe

2007.

2008.

KLJUČNI FINANCIJSKI PODACI

NEPREKINUTO POSLOVANJE		
Ukupni prihod od prodaje (u milijunima kuna)	24.095	27.144
EBITDA (u milijunima kuna)	3.305	3.564
Dobit iz osnovne djelatnosti (u milijunima kuna)	1.537	1.310
Dobit prije oporezivanja (u milijunima kuna)	1.642	530
Neto-dobit (u milijunima kuna) – neprekinuto poslovanje	1.278	352
Povrat na kapital (ROE) %	12,0	4,4
Povrat na angažirani kapital (ROCE) %	8,6	7,0
PREKINUTO POSLOVANJE		
Neto-dobit (u milijunima kuna)	(407)	(1.450)
UKUPNO POSLOVANJE		
Neto-dobit pripisiva vlasniku kapitala (u milijunima kuna)	869	(1.099)
Neto-novac iz poslovnih aktivnosti (u milijunima kuna)	2.416	2.629
Ukupna ulaganja u dugotrajnu imovinu (u milijunima kuna)	2.896	4.371
KLJUČNI OPERATIVNI PODACI		
Neto-dokazane zalihe		
- Hrvatska – kopneni dio (MMboe)	177,4	173,9
- Hrvatska – odobalni dio (MMboe)	81,9	67,1
- Sirija (MMboe)	3,8	7,7
- Afrika (MMboe)	7,3	5,9
Ukupno ugljikovodici (MMboe)	270,4	254,6
PROSJEČNA DNEVNA PROIZVODNJA		
- nafta (Mboe/dnevno)	17,1	16,4
- kondenzat prirodnog plina (Mboe/dnevno)	8,1	8,1
- prirodni plin (Mboe/dnevno)	40,1	34,3
Ukupno (Mboe/dnevno)	65,3	58,8
BROJ BENZINSKIH POSTAJA		
- Hrvatska	433	435
- regija*	49	50
Ukupan broj benzinskih postaja	482	485

*isključuje nedostupne postaje

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

SADRŽAJ

Odgovornost za financijske izvještaje	68
Izvještaj nezavisnog revizora	69
Konsolidirani račun dobiti i gubitka INA Grupe	70
Nekonsolidirani račun dobiti i gubitka INA Maticе	72
Konsolidirana bilanca INA Grupe	74
Nekonsolidirana bilanca INA Maticе	76
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Grupe	78
Nekonsolidirani izvještaj o promjenama kapitala INA Maticе	79
Konsolidirani izvještaj o novčanom toku INA Grupe	80
Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku INA Matica	82
Bilješke uz financijske izvještaje	84

INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d. i INA GRUPA

**Konsolidirani i nekonsolidirani financijski izvještaji i bilješke za godinu završenu
na dan 31. prosinca 2008. godine sa izvještajem neovisnog revizora**

ODGOVORNOST ZA FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu pripremljena u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde. Međunarodni računovodstveni standard br. 1 traži da finansijska izvješća točno i objektivno prikažu finansijski položaj društva, finansijske rezultate i novčane tijekove za svaku finansijsku godinu. To zahtijeva vjerno iznošenje učinaka transakcija te ostalih događaja i okolnosti prema definicijama i kriterijima iskazivanja imovine, obveza, prihoda i rashoda navedenima u "Okvirnim načelima za izradu i prikaz finansijskih izvješća" Odbora za međunarodne računovodstvene standarde. Objektivan prikaz se u gotovo svim okolnostima postiže poštivanjem svih mjerodavnih Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja.

Od Uprave se također traži da:

- ispravno odabere i primjeni računovodstvene politike;
- podatke, uključujući računovodstvene politike, prikaže tako da daju relevantne, pouzdane, usporedive i razumljive informacije;
- osigura dodatna očitovanja kad poštivanje određenih zahtjeva MSFI nije dovoljno da se korisnicima omogući da razumiju učinak pojedinih transakcija te drugih događaja i okolnosti na finansijski položaj i finansijske rezultate subjekta;
- procijeni sposobnost društva da nastavi uspješno poslovati.

Nakon što je dobila podatke, Uprava je u vrijeme kad je odobravala finansijska izvješća procijenila da se opravdano

može očekivati da Društvo i Grupa imaju odgovarajuće resurse za opstanak poslovanja u doglednoj budućnosti. Stoga Uprava i dalje prihvata načelo trajnosti poslovanja za izradu finansijskih izvješća.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati finansijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Potpisao u ime Grupe:

Dr. sc. Tomislav Dragičević, Predsjednik Uprave
INA - Industrija nafte d.d.
Avenija Većeslava Holjevca 10
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

17. ožujka 2009.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Dioničarima društva INA - Industrija nafte d.d.

Obavili smo reviziju priloženih konsolidiranih i nekonsolidiranih finansijskih izvještaja društva INA - Industrija nafte d.d. (u nastavku "Društvo") i njegovih ovisnih društava (u nastavku pod zajedničkim nazivom "Grupa"), prikazanih na stranici 4 do 121, koja se sastoje od konsolidirane i nekonsolidirane bilance na dan 31. prosinca 2008. godine, konsolidiranog i nekonsolidiranog računa dobitka i gubitka, konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o tijeku novca i konsolidiranog i nekonsolidiranog izvještaja o promjenama glavnice za godinu koja je tada završila te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i bilježaka uz finansijske izvještaje.

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Sastavljanje te objektivan prikaz finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja potпадaju u djelokrug odgovornosti Uprave, a to obuhvaća: ustrojavanje, uspostavljanje i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivan prikaz finansijskih izvještaja bez materijalno značajnih pogrešaka u prikazu, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika te davanje računovodstvenih procjena primjerenih danim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti neovisno mišljenje o finansijskim izvještajima na temelju naše revizije. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima. Navedeni standardi nalaže da postupamo u skladu s etičkim pravilima te da reviziju planiramo i obavimo kako bismo se u

razumnoj mjeri uvjerili da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške u prikazu.

Revizija uključuje primjenu postupaka kojima se prikupljaju revizijski dokazi o iznosima i drugim podacima objavljenim u finansijskim izvještajima. Odabir postupaka zavisi od prosudbe revizora, uključujući i procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijevare ili pogreške. U procjenjivanju rizika, revizor procjenjuje interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje te objektivno prezentiranje finansijskih izvještaja Društva i Grupe kako bi odredio revizijske postupke primjerene danim okolnostima, a ne kako bi izrazio mišljenje o učinkovitosti internih kontrola u Društvu i Grupi. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika koje su primijenjene te značajnih procjena Uprave, kao i prikaza finansijskih izvještaja u cijelini.

Uvjereni smo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji prikazuju objektivno, u svim materijalno značajnim odrednicama, finansijski položaj Društva i Grupe na dan 31. prosinca 2008. godine, te rezultate njihovog poslovanja i tijekove novca za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Deloitte d.o.o.

Branislav Vrtačnik, ovlašteni revizor
Zagreb, Republika Hrvatska
17. ožujka 2009.

KONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA INA GRUPE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

	Bilješka	2008.	2007.
Nprekinuto poslovanje			
Prihodi od prodaje			
a) na domaćem tržištu		16.965	14.977
b) na stranom tržištu		10.179	9.118
Ukupni prihodi od prodaje	3	27.144	24.095
Prihod na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga		677	695
Ostali poslovni prihodi		638	528
Prihodi iz osnovne djelatnosti		28.459	25.318
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(51)	(28)
Troškovi sirovina, materijala i energije		(13.765)	(13.029)
Amortizacija	4	(1.371)	(1.302)
Ostali materijalni troškovi		(2.732)	(2.391)
Nematerijalni troškovi		(1.515)	(1.138)
Troškovi osoblja	5	(2.922)	(2.576)
Nabavna vrijednost prodane robe		(3.910)	(2.851)
Vrijednosno uskladenje kratkotrajne i dugotrajne imovine		(829)	(366)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)		(54)	(100)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(27.149)	(23.781)
Dobit iz osnovne djelatnosti		1.310	1.537
Financijski prihodi	6	411	746
Financijski rashodi	7	(1.191)	(641)
Neto (gubitak)/dobit iz financijskih aktivnosti		(780)	105
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja		530	1.642
Troškovi poreza tekuće godine	8	(178)	(364)
Dobit financijske godine od neprekinutog poslovanja		352	1.278
 Prekinuto poslovanje			
Gubitak financijske godine od prekinutog poslovanja	9	(1.450)	(407)
(Gubitak)/dobit financijske godine		(1.098)	871

	Bilješka	2008.	2007.
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala		(1.099)	869
Udjeli manjnskih vlasnika u rezultatu ovisnih društava		1	2
		(1.098)	871

Zarada/(gubitak) po dionica

Osnovna i razrijedena zarada/(gubitak) po dionici (kuna po dionici) od neprekinutog i prekinutog poslovanja	10	(109,9)	86,9
Osnovna i razrijedena zarada po dionici (kuna po dionici) od neprekinutog poslovanja		35,1	127,6

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog računa dobiti i gubitka.

NEKONSOLIDIRANI RAČUN DOBITI I GUBITKA INA MATICE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

	Bilješka	2008.	2007.
Neprekinito poslovanje			
Prihodi od prodaje			
a) na domaćem tržištu		16.114	13.485
b) na stranom tržištu		7.628	7.413
Ukupni prihodi od prodaje	3	23.742	20.898
Prihod na temelju upotrebe vlastitih proizvoda i usluga		14	12
Ostali poslovni prihodi		983	640
Prihodi iz osnovne djelatnosti		24.739	21.550
Promjene stanja zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(55)	(18)
Troškovi sirovina, materijala i energije		(13.332)	(12.409)
Amortizacija	4	(1.100)	(1.091)
Ostali materijalni troškovi		(1.856)	(1.850)
Nematerijalni troškovi		(1.158)	(1.187)
Troškovi osoblja	5	(1.752)	(1.634)
Nabavna vrijednost prodane robe		(3.187)	(1.366)
Vrijednosno uskladenje kratkotrajne i dugotrajne imovine		(794)	(315)
Rezerviranja za troškove i rizike (neto)		(26)	(70)
Rashodi iz osnovne djelatnosti		(23.260)	(19.940)
Dobit iz osnovne djelatnosti		1.479	1.610
Financijski prihodi	6	342	628
Financijski rashodi	7	(1.051)	(529)
Neto (gubitak)/dobit iz financijskih aktivnosti		(709)	99
Dobit iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja		770	1.709
Troškovi poreza tekuće godine	8	(160)	(312)
Dobit financijske godine od neprekinitog poslovanja		610	1.397
Prekinuto poslovanje			
Gubitak financijske godine od prekinutog poslovanja	9	(1.450)	(407)
(Gubitak)/dobit financijske godine		(840)	990

Bilješka	2008.	2007.
----------	-------	-------

Zarada/(gubitak) po dionica

Osnovna i razrijedena zarada/(gubitak) po dionici (kuna po dionici) od neprekinutog i prekinutog poslovanja	10	(84,0)	99,0
Osnovna i razrijedena zarada po dionici (kuna po dionici) od neprekinutog poslovanja	61,0	139,7	

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog računa dobiti i gubitka.

KONSOLIDIRANA BILANCA INA GRUPE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	2008.	2007.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	11	680	661
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	17.519	14.891
Goodwill	13	197	163
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	15	76	124
Ostala ulaganja	16	83	62
Dugoročna potraživanja	17	166	177
Derivativni finansijski instrumenti	42	78	226
Odgođeni porezi	8	341	37
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju	18	201	656
Ukupno dugotrajna imovina		19.341	16.997
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	2.390	3.123
Potraživanja od kupaca, neto	20	2.914	3.072
Ostala potraživanja	21	719	674
Derivativni finansijski instrumenti	42	106	97
Ostala kratkotrajna imovina	22	38	50
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	23	167	183
Novac i novčani ekvivalenti	24	579	720
		6.913	7.919
Imovina i ulozi namijenjeni prodaji	25	359	-
Ukupno kratkotrajna imovina		7.272	7.919
UKUPNA AKTIVA		26.613	24.916

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove konsolidirane bilance.

KONSOLIDIRANA BILANCA INA GRUPE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	2008.	2007.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	33	9.000	9.000
Revalorizacijske rezerve	34	(135)	229
Ostale rezerve	35	2.307	2.301
Zadržana dobit	36	855	2.104
Kapital pripisiv vlasniku		12.027	13.634
Udjeli manjinskih vlasnika u rezultatu ovisnih društava	37	10	9
UKUPNO KAPITAL		12.037	13.643
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	29	4.554	3.130
Ostale dugoročne obveze	30	138	144
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	107	91
Dugoročna rezerviranja	31	1.380	1.406
Ukupno dugoročne obveze		6.179	4.771
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima i dopuštenim prekoračenjima	26	2.492	1.664
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	26	98	129
Obveze prema dobavljačima	27	3.815	3.532
Porezi i doprinosi	27	1.211	648
Ostale kratkoročne obveze	27	342	269
Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	28	237	198
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	17	15
Kratkoročna rezerviranja	31	185	47
Ukupno kratkoročne obveze		8.397	6.502
UKUPNE OBVEZE		14.576	11.273
UKUPNA PASIVA		26.613	24.916

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove konsolidirane bilance.

NEKONSOLIDIRANA BILANCA INA MATICE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

AKTIVA	Bilješka	2008.	2007.
Dugotrajna imovina			
Nematerijalna imovina	11	663	655
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	15.011	12.623
Ulaganja u ovisna društva	14	1.259	1.286
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	15	189	189
Ostala ulaganja	16	375	426
Dugoročna potraživanja	17	279	290
Derivativni finansijski instrumenti	42	78	226
Odgodeni porezi	8	327	34
Imovina i ulozi raspoloživi za prodaju	18	201	656
Ukupno dugotrajna imovina		18.382	16.385
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	19	1.806	2.581
Interkompanijska potraživanja		584	706
Potraživanja od kupaca, neto	20	1.799	2.092
Ostala potraživanja	21	616	583
Derivativni finansijski instrumenti	42	106	97
Ostala kratkotrajna imovina	22	144	90
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	23	115	151
Novac i novčani ekvivalenti	24	318	299
		5.488	6.599
Imovina i ulozi namijenjeni prodaji	25	837	-
Ukupno kratkotrajna imovina		6.325	6.599
UKUPNA AKTIVA		24.707	22.984

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove nekonsolidirane bilance.

NEKONSOLIDIRANA BILANCA INA MATICE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

PASIVA	Bilješka	2008.	2007.
Kapital i rezerve			
Upisani kapital	33	9.000	9.000
Revalorizacijske rezerve	34	(135)	229
Ostale rezerve	35	1.952	1.952
Zadržana dobit	36	420	1.410
UKUPNI KAPITAL		11.237	12.591
Dugoročne obveze			
Obveze po dugoročnim kreditima	29	4.331	2.988
Ostale dugoročne obveze	30	134	144
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	76	65
Dugoročna rezerviranja	31	1.313	1.331
Ukupno dugoročne obveze		5.854	4.528
Kratkoročne obveze			
Obveze po bankovnim kreditima, dopuštenim prekoračenjima	26	249	97
Tekući dio obveza po dugoročnim kreditima	26	47	45
Obveze prema povezanim poduzećima		3.288	3.096
Obveze prema dobavljačima	27	2.574	1.876
Porezi i doprinosi	27	1.088	535
Ostale kratkoročne obveze	27	155	86
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja	28	56	97
Otpremnine i jubilarne nagrade	32	11	8
Kratkoročna rezerviranja	31	148	25
Ukupno kratkoročne obveze		7.616	5.865
UKUPNE OBVEZE		13.470	10.393
UKUPNA PASIVA		24.707	22.984

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ove nekonsolidirane bilance.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA INA GRUPE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Pripisivo vlasniku kapitala	Udjeli manjinskih vlasnika u rezultatu ovisnih društava	Ukupno
Stanje 01. siječnja 2007. godine	9.000	2.347	66	1.366	12.779	7	12.786
Dobit od ulaganja u društva raspoloživa za prodaju	-	-	163	-	163	-	163
Isplata dividendi				(131)	(131)		(131)
Tečajne razlike nastale od inozemnih aktivnosti	-	(46)	-	-	(46)	-	(46)
<i>Neto prihod/(trošak) priznat direktno u kapitalu</i>	-	(46)	163	(131)	(14)	-	(14)
Dobit finansijske godine	-	-	-	869	869	2	871
<i>Ukupno priznati prihod i rashod za razdoblje</i>	-	(46)	163	738	855	2	857
Stanje 31. prosinca 2007. godine	9.000	2.301	229	2.104	13.634	9	13.643
Gubitak od ulaganja u društva raspoloživa za prodaju	-	-	(364)	-	(364)	-	(364)
Isplata dividendi	-	-	-	(150)	(150)	-	(150)
Tečajne razlike nastale od inozemnih aktivnosti	-	6	-	-	6	-	6
<i>Neto prihod/(trošak) priznat direktno u kapitalu</i>	-	6	(364)	(150)	(508)	-	(508)
Dobit finansijske godine	-	-	-	(1.099)	(1.099)	1	(1.098)
<i>Ukupno priznati prihod i rashod za razdoblje</i>	-	6	(364)	(1.249)	(1.607)	1	(1.606)
Stanje 31. prosinca 2008. godine	9.000	2.307	(135)	855	12.027	10	12.037

Potpisali u ime Grupe 17. ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA INA MATICE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

	Upisani kapital	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 01. siječnja 2007. godine	9.000	1.952	66	551	11.569
Dobit od ulaganja u društva raspoloživa za prodaju	-	-	163	-	163
Isplata dividendi	-	-	-	(131)	(131)
<i>Neto prihod/(trošak) priznat direktno u kapitalu</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>163</i>	<i>(131)</i>	<i>32</i>
Dobit financijske godine	-	-	-	990	990
<i>Ukupno priznati prihod i rashod za razdoblje</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>163</i>	<i>859</i>	<i>1.022</i>
Stanje 31. prosinca 2007. godine	9.000	1.952	229	1.410	12.591
Gubitak od ulaganja u društva raspoloživa za prodaju	-	-	(364)	-	(364)
Isplata dividendi	-	-	-	(150)	(150)
<i>Neto prihod/(trošak) priznat direktno u kapitalu</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(364)</i>	<i>(150)</i>	<i>(514)</i>
(Gubitak) dobit financijske godine	-	-	-	(840)	(840)
<i>Ukupno priznati prihod i rashod za razdoblje</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>(364)</i>	<i>(990)</i>	<i>(1.354)</i>
Stanje 31. prosinca 2008. godine	9.000	1.952	(135)	420	11.237

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o promjenama kapitala.

KONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU INA GRUPE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

	Bilješke	2008.	2007.
(Gubitak)/dobit financijske godine		(1.098)	871
Korigirano za:			
Amortizacija		1.371	1.302
(Dobitak)/trošak poreza na dobit priznat u (gubitku)/dobiti		(184)	262
Vrijednosna umanjenja kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)		991	381
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(10)	(9)
Dobitak od prodaje udjela i dionica		-	(17)
Gubitak/(dobit) od tečajnih razlika		409	(402)
Rashodi od kamata (neto)		330	333
Ostali financijski rashodi priznati u dobiti		152	45
Promjena rezerviranja za rizike i troškove i ostale negotovinske stavke		(171)	(130)
		1.790	2.636
Krećanje obrtnog kapitala			
Povećanje zaliha		(186)	(448)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja i predujmova		269	(479)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		726	860
Povećanje rezerviranja		163	15
Novac iz operativnih aktivnosti		2.762	2.584
Plaćeni porezi		(133)	(168)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti		2.629	2.416
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti			
Plaćene nekretnine, postrojenja i opreme		(4.079)	(2.354)
Plaćena nematerijalna imovina		(292)	(274)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		-	13
Plaćeni udjeli u pridruženim društvima, zajedničkim ulaganjima i ostalim društvima		-	(279)
Primljene dividende od poduzeća svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih poduzeća		2	2
Primici od financijske imovine		15	8
Neto novčani odljev iz ulagateljskih aktivnosti		(4.354)	(2.884)

	Bilješke	2008.	2007.
Novčani tijek iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje dugoročnih zajmova		1.331	3.700
Otplata dugoročnih zajmova		(112)	(2.360)
Povećanje kratkoročnih zajmova		15.853	11.329
Otplate kratkoročnih zajmova		(15.046)	(11.629)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(150)	(152)
Ostale dugoročne obveze, neto		(6)	(9)
Plaćene dividende		(150)	(131)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi financiranja		(135)	(172)
Neto novčani tijek iz finansijskih aktivnosti		1.585	576
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta			
Stanje na dan 1. siječnja		720	630
Promjene tečajnih razlika		(1)	(18)
Stanje na dan 31. prosinca		24	579
			720

Potpisali u ime Grupe 17.ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog konsolidiranog izvještaja o novčanom toku.

NEKONSOLIDIRANI IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU INA MATICE

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

	Bilješke	2008.	2007.
(Gubitak)/dobit financijske godine		(840)	990
Korigirano za:			
Amortizacija		1.101	1.091
(Dobitak)/trošak poreza na dobit priznat u (gubitku)/dobiti		(202)	210
Vrijednosna umanjenja kratkotrajne i dugotrajne imovine (neto)		952	330
Dobitak od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(18)	(5)
Dobitak od prodaje udjela i dionica		(8)	(17)
Gubitak/(dobit) od tečajnih razlika		398	(388)
Rashodi od kamata (neto)		289	341
Ostali financijski rashodi priznati u dobiti		140	29
Promjena rezerviranja za rizike i troškove i ostale negotovinske stavke		(757)	(475)
		1.055	2.106
Kretanje obrtnog kapitala			
Povećanje zaliha		(155)	(284)
Smanjenje/(povećanje) potraživanja i predujmova		446	(511)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih tekućih obveza		1.209	633
Povećanje rezerviranja		274	33
Novac iz operativnih aktivnosti		2.829	1.977
Plaćeni porez		(56)	(137)
Neto novčani tijek iz poslovnih aktivnosti		2.773	1.840
Novčani tijek iz ulagateljskih aktivnosti			
Plaćene nekretnine, postrojenja i opreme		(3.547)	(1.995)
Plaćena nematerijalna imovina		(282)	(267)
Primici od prodaje dugotrajne imovine		21	5
Primici od prodaje udjela		9	18
Plaćeni udjeli u pridruženim društvima, zajedničkim ulaganjima i ostalim društvima		(24)	(132)
Primljene dividende od poduzeća svrstanih kao raspoloživih za prodaju i ostalih poduzeća		2	3
Primici od financijske imovine		-	-
Ulaganja i zajmovi ovisnim društvima, neto		74	(423)
Neto novčani odljev iz ulagateljskih aktivnosti		(3.747)	(2.791)

	Bilješke	2008.	2007.
Novčani tijek iz finansijskih aktivnosti			
Povećanje dugoročnih zajmova		1.200	3.695
Otplata dugoročnih zajmova		(43)	(2.289)
Povećanje kratkoročnih zajmova		571	243
Otplata kratkoročnih zajmova		(419)	(305)
Otplata kamata po dugoročnim kreditima		(138)	(145)
Ostale dugoročne obveze, neto		(10)	(8)
Otplata kamata po kratkoročnim kreditima i ostali troškovi financiranja		(17)	(44)
Plaćene dividende		(150)	(131)
Neto novac iz finansijskih aktivnosti		994	1.016
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenta			
Stanje na dan 1. siječnja		20	65
Promjene tečajnih razlika		299	226
Stanje na dan 31. prosinca		24	318
			299

Potpisali u ime Grupe 17. ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

Priložene računovodstvene politike i bilješke sastavni su dio ovog nekonsolidiranog izvještaja o novčanom toku.

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Za godinu završenu 31. prosinca 2008. (svi iznosi u milijunima kuna)

1. OPĆENITO

Osnutak i razvoj

INA - Industrija nafte d.d. (INA, d.d.) je dioničko društvo, čiji 47,16% dionica je u vlasništvu MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company, a Republika Hrvatska posjeduje 44,84% dionica INA, d.d. Osnovana je 1. siječnja 1964. spajanjem Naftaplina (poduzeća za istraživanje i proizvodnju nafte i plina) s rafinerijama u Rijeci i Sisku.

Do kraja tog desetljeća INA se proširila i na Rafineriju Zagreb, Trgovinu (društvo za trgovinu u zemljii), petrokemijske tvornice OKI i DINU, te tvornicu umjetnih gnojiva u Kutini. INA je 1974. pretvorena u tzv. složenu organizaciju udruženog rada, a taj je potez zahtijevao i osnivanje nekih zasebnih poduzeća. U tom je obliku INA ostala do 1990., kad je prema Zakonu (NN 42/90 i njegovoj nadopuni NN 61/91), postala poduzeće u državnom vlasništvu.

Godine 1993. INA je postala dioničko društvo, u skladu sa zakonskom uredbom objavljenom u Narodnim novinama 60/93.

Društvo je s Agencijom za osiguranje štednih uloga i sanaciju banaka potpisalo sporazum o finansijskom restrukturiranju, koji je stupio na snagu 31. prosinca 1996., kojim je INA prestala biti vlasnikom većine svojih udjela u organskoj i anorganskoj petrokemiji, turizmu i bankarstvu, a Agencija je zauzvrat preuzela neke njezine dugoročne obveze po kreditima i kamataima.

Hrvatska Vlada je s 11. ožujkom 2002. preuzela udjel u INA, d.d. ovisnom društvu Plinacro d.o.o., zajedno s 21,37% udjela u društvu JANAF d.d., koje je vlasnik i koje upravlja jadranskim sustavom naftovoda, u zamjenu za dugoročni kredit od Londonskog i Pariškog kluba u iznosu od 172 milijuna američkih dolara (1.438 milijuna kuna).

Dana 19. ožujka 2002. Hrvatski sabor donio je Zakon o privatizaciji INA-Industrije nafte, d.d. (Narodne Novine 32/02) koji regulira provođenje privatizacije INA, d.d. prodajom do najviše 25% plus jedne dionice strateškom ulagaču, prodajom najmanje 15% dionica u postupku javne ponude, prijenosom bez naknade 7% dionica hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji, pro-

dajom do najviše 7%, sadašnjim i bivšim zaposlenicima društava članica INA Grupe, te prodajom ili zamjenom preostalog dijela dionica sukladno tržišnim prilikama. Iz preostalog dijela dionica izuzet će se potreban broj dionica za naknadu bivšim vlasnicima. Republika Hrvatska zadržava vlasništvo nad 25% plus jedna dionica INA, d.d. koja će se privatizirati kada Hrvatska postane član Europske unije.

Redoslijed i dinamika pojedinih faza privatizacije bili su utvrđeni odlukama Vlade Republike Hrvatske donešenim uz suglasnost Hrvatskog sabora (Narodne novine 47/02, 77/04, 66/05, 104/06, 113/06, 122/06, 129/06, 77/07, 94/07, 103/07 i 102/08).

Tijekom 2002., hrvatska Vlada je raspisala međunarodni natječaj za prodaju 25% plus jednu dionicu strateškim ulagačima. Dana 10. studenoga 2003. transakcija je okončana, te je 25% plus jedna dionica prodana MOL-u Rt (MOL).

U 2005. je Odlukom Vlade od 12. listopada 2005. i uz suglasnost Hrvatskog sabora (Narodne novine 122/2005), preneseno 7% dionica (700.000 dionica) INA, d.d. na Fond hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, bez naknade.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 22. srpnja 2005. donijela Odluku o osnivanju Povjerenstva za nastavak privatizacije INA - Industrije nafte, d.d. (kasnijom Odlukom o izmjeni navedene odluke, donesenom 26. kolovoza 2005., imenovan je novi član Povjerenstva).

U 2006. INA, d.d. je ušla u sljedeću fazu privatizacije. Vlada RH pustila je u prodaju 1.700.000 redovnih dionica INA - Industrije nafte, d.d. javnom ponudom (1) državljanima RH uz pravo prvenstva i pod povlaštenim uvjetima te (2) u iznosu u kojem ne budu preuzete u povlaštenoj ponudi, fizičkim osobama, domaćim pravnim osobama i stranim ulagateljima u RH bez prava prvenstva i povlaštenih uvjeta.

Javno trgovanje dionicama počelo je 1. prosinca 2006. U 2007. je Odlukom Vlade Republike Hrvatske o načinu prodaje, cijeni, posebnim pogodnostima, vremenu prodaje i uvjetima prodaje INA - Industrija nafte, d.d. za-

poslenicima i ranijim zaposlenima, od 19. srpnja 2007. godine, (Narodne novine 77/07), a na temelju Zakona o privatizaciji INA – Industrije nafte, d.d. (Narodne novine 32/2002), i izmijenjenom i dopunjeno Odlukom Vlade RH od 7. rujna 2007. (Narodne novine 94/07) Vlada RH donijela je odluku o prodaji do najviše 7% dionica društva INA – Industrija nafte, d.d. (700.000 dionica).

Temeljem Odluka Vlade RH, zaposlenici i bivši zaposlenici kupili su 628.695 dionica.

Dana 03.prosinca 2007. izvršena je preknjižba 66.754 dopunske dionice s računa Vlade RH na račun investitora koji su na to stekli pravo Odlukom Vlade RH od 14. rujna 2006. te izmjenama i dopunama te odluke od 13. listopada 2006. i 10. studenog 2006.

MOL Hungarian Oil and Gas Public Limited Company djelujući zajedno s Republikom Hrvatskom dostavio je 14. srpnja 2008. Hrvatskoj agenciji za nadzor finansijskih usluga pismo namjere o objavi dobrovoljne ponude za preuzimanje svih dionica koje nisu u vlasništvu MOL-a niti u vlasništvu Republike Hrvatske.

Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga objavila je 8. rujna 2008. (Narodne novine 102/08) rješenje kojim odobrava objavljivanje ponude MOL-a za preuzimanjem javnog dioničkog društva INA, d. d.

MOL-ovu ponudu za preuzimanje prihvatio je 26.835 dioničara. Nakon ponude za preuzimanje, MOL ukupno drži 4.715.538 redovnih dionica na ime koje čine 47,15538% ukupnog temeljnog kapitala, što predstavlja 47,15538% glasova na Glavnoj skupštini.

Struktura vlasništva INA Grupe na dan 31. prosinca 2008.:

	2008.		2007.	
	Broj dionica	% udjela u vlasništvu	Broj dionica	% udjela u vlasništvu
Vlada Republike Hrvatske	4.483.552	44,84	4.484.918	44,85
Zagrebačka banka d.d./ Unicredit bank				
Hungary Zrt, za račun MOL Zrt, Hungary	4.715.538	47,16	2.500.001	25,00
Fond hrvatskih branitelja	-	-	700.000	7,00
Zagrebačka banka d.d. (skrbnik) /				
Citibank N.A. (depozitar za GDR)	15.000	0,15	204.307	2,04
Mali dioničari (manje od 2% pojedinačno)	785.910	7,86	2.110.774	21,11
	10.000.000	100	10.000.000	100

Isplata dividendi i nagrade isplaćene Nadzornom odboru i Upravi temeljem odluke Glavne skupštine

Glavna skupština INA- Industrija nafte d.d. održana je 14. svibnja 2008. godine i donijela je odluku o raspoređivanju iskazane neto dobiti za 2007. godinu kojom je određen iznos za isplatu dividendi od 150 milijuna kuna, odnosno 15 kuna po dionici. (2006: iznos za isplatu dividendi od 131 milijun kuna, odnosno 13,08 kn / dionici).

Glavna skupština nije donijela odluku vezanu uz isplatu nagrada Nadzornom odboru i Upravi društava tijekom 2008., kao ni 2007. godine.

Glavne djelatnosti

Glavne djelatnosti INA, d.d. i njenih ovisnih društava (Grupe) su:

- istraživanje i proizvodnja nafte i plina, prvenstveno u Hrvatskoj, u kopnenom dijelu i u podmorju; osim toga INA ima koncesije u Angoli, Egiptu, Siriji, Namibiji i Iranu;
- uvoz prirodnog plina i prodaja uvoznog i domaćeg prirodnog plina do industrijskih potrošača i gradskih plinara;
- prerada nafte i proizvodnja derivata u rafinerijama u Rijeci (Urinj) i Sisku, gdje se proizvode goriva, te Rijeci (Mlaka) i Zagrebu, gdje se proizvode maziva;

- prodaja goriva i popratnih proizvoda preko maloprodajnog lanca INA, d.d. sa 499 benzinskih postaja na dan 31. prosinca 2008. (449 diljem Hrvatske, te 50 izvan Hrvatske);
- trgovina sirovom naftom i naftnim derivatima preko mreže inozemnih ovisnih društava i predstavnštava, uglavnom u Londonu, Ljubljani i Sarajevu;
- pružanje usluga povezanih s vađenjem nafte iz kopnenog dijela i podmorja preko ovisnog društva za tehnološke usluge i usluge bušenja Croesco d.o.o

Grupa ima dominantan položaj u Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. INA također posjeduje 16,00 % udjela u JANAFO, d.d., društvu koje posjeduje i upravlja jadranskim sustavom naftovoda.

Glavno sjedište grupe nalazi se u Zagrebu, Avenija V. Holjevca 10, Hrvatska. Na dan 31. prosinca 2008. broj zaposlenih u Grupi iznosio je 16.632 (31. prosinca 2007. broj zaposlenih u Grupi je iznosio 15.855). Na dan 31. prosinca 2008. broj zaposlenih u Matici iznosio je 10.108 (31. prosinca 2007. broj zaposlenih u Matici je iznosio 10.123).

Grupu čini više ovisnih društava u potpunom ili djelomičnom vlasništvu te zajednički upravljana društava, koja uglavnom djeluju u Republici Hrvatskoj. Strana ovisna društva uključuju trgovacka društva koja djeluju kao distributeri proizvoda INA Grupe, dobavljači sirovina, ugovarači financiranja i kao predstavnštva na dotičnim tržištima.

Direktori, Uprava i Nadzorni odbor

Nadzorni odbor

Mandat do 01. veljače 2007.

Ivan Šuker	Predsjednik
Zoltán Áldott	Zamjenik predsjednika
Damir Polančec	
Tomislav Ivić	
Đuro Dečak	
György Mosonyi	

Mandat od 01. veljače 2007.

Ivan Šuker	Predsjednik
Zoltán Áldott	Zamjenik predsjednika
Damir Polančec	
Tomislav Ivić	
Đuro Dečak	
László Geszti	

Zamjeniku predsjednika Nadzornog odbora Zoltanu Aldotu produžen je mandat od 29.10.2007. na sljedeće četiri godine.

Odlukom Glavne skupštine INA, d.d. od 2. travnja 2008.

produžen je mandat na sljedeće četiri godine Ivanu Šukeru, Damiru Polančecu, Tomislavu Iviću i Đuri Dečaku. Odlukom Nadzornog odbora od 29. listopada 2008. Damir Polančec izabire se za predsjednika Nadzornog odbora umjesto dosadašnjeg predsjednika Ivana Šukera.

Uprava

Mandat od 01. siječnja 2007. do 17. lipnja 2008.

dr.sc.Tomislav Dragičević	Predsjednik Uprave
Zalán Bács	Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor PF Financija
prof. dr.sc. Mirko Zelić	Član Uprave za SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina
Josip Petrović	Član Uprave i izvršni direktor SD Rafinerije i marketing
Niko Paulinović	Član Uprave i izvršni direktor SD Trgovine na malo
Tomislav Thür	Član Uprave i direktor PF Korporativnih procesa
Sándor Lendvai	Član Uprave i direktor PF Korporativnih servisa

Uprava

Mandat od 18. lipnja 2008.

dr.sc.Tomislav Dragičević

Zalán Bács

prof. dr.sc. Mirko Zelić

Josip Petrović

Niko Paulinović

Tomislav Thür

Darko Markotić

Predsjednik Uprave

Dopredsjednik Uprave
i izvršni direktor PF
Financija

Član Uprave za SD
Istraživanje

i proizvodnja nafte

i plina

Član Uprave i izvršni

direktor SD

Rafinerije i marketing

Član Uprave i izvršni
direktor SD Trgovine
na malo

Član Uprave i direktor
PF Korporativnih
procesa

Član Uprave i direktor

PF Korporativnih
servisa

Predsjedniku Uprave dr. sc. Tomislavu Dragičeviću odlukom Nadzornog odbora od 19. 09. 2007. produžen je mandat od 30. 10. 2007. na sljedeće četiri godine.

Članovima Uprave prof. dr.sc. Mirku Zeliću, Tomislavu Thüru, Josipu Petroviću i Niki Paulinoviću odlukom Nadzornog odbora od 18. lipnja 2008. produžen je mandat od 26. srpnja 2008. na sljedeće četiri godine, a Darku Markotiću mandat je dodijeljen do 31. prosinca 2010.

Tajnik Društva

Tijekom 2007 do 17. lipnja 2008.

Darko Markotić, dipl.iur Tajnik Društva INA, d.d.

Od 18. lipnja 2008.

Nives Troha, dipl.iur

Tajnik Društva INA, d.d.

2. RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Sažetak najvažnijih računovodstvenih politika, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama, obrazložene su dolje.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Konsolidirani finansijski izvještaji izrađuju se na temelju dosljednog prikazivanja i klasifikacije. Kad se prikaz ili klasifikacija stavki u konsolidiranim finansijskim izvještajima dopunjaju ili mijenjaju, usporedivi iznosi se prepravljaju osim ako prepravljanje nije provedivo.

Osnove računovodstva

Društvo vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju poduzeća u Hrvatskoj. Računovodstvene evidencije ovisnih društava u Hrvatskoj i u inozemstvu vode se sukladno važećim propisima dotičnih zemalja.

Finansijski izvještaji Društva i Grupe pripremljena su na načelu nabavne vrijednosti, prepravljena revalorizacijom određene imovine i obveza u uvjetima hiperinflacije koja je prevladavala do 1993., a u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde i hrvatskim zakonskim propisima.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Društvo je 2007. usvojilo MSFI 7 „Finansijski instrumenti:

objavljivanje”, koji je na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2007., te posljedične izmjene i dopune MRS-a 1 „Prezentiranje finansijskih izvještaja”.

Utjecaj usvajanja MSFI-ja 7 i izmijenjenog MRS-a 1 odrazio se kroz objavljivanje većeg broja podataka u finansijskim izvještajima o finansijskim instrumentima i upravljanju kapitalom Društva.

Osam tumačenja koja je izdao Odbor za tumačenje Međunarodnog finansijskog izvještavanja (izvorno International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC) su na snazi za tekuće razdoblje, i to: IFRIC 7 „Primjena pristupa prepravljanja po MRS-u 29 ‘Finansijsko izvještavanje u hiperinflacijskim gospodarstvima’”, IFRIC 8 „Djelokrug MSFI-ja 2”, IFRIC 9 „Ponovna procjena ugrađenih derivativa”, IFRIC 10 „Finansijsko izvještavanje o razdobljima unutar godine i umanjenje vrijednosti” i IFRIC 11 „MSFI 2: transakcije dionicama grupe i trezorskim dionicama“ - na snazi za godišnja izvještajna razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. ožujka 2007., zatim IFRIC 12 „Sporazumi o koncesijama za usluge, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2008., IFRIC 14 „Limit na sredstva iz definiranih planova, minimalna potrebna sredstva financiranja i njihova interakcija“, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2008. te IFRIC 13 „Planovi očuvanja lojalnosti kupaca“, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. srpnja 2008.

Usvajanjem spomenutih tumačenja nije došlo do promjena računovodstvenih politika Društva.

Standardi i tumačenja koji su objavljeni a nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i tumačenja standarda su objavljeni i nisu još u upotrebi:

MSFI 2	Isplate s temelja dionica – izmjene koje se tiču uvjeta stjecanja prava i otkazivanje	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MSFI 3	Poslovna spajanja – cjelovita revizija primjene metode stjecanja	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MSFI 5	Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja– izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MSFI 8	Operativni segmenti	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga

MRS 1	Prezentiranje finansijskih izvještaja – sveobuhvatna revizija uključivo zahtjev za izvještajem o sveobuhvatnoj dobiti	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 1	Prezentiranje finansijskih izvještaja – izmjene koje se tiču objavljivanja povrativih instrumenata i obveza nastalih temeljem likvidacije	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 1	Prezentiranje finansijskih izvještaja – izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 16	Nekretnine, postrojenja i oprema – izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 19	Primanja zaposlenih – izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 20	Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći – izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 23	Troškovi posudbe – sveobuhvatna revizija s ciljem zabrane trenutnog priznavanja rashoda	Troškovi posudbe koji se odnose na kvalificirana sredstva za koje početni datum kapitalizacije je 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 23	Troškovi posudbe – izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 27	Konsolidirani i odvojeni finansijski izvještaji – naknadne izmjene proistekle iz izmjena u MSFI 3	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MRS 27	Konsolidirani i odvojeni finansijski izvještaji – izmjena koja se odnosi na trošak investiranja kod prve primjene MSFI	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 27	Konsolidirani i odvojeni finansijski izvještaji – izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 28	Ulaganja u pridružena društva – naknadne izmjene proistekle iz izmjena u MSFI 3	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MRS 28	Ulaganja u pridružena društva – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga

MRS 29	Financijsko izvještavanje u hiperinflacijskim privredama – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 31	Udjeli u zajedničkim pothvatom – naknadne izmjene proistekle iz izmjena u MSFI 3	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MRS 31	Udjeli u zajedničkim pothvatom – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 32	Financijski instrumenti: Objavljivanje – izmjene koje se tiču objavljivanja povrativih instrumenata i obveza nastalih temeljem likvidacije	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 36	Umanjenje imovine – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Troškovi posudbe koji se odnose na kvalificiranu imovinu za koju je početni datum kapitaliziranja je 1. siječanj 2009. ili nakon toga
MRS 38	Nematerijalna imovina – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
MRS 39	Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MRS 39	Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje – Izmjene za odgovarajuće headging stavke	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
MRS 40	Ulaganje u nekretnine – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga
IAS 41	Poljoprivreda – Izmjene nastale kao rezultat godišnjih poboljšanja - svibanj 2008. godine	Razdoblja koja počinju 1. srpnja 2009. ili nakon toga
IFRIC 15	Ugovori o izgradnji nekretnina	Razdoblja koja počinju 1. siječnja 2009. ili nakon toga

Uprava Društva predviđa da usvajanje ovih standarda i tumačenja u budućim razdobljima neće značajno utjecati na finansijske izvještaje Grupe osim za :

- dodatne segmentalne objave kada MSFI 8 stupi na snagu za razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2009. i
- tretman stjecanja ovisnih društava kada MSFI 3 stupi na snagu za poslovna spajanja za koja je datum stjecanja na ili nakon početka prvog godišnjeg razdoblja koja počinju na ili nakon 1. srpnja 2009 .

Osnova finansijskih izvještaja Društva (INA Matica)

Nekonsolidirani finansijski izvještaji Društva predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja djelova koje čine Društvo za završeno razdoblje. Sva interna stanja i interne poslovne promjene su eliminirane.

U finansijskim izvještajima Društva, ulaganja u ovisna društva iskazana su po metodi troška nabave, ispravljeno za umanjenje vrijednosti.

Konsolidirani finansijski izvještaji Grupe uključuju finansijske izvještaje INA d.d. (INA Matica) i društva nad kojima INA Matica ima kontrolu, tj. ovisna društva, koja se sastavljaju svake godine na dan 31. prosinca. Kontrola je prisutna ako društvo ima moć upravljanja finansijskim i poslovnim politikama pojedinog društva radi ostvarivanja koristi iz njegova poslovanja.

Poslovni rezultati ovisnih društava kupljenih ili prodanih tijekom godine, konsolidirani su za razdoblje od ili do promjene vlasništva.

Osnova konsolidiranih finansijskih izvještaja (INA Grupe)

Finansijski izvještaji ovisnih društava usklađena su po potrebi u skladu s računovodstvenim politikama Grupe.

Sva stanja, poslovne promjene, prihodi i rashodi unutar Grupe u potpunosti su eliminirani konsolidacijom.

Manjinski udjeli u neto imovini (izuzevši goodwill) konsolidiranih ovisnih društava prikazuju se odvojeno od udjela Grupe u glavnici. Manjinski udjeli sastoje se od vrijednosti udjela na dan nastanka poslovne kombinacije (vidi dole) te ispravci vrijednosti manjinskih udjela u glavnici od datuma nastanka poslovne kombinacije. Gubici koji se odnose na manjinske udjele koji su veći od vrijednosti manjinskih udjela u glavnici ovisnog društva raspoređuju se na udio Grupe, osim kada vlasnici manjinskih udjela imaju dospjelih obaveza i sposobni su za dodano ulaganju kako bi pokrili gubitke.

Poslovna spajanja

Pripajanja ovisnih društava i poduzeća obračunavaju se metodom kupnje. Trošak poslovnog spajanja utvrđuje se kao zbroj fer vrijednosti (na dan transakcije) date imovine, stečenih ili prepostavljenih obaveza te finansijskih instrumenata koje je izdala Grupa u zamjenu za kontrolu stečenog društva, uvećana za bilo koji trošak izravno nastao poslovnom kombinacijom. Imovina stečenog društva koja se može utvrditi, obaveze te potencijalne obaveze koje udovoljavaju uvjetima za priznavanja prema MSFI 3 Poslovna spajanja priznaju se prema njihovoj fer vrijednosti na dan pripajanja.

Goodwill stečen pripajanjem priznaje se kao imovina i početno se utvrđuje prema nastalom trošku, koji se izračunava kao razlika troška poslovnog spajanja i udjela Grupe u neto fer vrijednosti imovine i obaveza koje se mogu

identificirati te priznatih nepredviđenih obaveza. Ukoliko se, nakon novog izračuna, udio Grupe u neto fer vrijednosti imovine i obaveza koje se mogu identificirati te priznatih nepredviđenih obaveza stečenog društva razlikuje od troška poslovnog spajanja, razlika se odmah knjiži u računu dobiti ili gubitaka.

Udio manjinskih dioničara u stečenom društvu početno se utvrđuje kao manjinski udio neto fer vrijednosti imovine, obaveza te priznatih nepredviđenih obaveza.

Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj, ali u kojem nema kontrolu niti zajedničku kontrolu. Značajan utjecaj znači sudjelovanje u donošenju finansijskih i operativnih odluka u pridruženom društvu, ali ne znači kontrolu ili zajedničku kontrolu nad finansijskim ili operativnim politikama.

Rezultati, imovina i obveze pridruženog društva iskazani su u ovim konsolidiranim finansijskim izvještajima metodom udjela. Ulaganja u pridružena društva iskazuju se u konsolidiranoj bilanci po trošku ulaganja usklađenom za promjene udjela Grupe u neto imovini pridruženog društva nakon stjecanja te se ispravljaju za svako eventualno umanjenje vrijednosti pojedinačnog ulaganja. Gubici nekog pridruženog društva iznad udjela Grupe u tom pridruženom društvu (koje uključuje sve dugoročne udjele koji u suštini sačinjavaju neto ulaganje Grupe u pridruženo društvo) se ne priznaju osim ako je nastala zakonska ili ugovorna obveza ili ako Grupa vrši plaćanje u ime pridruženog društva.

Višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obaveza pridruženog društva na datum stjecanja priznaje se kao goodwill. Goodwill je uključen u knjigovodstveni iznos ulaganja i procjenjuje se umanjenje kao dio ulaganja. Svaki manjak troška stjecanja, tj. diskont kod stjecanja, ispod udjela Grupe u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i potencijalnih obaveza pridruženog društva se izravno priznaje u računu dobiti i gubitka za razdoblje u kojem je došlo do stjecanja.

U slučaju transakcija između člana grupe i pridruženog društva, dobici i gubici se eliminiraju do granica interesa grupe u navedenom pridruženom društvu.

Ulaganja u zajednički upravljana društva

Zajednički upravljana društva su društva u kojima Grupa i druge strane obavljaju gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, odnosno kad strateške finansijske i poslovne odluke zahtijevaju jednoglasni pristanak svih strana koje sudjeluju u kontroli.

Kada članica grupe izravno obavlja gospodarsku djelatnost pod zajedničkom kontrolom, udio Grupe u zajednički

kontroliranoj imovini i bilo kojim obavezama koje su nastale zajednički s drugim stranama knjiže se u finansijskim izvještajima određene članice i klasificiraju se prema svojoj prirodi. Obaveze i troškovi koji su izravno nastali u vezi s udjelima u zajednički kontroliranoj imovini knjiže se kao razgraničenja. Prihod od prodaje ili korištenja udjela Grupe u zajednički kontroliranoj imovini, te udio Grupe u troškovima zajedničkog ulaganja, knjiži se kada nastupi vjerljivost da će gospodarska korist u vezi s transakcijama teći prema/od Grupe i kada se njihov iznos može pouzdano utvrditi.

Zajednička ulaganja koja podrazumijevaju osnivanje posebnog društva u kojem svaki od partnera ima udio nazivaju se zajednički upravljana društva. Grupa izvještava o svojim udjelima u zajednički upravljenim društvima primjenom metode udjela.

Goodwill koji nastane pripajanjem udjela Grupe u zajednički upravljanom društvu knjiži se sukladno računovodstveno politici Grupe kao goodwill nastao pripajanjem ovisnog društva (vidi dolje).

Kada Grupa ima poslovne transakcije sa zajednički upravljenim društvom, neostvarene dobiti i gubici se eliminiraju do visine udjela Grupe u zajedničkom ulaganju.

Udjeli Matice i Grupe u troškovima razrade koji nastaju tijekom istraživanja i proizvodnje po zajedničkom ulaganju uključeni su u imovinu, pogon i opremu - imovina za istraživanje i eksploraciju nafte i plina.

Goodwill

Goodwill stečen pripajanjem ovisnog društva ili zajednički upravljanog društva izračunava se kao razlika troška poslovnog spajanja i udjela Grupe u neto fer vrijednosti imovine i obaveza koje se mogu identificirati te priznatih nepredviđenih obaveza ovisnog društva ili zajednički upravljanog društva utvrđenog na dan pripajanja. Goodwill se početno priznaje kao imovina prema trošku, a nakon toga se utvrđuje prema trošku umanjenom za sva akumulirana smanjenja vrijednosti.

U svrhu testiranja smanjenja vrijednost, goodwill se raspoređuje na svaku od jedinica koje stvaraju novac za koje se očekuje da će imati koristi od sinergije nastale spajanjem. Jedinice koje stvaraju novac na koje je raspoređen goodwill testiraju se na smanjenja vrijednosti jednom godišnje, odnosno češće ukoliko postoje naznake da bi jedinici vrijednost mogla biti smanjena. Ukoliko je tržišna vrijednost jedinice koja stvara novac manja od knjigovodstvene vrijednosti, smanjenje vrijednosti najprije utječe na smanjenje knjigovodstvene vrijednost goodwilla koji je raspoređen na tu jedinicu, a tek nakon toga jednakomjerno na drugu imovinu jedinice sukladno knjigovodstvenoj vrijednosti svake imovine u jedinici. Smanjenje vrijednosti knjiženo na goodwill ne

stornira se u narednom razdoblju.

Kod prodaje ovisnog društva ili zajednički upravljanog društva, pripadajući iznos goodwilla uračunava se prilikom određivanja dobiti ili gubitka prilikom prodaje.

Politika Grupe koja se odnosi na goodwill koji nastaje prilikom stjecanja pridruženih društava opisana je gore pod "Ulaganja u pridružena društva".

Naftna i plinska polja

Troškovi istraživanja i procjene

Troškovi istraživanja i procjene evidentiraju se po metodi uspješnosti (pozitivnog nalaza). Troškovi istraživanja i potvrđena bušenja, prvotno se kapitaliziraju kao nematerijalna naftna i plinska imovina do potvrde ekonomske isplativosti pripadajućih naftnih i plinskih polja.

Troškovi licenci i pribavljanja podataka te troškovi geoloških i geofizičkih radova terete račun dobiti i gubitka za razdoblje u kojemu su nastali.

Utvrdi li se po završetku procjene da je bušotina neisplativa, svi troškovi vezani uz nju knjiži se na teret razdoblja. Smatralju li se nalazišta komercijalno izglednima, ti se troškovi prenose na materijalnu naftnu i plinsku imovinu. Status takvih nalazišta redovno procjenjuju izvršni poslovodni organi.

Polja u razradi

Troškovi istraživanja i troškovi razrade naftnih i plinskih polja se kapitaliziraju kao nematerijalna odnosno materijalna naftna i plinska imovina. Ti troškovi uključuju i pripadajuće troškove istraživanja i razrade bušotina.

Amortizacija

Kapitalizirani troškovi istraživanja i razvoja domaćih i inozemnih naftnih i plinskih polja u fazi proizvodnje, amortiziraju se primjenom metode po jedinici proizvoda, u razmjeru stvarne proizvodnje u tom razdoblju u odnosu na ukupne procijenjene preostale komercijalne rezerve tog polja.

Komercijalne rezerve

Komercijalne rezerve su neto dokazane razrađene naftne i plinske rezerve. Promjene komercijalnih rezervi po poljima koje utječu na izračun po jedinici proizvoda, obrađene su sukladno provjeri preostalih rezervi.

Valuta izvještavanja

Finansijski izvještaji Društva i Grupe pripremljena su u kuna-ma. Važeći tečaj hrvatske valute na dan 31. prosinca 2008. bio je 7,32 kuna za 1 EUR i 5,16 kuna za 1 USD (31. prosinca 2007.: 7,33 kune za 1 EUR i 4,99 kuna za 1 USD). Prosječni srednji tečaj HNB u 2008. bio je 7,22 kuna za 1 EUR 4,93 kuna za 1 USD (2007. 7,34 kuna za 1 EUR i 5,37 kuna za 1 USD).

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti. Osnovna sredstva u uporabi (isključujući naftna i plinska polja) amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

građevinski objekti	do 50 godina
pogoni i oprema	5-20 godina
vozila	4-20 godina
uredska oprema	5-10 godina

Procijenjeni vijek uporabe ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine sa efektom bilo koje promjene procjene obračunate na osnovi očekivanja.

Početni troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe.

Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove razdoblja u kojem su nastali, priznaje se na teret računa dobiti i gubitka.

U situacijama gdje je jasno vidljivo da su troškovi rezultirali povećanjem budućih očekivanih ekonomskih koristi, koje će se ostvariti uporabom nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Kapitaliziraju se troškovi periodičnih, unaprijed planiranih većih, značajnijih provjera nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz raspolažanja ili povlačenja neke imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i glavnice imovine, te se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine
Vrijednost materijalne i nematerijalne imovine se preispituje zbog mogućnosti umanjenja vrijednosti imovine kad događaji ili promijenjene okolnosti ukazuju da knjigovodstvena vrijednost materijalne i nematerijalne imovine možda nije povrativa. U uvjetima kad je iskazani iznos veći od povrativog iznosa, iznos umanjenja se knjiži na teret računa dobitka i gubitka.

Na dan bilance Društvo i Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdili postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoe takve naznake, procjenjuje se nadoknadi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadi iznos pojedinog sredstva,

Grupa procjenjuje nadoknadi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i nematerijalne imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Neto prodajna cijena jest iznos koji se može dobiti prodajom neke imovine u nepristranoj transakciji umanjen za trošak prodaje, a vrijednost u uporabi sadašnja vrijednost uz diskontnu stopu prije oporezivanja koja odražava trenutačnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizika specifičnih za tu imovinu kod budućih novčanih priljeva koji se očekuju od trajne uporabe te imovine i njene prodaje na kraju vijeka uporabe. Povrativi iznos se procjenjuje za pojedinačnu imovinu, a ako to nije moguće, tada za jedinicu koja ostvaruje novčani priljev.

Ako je nadoknadi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadiog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadiog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Kod naftnih i plinskih polja, jedinica koja ostvaruje novčani priljev se odnosi na grupu imovine smještenu na određenom polju, a procijenjena vrijednost u uporabi se izračunava koristeći cijene, troškove i tečajeve temeljene na razumnim i potkrpepljivim prepostavkama i predviđanjima. Povrativost troškova istraživanja i procjene, iskazanih po metodi pozitiv-

nog nalaza u okviru nematerijalne imovine, procjenjuje se zbog mogućeg postojanja smanjenja vrijednosti kao što je prethodno opisano.

Financijski i poslovni najam

Društvo i Grupa nemaju financijskih najmova, te tijekom 2008. i 2007. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Društvo i Grupa priznaju plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma osim ako nema druge sustavne osnove koja bolje predstavlja vremenski okvir korisnikove koristi.

Potraživanja od kupaca i predujmovi

Potraživanja od kupaca iskazuju se u iznosima utvrđenim u računima ispostavljenim kupcima u skladu s ugovorom, narudžbom, otpremnicom i drugim dokumentima koji su služili kao temelj za ispostavljanje računa, umanjena za ispravak vrijednosti nenaplativih potraživanja.

Društvo provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju Odluke koju donose Izvršni direktori, a koja je temeljena na procjeni odgovornih osoba svakog segmenta djelatnosti o naplativosti njegovih potraživanja. Sva kratkoročna potraživanja koja nisu obuhvaćena Odlukom Izvršnih direkторa, a nisu naplaćena u roku od 120 dana od dana dospijeća, vrijednosno se uskladjuju u poslovnim knjigama u cijelosti, a u skladu s Odlukom Uprave. Adekvatni ispravci vrijednosti za procijenjene nepovratne iznose priznaju se u dobitku ili gubitku kad postoji objektivni dokaz da imovina treba biti umanjena.

Zalihe

Zalihe sirove nafte, gotovih proizvoda, poluproizvoda i prirodног plina vrednovane su kako slijedi:

- Sirova nfta iskazana je po nižoj vrijednosti, usporedbom između cijene proizvodnje ili nabavne cijene (ovisno o tome što je primjenjivo), i neto ostvarive vrijednosti temeljene na Platts cijenama na kraju godine.

- Gotovi proizvodi procjenjuju se po nižoj vrijednosti usporedbom između troškova proizvodnje i 97% prosječne buduće prodajne cijene, što približno odgovara neto ostvarivoj vrijednosti.

- Poluproizvodi i proizvodnja u tijeku su iskazani po nižoj vrijednosti usporedbom između troška proizvodnje i neto ostvarive vrijednosti koja se temelji na prosječnim procijenjenim budućim prodajnim cijenama INA, d.d. (u skladu sa Platts cijenama) na kraju godine, umanjenoj za razmjeran postotak na temelju stupnja dovršenosti od procijenjene prosječne marže prerade i proizvodnje.

- Uvozni prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti usporedbom između

troška nabave, temeljenog na cijeni uvoznog plina na kraju godine, povećanog za troškove dopreme, i prosječne ponderirane prodajne cijene, temeljene na zadnjim cijenama na kraju godine

- Domaći prirodni plin uskladišten ispod razine zemlje procijenjen je po nižoj vrijednosti koja je dobivena usporedbom ponderirane prodajne cijene i cijene koštanja

- Ostale zalihe, koje se sastoje uglavnom od rezervnih dijelova i proizvodnih materijala, iskazane su po nižoj cijeni, usporedbom nabavne cijene i neto ostvarive vrijednosti, smanjenoj za vrijednost zastarjelih zaliha i zaliha s usporenim obrtajem.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe priznaju se u neto dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Strane valute

Odvojeni financijski izvještaji svakog subjekta Društva i Grupe prezentirana su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. u njegovoj funkcionalnoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima hrvatskim kunama, (HRK), koja je funkcionalna valuta Društva i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja. U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcionalnu valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki datum bilance mon-

etarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunate su u funkcijuvalutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povjesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u računu dobiti i gubitka razdoblja kao finansijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobici priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

Kod prikaza konsolidiranih finansijskih izvještaja, aktiva i pasiva inozemnih dijelova Grupe (zajedno s usporednim iznosima) preračunavaju se u kune po tečaju važećem na dan bilance. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja, osim u slučaju značajnih fluktuacija tečaja tijekom razdoblja, kad se primjenjuje tečaj na dan transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe pod rezervama iz preračuna i priznaju se kao dobit, odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje stranog subjekta.

Opremnine i jubilarne nagrade

Kod planova definiranih mirovinskih primanja, troškovi primanja određuju se metodom projicirane kreditne jedinice na temelju aktuarske procjene koja se obavlja na svaki dan bilance. Dobici i gubici nastali aktuarskom procjenom priznaju

se u razdoblju u kojem su nastali i iskazuju na teret dobiti i gubitka.

Troškovi usluga u prijašnjim razdobljima priznaju se odmah ako su primanja već stečena, u drugom slučaju se amortiziraju linearno kroz prosječni period dok se primanja ne steknu.

Obvezne za mirovinske naknade priznate u bilanci predstavljaju sadašnju vrijednost obveza za definirana primanja uskladištenih za nepriznate troškove minulog rada i fer vrijednost imovine u fondu. Svako sredstvo koje nastane primjenom ove kalkulacije ograničeno je na trošak minulog rada, uvećan za sadašnju vrijednost raspoloživih povrata i smanjenja budućih doprinosa koji se uplaćuju u plan.

Oporezivanje

Porezni rashod s temelja poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazanoj u računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao i stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Društva i Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na datum bilance.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se

priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Odgođene porezne obveze priznaju se na temelju oporezivih privremenih razlika koje nastaju po osnovi ulaganja u ovisna i pridružena društva, odnosno udjela u zajedničkim ulaganjima, osim ako Grupa nije u mogućnosti kontrolirati poništenje privremene razlike i ako je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u dogledno vrijeme.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki datum bilance i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se очekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljnim i na poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do datuma bilance. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se очekuje da će nastati obaveza ili povrat, na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina i obaveze se prebijaju ako postoji zakonsko pravo da se tekućom poreznom imovinom pokriju tekuće porezne obaveze te kada se odnose na porezne prihode koje utvrđuje ista porezna uprava a INA Matica i Grupa namjeravaju sruštiti svoje tekuću poreznu imovinu sa poreznim obavezama.

Tekući i odgođeni porez za razdoblje

Odgođeni porez knjiži se na teret ili u korist računa dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u kom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog vođenja računa kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi s uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Financijska imovina

Ulaganja se priznaju ili prestaju priznavati na datum transakcije kada se kupovina ili prodaja ulaganja odvija prema ugovoru uvjeti kojeg zahtijevaju da se isporuka izvrši u vremenskim okvirima određenog tržista, a početno se utvrđuje prema fer vrijednosti, bez uračunavanja troškova transakcije, osim za onu financijsku imovinu klasificiranu kao fer

vrijednost kroz izračun dobiti ili gubitka, koja se početno izračunava prema fer vrijednosti.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine "raspoložive za prodaju" i "zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine, a utvrđuje se u vrijeme početnog prepoznavanja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspoloživo prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine, ili, kraće razdoblje ako je tako primjereno.

Prihod od instrumenata za osiguranje duga priznaje se na temelju efektivne kamate.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice koje drži Društvo i Grupa a kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao Financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiži se prema fer vrijednosti. Način utvrđivanja fer vrijednosti opisan je u bilješci 42. Pozitivne ili negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti prepoznaju se izravno u vrijednosti rezerviranja za ponovnu procjenu ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja gubitaka, kamata izračunatih prema efektivnoj kamatnoj stopi te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže kao dobit ili gubitak. Ako dođe do prodaje ulaganja ili se provede usklađivanje, kumulativna dobit ili gubitak koji se ranije knjižio kao rezerviranje za ponovnu procjenu vrijednosti ulazi u dobit ili gubitak za to razdoblje.

Kada se utvrđi da Grupa ima pravo primiti te uplate, dividende od prodaje imovine priznaju se kao dobit ili gubitak. Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražena u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju na spot tržištu na datum bilance. Promjena fer vrijednosti koja nastane zbog tečajnih razlika a pripisuje se trošku amortizacije imovine knjiži se kao dobit ili gubitak, a ostale razlike priznaju se kao neto imovina.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja prema kupcima, zajmovi i druga potraživanja s fiksnom ili redovitom otplatom koja ne kotiraju na tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja'. Zajmovi i potraživanja knjiži se prema amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamate, umanjeni za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim za kratkoročna potraživanja u slučaju da priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Smanjenje vrijednosti finansijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za finansijsku imovinu procjenjuju se na dan izrade svake bilance. Smanjenje vrijednosti finansijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja finansijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog tijeka ulaganja. Za finansijsku imovinu knjiženu prema amortiziranom trošku iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti i sadašnje vrijednosti procijenjenog budućeg novčanog toka, diskontiran za izvornu efektivnu kamatnu stopu.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, za koje se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u računu dobiti ili gubitka.

Uz iznimku finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, ukoliko se u narednim razdobljima umanji iznos gubitka zbog smanjenja vrijednosti, a to se smanjenje može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon što je smanjenje vrijednosti proknjiženo, prethodno knjiženi gubitak zbog smanjenja vrijednosti stornira se preko dobili ili gubitka na način da knjigovodstvena vrijednost ulaganja na dan kada se smanjenje vrijednosti stornira ne prelazi amortiziranu vrijednost koja bi postojala da smanjenje vrijednosti nije knjiženo.

Glede vrijednosnica raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno na glavnici.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna općenito se iskazuju po trošku ulaganja ispravljrenom za umanjenje vrijednosti.

Finansijske obveze

Finansijske obveze se klasificiraju kao ostale finansijske obveze.

Ostale finansijske obveze, uključujući zajmove, se inicijalno računaju kao fer vrijednost, neto iznos transakcijskih troškova.

Ostale finansijske obveze kasnije se računaju od amortiziranih troškova uz pomoć metode efektivne kamatne stope s troškovima kamate na osnovi efektivnih prinosa.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranih troškova finansijskih obveza i alociranog troška

kamate u obračunskom razdoblju. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procjenu budućih isplata u novcu kroz očekivani životni vijek finansijske obveze ili, ako je primjereno, u kraćem vremenskom periodu.

Grupa prestaje priznavati finansijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle.

Izvedeni finansijski instrumenti

Derivativni ugovori uključeni u druge finansijske instrumente ili ostale glavne ugovore ('host contracts') tretiraju se kao izdvojeni derivativni ugovori kad njihovi rizici i karakteristike nisu direktno povezani s rizicima i karakteristikama glavnih ugovora, a glavni ugovori se ne računaju kao stvarna vrijednost s promjenama u stvarnoj vrijednosti koje se vide u dobitku ili gubitku.

U redovnom poslovanju, Društvo i Grupa su potpisali određene dugoročne ugovore o kupnji i prodaji u stranoj valuti, koji, sukladno MRS-u 39, sadrže ugrađene izvedene finansijske instrumente. Ugrađeni izvedeni finansijski instrument je dio ugovora koji utječe da se novčani tijekovi nastali na osnovi ugovora mijenjaju, djelomično, na sličan način kao i samostalni izvedeni finansijski instrument. MRS 39 zahtijeva da takvi ugrađeni izvedeni finansijski instrumenti budu odvojeni od osnovnih ugovora i da se vode kao izvedeni finansijski instrumenti, svrstani kao namijenjeni trgovanim i vode se po fer vrijednosti, uključujući knjiženje promjena fer vrijednosti na teret ili u korist računa dobitka ili gubitka.

Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutnih tržišnih tečajeva stranih valuta na dan bilance, s obzirom da ne postoji razvijeno terminsko tržište u zemljama sudionicama ugovora. Fer vrijednost ugrađenog instrumenta zamjene indeksa inflacije je utvrđena kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovorenog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen. Dugoročni učinak ovih ugrađenih izvedenih finansijskih instrumenata je diskontiran koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na državne obveznice.

Objava segmentalne analize

Za potrebe izvještavanja Uprave, Grupa je organizirana u četiri glavna segmenta djelatnosti. Segmenti djelatnosti predstavljaju osnovu na temelju koje Grupa izvještava segmentalne informacije.

Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja i ostale obveze

Rezerviranje je priznato kad Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) koja je nastala kao rezultat prošlih događaja, te je vjerojatno (više da nego ne), da će odljev sredstava biti potreban da se podmiri ta obveza, a pouzdano se može procijeniti iznos obveze. Rezerviranja se preispitu-

ju na dan bilance, te se usklađuju s procjenom temeljenom na trenutno najboljim saznanjima. Kad je iznos smanjenja vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja je sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će nastati kako bi se podmirila obveza, utvrđenih korištenjem procijenjene bez rizične kamatne stope kao diskontne stope. Kad se koristi diskontiranje, svake se godine utjecaj diskontiranja knjiži kao finansijski trošak, te je iskazana vrijednost rezerviranja povećana svake godine za proteklo vrijeme.

Kad se rezerviranje odnosi na napuštanje proizvodnih polja i uklanjanje imovine, poput proizvodnih naftnih i plinskih postrojenja, početno priznavanje rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja se priznaje kao dio troška dugotrajne imovine na koju se odnosi. Naknadne promjene u iznosima rezerviranja, koje nastaju zbog promjena u procjeni, također se smatraju promjenom u troškovima dugotrajne imovine te se stoga odražavaju u računu dobitka i gubitka kroz buduću amortizaciju dugotrajne imovine.

Korištenje procjena pri sastavljanju finansijskih izvještaja

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kako ih je objavio Međunarodni odbor za računovodstvene standarde zahtijeva od uprave da daje procjene i prepostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih finansijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanja fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u prepostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u finansijskim izvještajima kad će ga biti moguće utvrditi.

Priznavanje prihoda

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu. Prihodi se umanjuju za povrate od kupaca, količinske i slične popuste.

Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- grupa je na kupca prenijela sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom
- grupa ne zadržava niti stalno menadžersko sudjelovanje u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom ni efektivnu kontrolu nad prodanom robom
- iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti
- vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u subjekt povezanih s transakcijom i

- troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati temeljem transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.

Pružanje usluga

Prihodi temeljem ugovora o pružanju usluga se priznaju prema stupnju dovršenosti ugovora. Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- naknade za ugradnju se priznaju prema stupnju dovršenosti instalacija, koji se određuje kao razmjerni dio ukupnog očekivanog proteklog vremena za instaliranje na dan bilance

- naknade za servisiranje uključene u cijenu prodanih proizvoda se priznaju prema udjelu ukupnih troškova servisiranja prodanog proizvoda, uzimajući u obzir kretanja u proteklim razdobljima u svezi s brojem obavljenih servisa na prodanim proizvodima u prošlosti i

- prihodi temeljem ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za sat rada na temelju utrošenih sati, odnosno nastalim direktnim troškovima.

Prihodi od dividendi i kamata

Prihodi od dividendi, tj. udjela po osnovi ulaganja se priznaju kad je utvrđeno pravo dioničara na primitak dividende.

Prihodi od kamata se priznaju po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tijekom očekivanog vijeka finansijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa.

Značajne računovodstvene prosudbe i procjene

Kritičke prosudbe kod primjene računovodstvenih politika

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2., menadžment je izvršio određene prosudbe koje su imale značajan efekt na iznose u finansijskim izvještajima

(neovisno od onih uključujućih procjena o kojima se radi dolje).

One su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama, međutim najznačajnije prosudbe odnose se na kako slijedi:

Kvantificiranje i izračun vremena zaštite okoliša i obveza za napuštanje polja

Menadžment radi procjene budućih novčanih izdataka povezanim sa zaštitom okoliša i obvezama dekomisije koristeći cijene, analogno prethodnim sličnim radovima i ostale pretpostavke. Nadalje, izračun vremena tih novčanih tokova reflektiraju trenutnu procjenu prioriteta, tehničke opremljenosti i hitnosti tih obveza. Vrijednost tih obveza vezano za rezerviranja za napuštanje polja na dan 31.12.2008. iznosi 1.009 milijuna kuna, a na dan 31.12.2007. iznosi 1.069 milijuna kuna (vidi bilješku 31.), Iz toga proizlazi da su prikazane vrijednosti izložene velikom broju promjenjivih faktora koji mogu utjecati na izračun.

Opseg rezerviranja za zaštitu okoliša i napuštanje polja
Propisi, posebno legislativa zaštite okoliša ne specificira točno opseg aktivnosti ili tehnologiju koja se primjenjuje. Menadžment koristi prethodno iskustvo i vlastitu interpretaciju odnosne legislative kada se određuje opseg rezerviranje za zaštitu okoliša i napuštanje polja.

Umanjenje dugotrajne imovine uključujući goodwill

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka Umanjenja bilježena u konsolidiranom računu dobiti i gubit-

ka iznose 263 i 139 milijuna kuna u 2008. i 2007. Knjigovodstveni iznos goodwilla je 197 milijuna kuna milijuna kuna u 2008. (vidi bilješku 13.).

Raspoloživost oporezujuće dobiti za koji imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će porez na dobit biti raspoloživ za iskorišteni gubitak. Značajne prosudbe su zahtijevane u određivanju iznosa imovine odgođenog poreza koja se može priznati, temeljena na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno sa budućom planiranim strategijom poreza. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine iznosi 327 milijuna kuna i 34 milijuna kuna za 2008. i 2007. (vidi bilješku 8.).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih planiranih naknada su utvrđene koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, iznosima naknada, smrtnosti i stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 124 milijuna kuna i 106 milijuna kuna na 31.12.2008. i 2007. (vidi bilješku 32.).

Posljedice određenih sudskih sporova

Društva INA Grupe su strane u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Ukoliko postoji sadašnja obveza koja će vjerojatno zahtijevati odljev resursa (pri čemu se uzima u obzir mišljenje pravnih stručnjaka), obavlja se pouzdana procjena iznosa obveze kako bi se rezerviranja priznala na konzistentnoj osnovi (vidi bilješku 31.).

Cijene sirove nafte i prirodnog plina

Potražnja i cijene sirove nafte, prirodnog plina i naftnih derivata ovise o različitim čimbenicima nad kojima INA Grupa nema nikakvu kontrolu, uključujući:

- globalne i regionalne gospodarske i političke promjene, naročito one na Bliskom istoku;
- mogućnost da međunarodni karteli i države proizvođači nafte utječu na razine proizvodnje i cijena;
- mјere koje poduzimaju vlade;
- razinu potražnje potrošača za proizvodima;
- cijenu i raspoloživost alternativnih proizvoda; i
- vremenske uvjete.

Gledajući kroz povijest, međunarodne cijene sirove nafte i prirodnog plina su značajno fluktuirale. Značajna promjena cijene sirove nafte i prirodnog plina može imati važan utjecaj na rezultate poslovanja INA Grupe. Niže cijene sirove nafte i prirodnog plina mogu smanjiti količinu nafte i prirodnog plina koje INA Grupa može ekonomski opravdano proizvesti, odnosno mogu smanjiti ekonomsku opravdanost projekata koji su u planu ili pripremi.

Istraživačko bušenje i razrada ležišta

Projekti istraživanja i razrade ležišta uključuju brojne neizvjesnosti i rizike poslovanja, koji mogu uzrokovati znatne izdatke. Istraživački i razradni projekti INA Grupe mogu kasniti ili biti neuspješni iz mnogo razloga, uključujući prekoračenja troškova, geološka pitanja, poteškoće u udovoljavanju zahtjevima nadležnih tijela, nedostatak opreme i mehaničke

poteškoće. Ovi projekti, naročito oni koji se odnose na polja u odobalnim područjima ili drugim zahtjevnim terenima, također često zahtijevaju upotrebu novih i naprednih tehnologija, čiji razvoj, nabava i instalacija mogu biti skupi, a koje možda neće funkcionirati kako se to očekivalo.

Istraživanje nafte i prirodnog plina te bušenje podložno je velikom rasponu rizika koji su specifični za takve projekte, uključujući erupciju, oštećenje ležišta, gubitak kontrole nad buštinom, probijanja, kratere, požare i prirodne katastrofe.

Rezerve nafte i prirodnog plina u Siriji

INA Grupa je aktivna u Siriji od sredine 1970-tih godina.

Strategija segmenta djelatnosti INA, d.d. Istraživanje i proizvodnja u pogledu prirodnog plina i nafte ovisi dijelom i o uspješnom istraživanju i razradi njenih polja u Siriji.

Međutim, svaki vojni ili politički poremećaj u Siriji može utjecati na poslovanje INA Grupe na mnogo načina, uključujući poremećaj u proizvodnji i transportu sirove nafte ili prirodnog plina, te gubitak imovine. Svaki prekid mogućnosti INA Grupe da proizvede ili isporuči svoje proizvode može imati za posljedicu smanjenje prihoda i dodatne troškove zamjene ili popravka te osiguranja imovine INA Grupe.

Dozvole i ugovore za svoje udjele u Siriji, INA Grupa je sklopila sa sirijskom vladom, te oni mogu biti podložni političkom utjecaju i izmjenama. Ovisno o općim političkim prilikama u Siriji mogući su negativni utjecaji, primjerice na neto prihode od ulaganja INA Grupe u Siriji, što se onda može dalje negativno odraziti na buduće rezultate poslovanja INA Grupe.

3. PRIHOD

Prihod predstavlja iznos potraživanja (ne uključujući trošarine i slične pristojbe, osim u slučaju Bosne i Hercegovine, uključena unutar bivše SFR Jugoslavije, gdje uključuje uvozne tarife) od prodaje robe i usluga.

Analiza prihoda po poslovnim segmentima:

Neprekinuto poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Istraživanje i proizvodnja	5.534	4.154	3.790	3.259
Dobava i prerada nafte i veleprodaja	13.252	14.040	12.831	11.803
Trgovina	8.216	5.792	7.111	5.793
Poslovne funkcije i ostalo	142	109	10	43
	27.144	24.095	23.742	20.898

Prekinuto poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Istraživanje i proizvodnja	1.664	1.753	1.664	1.753
	1.664	1.753	1.664	1.753

Analiza prihoda po zemljopisnim područjima:

Neprekinuto poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Unutar Republike Hrvatske	16.965	14.977	16.114	13.485
Unutar bivše SFR Jugoslavije	3.514	3.977	2.814	2.489
Unutar Europske unije	4.651	3.727	4.043	4.160
Ostatak svijeta	2.014	1.414	771	764
	27.144	24.095	23.742	20.898

Prekinuto poslovanje

Unutar Republike Hrvatske	1.619	1.490	1.619	1.490
Unutar Europske unije	45	263	45	263
	1.664	1.753	1.664	1.753

4. AMORTIZACIJA

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Amortizacija dugotrajne nematerijalne imovine (bilješka 11)	84	78	81	75
Amortizacija nekretnina, postrojenja i oprema (bilješka 12 b)	1.287	1.224	1.019	1.016
	1.371	1.302	1.100	1.091

5. TROŠKOVI OSOBLJA

Neprekinuto poslovanje	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Neto plaće	1.516	1.302	905	830
Doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje	1.078	931	683	618
Ostali troškovi vezani uz plaće	328	343	164	186
	2.922	2.576	1.752	1.634

Prekinuto poslovanje	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Neto plaće	3	2	3	2
Doprinosi za mirovinsko i zdravstveno osiguranje	2	2	2	2
Ostali troškovi vezani uz plaće	-	1	-	1
	5	5	5	5

Na kraju godine broj zaposlenih u Grupi po vrstama poslova prikazan je u nastavku. Većina je zaposlena u Republici Hrvatskoj:

Neprekinito poslovanje

	INA Grupa		INA Matica	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Proizvodnja	6.701	6.298	3.173	3.085
Prijenos i otprema	4.662	4.463	3.728	3.792
Administracija	4.339	4.220	2.925	2.959
Prodaja i marketing	469	463	34	70
Istraživanje i razvoj	433	411	220	217
	16.604	15.855	10.080	10.123

Prekinuto poslovanje

	INA Grupa		INA Matica	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Proizvodnja	broj zaposlenih	broj zaposlenih	broj zaposlenih	broj zaposlenih
Prijenos i otprema	7	-	7	-
Administracija	6	-	6	-
Prodaja i marketing	15	-	15	-
Istraživanje i razvoj	-	-	-	-
	28	-	28	-

6. FINANCIJSKI PRIHODI

	INA Grupa		INA Matica	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Pozitivne tečajne razlike	326	654	247	549
Ostali prihodi od kamata	68	50	83	37
Prihodi od dividendi	2	2	2	2
Kamate iz finansijske imovine	15	40	10	40
	411	746	342	628

7. FINANCIJSKI RASHODI

Neprekinito poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Negativne tečajne razlike	734	180	638	88
Kamate na dugoročne zajmove	150	152	138	145
Ostali rashodi od kamata	263	231	242	235
Gubici od ugrađenih izvedenih instrumenata	29	13	29	13
Ostali finansijski rashodi	15	65	4	48
	1.191	641	1.051	529

Prekinuto poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Negativne tečajne razlike	-	-	-	-
Kamate na dugoročne zajmove	-	-	-	-
Ostali rashodi od kamata	-	-	-	-
Gubici od ugrađenih izvedenih instrumenata	110	(8)	110	(8)
Ostali finansijski rashodi	-	-	-	-
	110	(8)	110	(8)

8. OPOREZIVANJE

Neprekinito poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Troškovi poreza tekuće godine	29	313	-	261
Odgodjeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	149	51	160	51
Trošak poreza na dobit	178	364	160	312

Prekinuto poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Porez tekuće godine	-	(102)	-	(102)
Odgodjeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(362)	-	(362)	-
Porez na dobit	(362)	(102)	(362)	(102)

Porez na dobit ostvarenu u tuzemstvu obračunava se primjenom stope od 20 % 2008. godine (2007. godine 20 %) na dobit finansijske godine prije poreza.

Porezi na dobit su evidentirani na temelju izračunatog opozivog dobitka u skladu s poreznim propisima koji su na

snazi u zemlji u kojoj su nastali. Društvo je obveznik plaćanja poreza na dobitak u Republici Hrvatskoj.

Usklađivanje poreza na dobit prema računovodstvenoj dobiti kako slijedi:

Neprekinito poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Dobit prije oporezivanja	530	1.642	770	1.709
Porez na temelju važeće porezne stope (20%)	106	329	154	342
Porezni utjecaj stalnih razlika	72	35	6	25
Povrat nepriznate odgođene porezne imovine	-	-	-	(55)
Tekući i odgođeni trošak poreza	178	364	160	312

Prekinuto poslovanje

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Dobit prije oporezivanja	(1.812)	(509)	(1.812)	(509)
Porez na temelju važeće porezne stope (20%)	(362)	(102)	(362)	(102)
Porezni utjecaj stalnih razlika	-	-	-	-
Povrat nepriznate odgođene porezne imovine	-	-	-	-
Tekući i odgođeni trošak poreza	(362)	(102)	(362)	(102)

Pored odgođenog poreznog troška u 2008. godini priznat je u okviru glavnice odgođeni porezni rashod u iznosu 91 milijun kuna (u 2007. godini 41 milijun kuna). Promjene u odgođenoj poreznoj imovini su kako slijedi:

INA Grupa	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Poništenje amortizacije za umanjenu imovinu	Rezerviranje za ENI poreze	Ispravak vrijednosti finansijskih ulaganja	Porezni gubici	Ukupno
01. siječnja 2007.	25	89	(10)	23	2	-	129
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	(41)	-	(41)
Ukidanje privremenih razlika	(19)	(42)	(6)	(23)	-	-	(90)
Stvaranje privremenih razlika	20	17	-	1	1	-	39
31. prosinca 2007.	26	64	(16)	1	(38)	-	37
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	91	-	91
Ukidanje privremenih razlika	(8)	(13)	(13)	(1)	-	-	(35)
Stvaranje privremenih razlika	105	51	-	28	17	47	248
31. prosinca 2008.	123	102	(29)	28	70	47	341

INA Matica	Ispravak vrijednosti kratkotrajne imovine	Ispravak vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine	Poništenje amortizacije za umanjenu imovinu	Rezerviranje za ENI poreze	Ispravak vrijednosti financijskih ulaganja	Porezni gubici	Ukupno
31. prosinac 2006.	24	89	(10)	23	(1)	-	125
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	(41)	-	(41)
Ukidanje privremenih razlika	(18)	(42)	(6)	(23)	-	-	(89)
Stvaranje privremenih razlika	20	17	-	1	1	-	39
31. prosinca 2007.	26	64	(16)	1	(41)	-	34
Knjiženo u glavnicu za tekuću godinu	-	-	-	-	91	-	91
Ukidanje privremenih razlika	(8)	(13)	(13)	(1)	-	-	(35)
Stvaranje privremenih razlika	105	47	-	28	10	47	237
31. prosinca 2008.	123	98	(29)	28	60	47	327

9. PREKINUTO POSLOVANJE

Vlada Republike Hrvatske i Mađarska naftna kompanija MOL potpisali su Glavni ugovor o poslovanju prirodnim plinom (okvirni ugovor kojim se uređuju neka od osnovnih pitanja glede budućnosti tržišta prirodnog plina i opskrbe prirodnim plinom u Hrvatskoj) dana 30. siječnja 2009. Temeljem ugovora će vlada ili društvo u potpunom vlasništvu osnovano za tu svrhu od strane vlade, preuzeti djelatnost skladištenja prirodnog plina i trgovinu prirodnim plinom tijekom 2009.

Kroz provedbu Glavnog ugovora o poslovanju prirodnim pli-

nom, plinsko poslovanje će postupno biti izdvojeno iz INA, d.d. Prema svojoj poslovnoj strategiji INA, d.d. će zadržati samo aktivnosti istraživanja i proizvodnje u Republici Hrvatskoj, u kopnenom i obalnom dijelu.

Kako trgovina plinom čini dio glavnog poslovanja, društvo je prikazalo odnosne rezultate i novčane tijekove kao dobit i novčane tijekove od prekinutog poslovanja. Usporedna dobit i novčani tokovi od prekinutog poslovanja predstavljeni su tako da uključuju te djelatnosti klasificirane kao prekinute u tekucem razdoblju, kako je niže navedeno.

	2008.	2007.
(Gubitak)/dobit finansijske godine od prekinutog poslovanja		
Prihodi od prodaje		
a) na domaćem tržištu	1.619	1.490
b) na stranom tržištu	45	263
Ukupni prihodi od prodaje	1.664	1.753
Ostali poslovni prihodi	-	91
Prihodi iz osnovne djelatnosti	1.664	1.844
Ostali materijalni troškovi	(343)	(285)
Nematerijalni troškovi	(3)	(3)
Troškovi osoblja	(5)	(5)
Nabavna vrijednost prodane robe	(2.853)	(2.053)
Vrijednosno uskladjenje kratkotrajne i dugotrajne imovine	(162)	(15)
Rashodi iz osnovne djelatnosti	(3.366)	(2.361)
Gubitak/(dobit) iz osnovne djelatnosti	(1.702)	(517)
Finansijski rashodi	(110)	8
Gubitak/ (dobit) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja	(1.812)	(509)
Troškovi poreza tekuće godine	362	102
Gubitak/(dobit) finansijske godine	(1.450)	(407)
Tijek novca od prekinutih aktivnosti		
Tijek novca od poslovnih aktivnosti	(441)	(520)
Ukupno tijek novca	(441)	(520)

Imovina za prodaju sa prodajom skladišta plina i djelatnosti trgovine plinom je klasificirana i knjižena dan 31.12.2008. kao imovina namijenjena za prodaju (vidi bilješku 25).

10. ZARADA PO DIONICI

Od neprekinutog i prekinutog poslovanja

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Osnovna i razrijedena zarada po dionici (u kunama)	(109,9)	86,9	(84)	99,0
Zarada	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Zarada za izračun osnovne zarade po dionici (dobit/gubitak razdoblja pripisan vlasniku kapitala) od prekinutog i neprekinutog poslovanja	(1.099)	869	(840)	990
	(1.099)	869	(840)	990
Broj dionica	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Ponderirani prosječni broj običnih dionica za izračun osnovne zarade po dionici (u milijunima)	10	10	10	10
Od neprekinutog poslovanja	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Osnovna i razrijedena zarada po dionici (u kunama)	35,1	127,6	61,0	139,7
Zarada	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Dobit/gubitak razdoblja pripisan vlasniku kapitala Umanjeno za:	(1.099)	869	(840)	990
Dobit/gubitak razdoblja od prekinutog poslovanja	(1.450)	(407)	(1.450)	(407)
Zarada za izračun osnovne zarade po dionici od neprekinutog poslovanja	351	1.276	610	1.397

11. NEMATERIJALNA IMOVINA

	INA Grupa	INA Matica
01. siječnja 2007.	685	678
Povećanja	274	267
Ispravak vrijednosti stjecanja Rotary Zrt.	(3)	-
Amortizacija nematerijalne imovine	(78)	(75)
Otpis troškova istraživanja	(40)	(39)
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	(177)	(176)
31. prosinca 2007.	661	655
Povećanja	292	282
Amortizacija nematerijalne imovine	(84)	(81)
Umanjenja MRS 36	2	2
Otpis troškova istraživanja	(69)	(69)
Prijenos na nekretnine, postrojenja i opremu	(122)	(126)
31. prosinca 2008.	680	663

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

a) po poslovnim segmentima

INA Grupa	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Ostalo	Ukupno
31. prosinca 2007.					
Nabavna vrijednost	32.184	12.207	2.499	2.064	48.954
Ispravak vrijednosti	23.220	8.023	1.500	1.320	34.063
Neto knjigovodstvena vrijednost	8.964	4.184	999	744	14.891
31. prosinca 2008.					
Nabavna vrijednost	33.291	13.251	2.979	2.267	51.788
Ispravak vrijednosti	23.000	8.015	1.739	1.515	34.269
Neto knjigovodstvena vrijednost	10.291	5.236	1.240	752	17.519

INA Matica	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Ostalo	Ukupno
31. prosinca 2007.					
Nabavna vrijednost	28.493	11.032	2.491	849	42.865
Ispravak vrijednosti	20.888	7.359	1.496	499	30.242
Neto knjigovodstvena vrijednost	7.605	3.673	995	350	12.623
31. prosinca 2008.					
Nabavna vrijednost	29.415	12.366	2.571	1.035	45.387
Ispravak vrijednosti	20.603	7.480	1.593	700	30.376
Neto knjigovodstvena vrijednost	8.812	4.886	978	335	15.011

b) Po vrsti imovine

INA Grupa	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja, oprema i investicije u tijeku	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 31. prosinca 2006.	21.417	9.971	13.475	1.250	51	46.164
Povećanja	-	-	2.354	-	-	2.354
Imovina stečena kupnjom društva Rotary Zrt.	-	41	372	1	-	414
Kapitalizirani troškovi dekomisije	77	-	-	-	-	77
Donos sa nematerijalne imovine	-	-	177	-	-	177
Prijenosi	519	360	(1.212)	333	-	-
Smanjenja	(9)	(52)	(94)	(71)	(6)	(232)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	22.004	10.320	15.072	1.513	45	48.954
Povećanja	-	-	4.082	4	-	4.086
Kapitalizirani troškovi dekomisije	(155)	-	-	-	-	(155)
Donos sa nematerijalne imovine	-	-	122	-	-	122
Prijenosi	856	247	(1.275)	165	7	-
Smanjenja	(9)	(489)	(604)	(92)	(6)	(1.200)
Tečajne razlike	-	1	(19)	(1)	-	(19)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	22.696	10.079	17.378	1.589	46	51.788
Ispravak vrijednosti						
	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja, oprema i investicije u tijeku	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Ukupno
Na dan 31. prosinca 2006.	16.909	6.798	8.040	1.066	39	32.852
Amortizacija tekuće godine	619	209	274	121	1	1.224
Imovina stečena kupnjom društva Rotary Zrt.	-	7	41	98	-	146
Umanjenja	33	7	3	(1)	-	42
Prijenos	(22)	24	(2)	-	-	-
Smanjenja	(6)	(41)	(85)	(65)	(4)	(201)
Na dan 31. prosinca 2007.	17.533	7.004	8.271	1.219	36	34.063
Amortizacija tekuće godine	462	315	366	141	3	1.287
Amortizacija dekomisije prethodne godine	-	(104)	-	-	-	(104)
“Povećanje - kupnja društva “Pumping” “	-	-	3	4	-	7
Umanjenja	123	28	20	4	-	175
Prijenos	-	-	(5)	5	-	-
Smanjenja	(9)	(465)	(580)	(88)	(4)	(1.146)
Tečajne razlike	4		(14)	(3)	-	(13)
Na dan 31. prosinca 2008.	18.113	6.778	8.061	1.282	35	34.269
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2008.	4.583	3.301	9.317	307	11	17.519
Na dan 31. prosinca 2007.	4.471	3.316	6.801	294	9	14.891

Neto knjigovodstvena vrijednost dugotrajne materijalne imovine na razini INA Matica povećala se u 2008. za 2.388 milijuna kuna u odnosu na 2007., što je rezultat ulaganja u investicije tekuće godine u iznosu od 3.548 milijuna kuna, promjene procjene troškova dekomisije u iznosu od -155

milijuna kuna, donosa sa dugotrajne nematerijalne imovine u iznosu od 126 milijuna kuna, smanjenja -40 milijuna kuna, amortizacije u iznosu od -1.019 milijuna kuna, storna amortizacija dekomisije prethodne godine 103 milijuna kuna, MRS-a 36 u iznosu -175 milijuna kuna.

INA Matica

	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja, oprema i investicije u tijeku	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Ukupno
Nabavna vrijednost						
Stanje na dan 31. prosinca 2006.	21.416	8.259	10.407	647	47	40.776
Povećanja	-	-	1.995	-	-	1.995
Kapitalizirani troškovi dekomisije	77	-	-	-	-	77
Donos sa nematerijalne imovine	-	-	176	-	-	176
Prijenos	519	299	(943)	125	-	-
Smanjenja	(9)	(55)	(78)	(11)	(6)	(159)
Stanje na dan 31. prosinca 2007.	22.003	8.503	11.557	761	41	42.865
Povećanja	-	-	3.548	-	-	3.548
Kapitalizirani troškovi dekomisije	(155)	-	-	-	-	(155)
Donos sa nematerijalne imovine	-	-	126	-	-	126
Prijenos	856	194	(1.145)	95	-	-
Smanjenja	(9)	(488)	(456)	(38)	(6)	(997)
Stanje na dan 31. prosinca 2008.	22.695	8.209	13.630	818	35	45.387
Ispravak vrijednosti						
	Naftna i plinska polja	Zemljište i građevinski objekti	Postrojenja, oprema i investicije u tijeku	Vozila i uredska oprema	Sredstva zajedničke potrošnje	Ukupno
31. prosinca 2006.	16.911	5.675	6.133	553	39	29.311
Amortizacija tekuće godine	620	157	193	45	1	1.016
Umanjenja	33	7	3	(1)	-	42
Prijenos	(22)	24	-	(2)	-	-
Smanjenja	(5)	(37)	(73)	(8)	(4)	(127)
Na dan 31. prosinca 2007.	17.537	5.826	6.256	587	36	30.242
Amortizacija tekuće godine	462	265	236	55	1	1.019
Amortizacija dekomisije prethodne godine	-	(103)	-	-	-	(103)
Umanjenja	123	28	20	4	-	175
Smanjenja	(9)	(465)	(442)	(37)	(4)	(957)
Na dan 31. prosinca 2008.	18.113	5.551	6.070	609	33	30.376
Neto knjigovodstvena vrijednost						
Na dan 31. prosinca 2008.	4.582	2.658	7.560	209	2	15.011
Na dan 31. prosinca 2007.	4.466	2.677	5.301	174	5	12.623

Povećanje vrijednosti naftnih i plinskih polja uključuje kapitalizirane vlastite troškove koji u 2008. iznosi 14 milijuna kuna (u 2007. iznose 13 milijuna kuna). U imovinu uključena je imovina u izgradnji u iznosu od 3.548 milijuna kuna u 2008. (u 2007. u iznosu od 1.995 milijuna kuna) koja se ne amortizira.

I) Rezerve nafte i plina

Sposobnost Društva i Grupe ostvarivati neto knjigovodstvenu vrijednost imovine vezane uz naftu i plin u budućnosti (vidi gore točku b) ovisi o preostalim komercijalnim rezervama nafte i plina. Tijekom godina 2008. SD Istraživanje i proizvodnja je izradio procjenu preostalih količina dokazanih razrađenih rezervi nafte i plina Društva koje su komercijalno povrata.

II) Vlasništvo nad zemljištem i građevinskim objektima

Zbog razvoja političkih događaja u Hrvatskoj od 1990., pojedine općinske zemljišne knjige nisu u potpunosti sređene. U tijeku je postupak uknjižbe, putem mjesnih sudova u Hrvatskoj, prava vlasništva Društva nad zemljištem i građevinskim objektima uvrštenima u pripadajućem iznosu od 2.676 milijuna kuna u 2008. (bilješka b) gore). Do danas Društvu nije postavljen nikakav zahtjev glede dokaza prava vlasništva nad tom imovinom.

III) Sredstva zajedničke potrošnje

Sredstva zajedničke potrošnje uglavnom sadrže stanove i odmarališta za zaposlene u Društvu i u nekima od njegovih ovisnih društava.

IV) Iskazana vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u rafinerijama i trgovini

Na dan 31. prosinca 2008. i 2007. neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i imovine u rafineriji i trgo-

vini na malo iznosila je 5.864 milijun kuna i 4.668 milijuna kuna.

U okviru preispitivanja, Uprava je procijenila knjigovodstvenu vrijednost imovine u SD Rafinerije i marketing i SD Trgovine na malo u odnosu na diskontirane procijenjene buduće neto novčane tijekove iz tih segmenata, a u skladu s MRS-om 36. SD Rafinerije i marketing bilježi umanjenje u iznosu 25 milijuna po MRS-u 36 u 2008.

Uprava je također preispitala SD Trgovine na malo pregledom svakog maloprodajnog mjesta, kako bi utvrdila postoje li naznake umanjenja knjigovodstvenih iznosa određenih maloprodajnih mjesta. Prethodno je SD Trgovina na malo bila tretirana kao jedinstvena jedinica koja generira novac, te se eventualno umanjenje i utvrđivalo na toj osnovi. SD Trgovina na malo bilježi umanjenje u iznosu 25 milijuna po MRS-u 36 u 2008., umanjenje od 9 milijuna kuna u 2007.

V) Provjera ostatka vrijednosti

Grupa je provjerila ostatak vrijednosti za potrebe obračuna amortizacije imajući u vidu izmijenjenu definiciju ostatka vrijednosti koju donosi standard. Pregledom nije utvrđena potreba za uskladišnjem ostatka vrijednosti za tekuće i prethodna razdoblja.

13. GOODWILL

NA Grupa i Matica

Ulaganje Crosca, d.o.o. u Rotary Ztr. Mađarska (100%)	191
Ulaganje INA, d.d. u Energopetrol d.d. Sarajevo (INA i MOL 67%)	132
Ukupno ulaganje	323
Neto imovina Rotary Zrt.	(93)
Neto imovina Energopetrola d.d. Sarajevo	(67)
Ukupna neto imovina	(160)
Goodwill Rotary Zrt.	98
Goodwill Energopetrol d.d. Sarajevo	65
Goodwill 31. prosinca 2007.	163
Korekcija goodwill Rotary Zrt - tečajne razlike	6
Korekcija goodwill Energopetrol d.d. Sarajevo -ugovorne obveze	28
Goodwill 31. prosinca 2008.	197

Dana 28.03.2007. na temelju ugovora sklopljenog između Vlade Federacije BH i Konzorcija INA-MOL, INA Grupa uložila je 132 mil. kuna u kupnju Energopetrola d.d., Sarajevo i zajedno s društvom MOL postala većinski vlasnik stečenog društva (33,5% INA d.d. i 33,5% MOL Plc.).

Dana 01. listopada 2007. ovisno društvo Crosco d.o.o. Zagreb steklo je 100% vlasništva nad društvom Rotary Drilling Co.LTD sa sjedištem u Nagykanizsa kupnjom tog društva u iznosu 191 milijuna kuna.

Početno knjiženje poslovnog spajanja s društvima Energopetrol d.d., Sarajevo i Rotary Drilling Co.LTD određeno je samo na privremenoj osnovi, do kraja razdoblja u kojem

se spajanje izvelo, iz razloga što se fer vrijednost odredive imovine, obveza i nepredvidivih obveza navedenih društava mogla utvrditi samo privremeno, te je u INA Grupi to spajanje evidentirano koristeći se privremenim vrijednostima. Tijekom 2008. priznato je usklađenje privremenih vrijednosti početnog obračuna sa revidiranim izvješćima društva Energopetrol d.d. za 2007. Rezultat usklađenja fer vrijednosti odredive imovine i obveza rezultirao je povećanjem goodwilla u iznosu 28 milijuna kuna.

Diskontna stopa korištena za umanjenje goodwilla je bila 8,72% (EUR), odnosno 13,66% (HUF), u slučaju Energopetrola d.d. i Rotary Co.LTD

14. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

	INA Matica	
	2008.	2007.
Ulaganja u temeljni kapital ovisnih društava	1.259	1.286
 	 	
Ulaganja u temeljni kapital ovisnih društava na dan 01.01.	1.286	978
Interina Holding Ltd. London - likvidacija društva	(28)	28
Interina d.o.o. Ljubljana - dokapitalizacija	24	-
Interina d.o.o. Ljubljana – ispravak vrijednosti	(21)	(4)
INA Crna Gora d.o.o. Kotor –dokapitalizacija	3	-
Hostin d.o.o Zagreb – ispravak vrijednosti	(1)	-
INA Kosovo d.o.o. Priština – osnivanje društva	-	10
INA Kosovo d.o.o. Priština – vrijednosno usklađenje	(4)	-
Croscos	-	274
Ukupno na dan 31.12.	1.259	1.286

U rujnu 2007. izvršen je prijenos dionica Interine Ltd. London od Interine Holding Ltd. London u 100% vlasništvo INA d.d. (vrijednost udjela 28 milijuna kuna), osnovano je novo društvo INA-Kosovo d.o.o. Priština (vrijednost udjela 10 milijuna kuna), te je ukinut ispravak vrijednosti ulaganja po MRS 36 u Croscos d.o.o. Zagreb (u vrijednosti od 274 milijuna kuna). Također je proveden ispravak vrijednosti ulaganja Interina Ljubljana u vrijednosti 4 milijuna kuna.
Tijekom 2008. izvršena je dokapitalizacija društava Interina

d.o.o Ljubljana (24 milijuna kuna), i društva INA Crna Gora d.o.o. Kotor (3 milijuna kuna). Izvršen je ispravak vrijednosti ulaganja u ovisna društva Interina d.o.o. Ljubljana (21 milijun kuna) i Hostin d.o.o. Zagreb (1 milijun kuna), kao i vrijednosno usklađenje ulaganja u društvo INA Kosovo d.o.o. Priština (4 milijuna kuna).
U prosincu 2008. proces likvidacije Interine Holding je završen (vrijednost udjela 28 milijuna kuna), te se očekuje pisana potvrda o brisanju iz sudskog registra.

Osnova konsolidiranih finansijskih izvještaja (INA Grupe)

Društvo ima sljedeća ovisna društva, koja su sva osnovana u Hrvatskoj, osim ako drugačije nije utvrđeno (*ovisno društvo u izravnom vlasništvu Društva):

2008.

Naziv društva	Djelatnost	Udjel
<i>Tehnološki servisi</i>		
*Crosco Naftni Servisi d.o.o. Zagreb	Tehnološki servisi	100%
Crosco International Limited, Guernsey	Tehnološki servisi	100%
Geotehnika International LLC, Abu Dhabi, UAE	Tehnološki servisi	49%
Crosco B.V. Amsterdam, Nizozemska (od siječnja 2008)		100%
Nordic Shipping Ltd, Marshall Islands	Iznajmljivanje platformi	100%
Sea Horse Shipping Inc, Marshall Islands	Iznajmljivanje platformi	100%
Crosco International d.o.o. Slovenija	Tehnološki servisi	100%
Rotary Zrt., Mađarska (od listopada 2007.)	Tehnološki servisi	100%
Crosco S.A. DE C.V. Monterrey, Mexico (od siječnja 2008.)	Tehnološki servisi	100%
Crosco International d.o.o. Tuzla, BiH	Tehnološki servisi	100%
Mideast Integrated Drilling & Well Services Company LLC, Oman	Tehnološki servisi	49%
<i>Istraživanje i proizvodnja nafte</i>		
*INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd, Guernsey	Istraživanje i proizvodnja nafte	100%
CorteCros d.o.o., Zagreb	Distribucija antikorozivnih proizvoda	60%
<i>Turizam</i>		
*Hostin d.o.o. Zagreb	Turizam	100%
<i>Pomoćne usluge</i>		
*STSI integrirani tehnički servisi d.o.o. Zagreb	Tehnički servisi	100%
*Sinaco d.o.o. Sisak	Zaštitarski poslovi	100%
*ITR d.o.o. Zagreb	Iznajmljivanje vozila	100%
*Podzemno skladište plina d.o.o. Zagreb (od prosinca 2008)	Skladištenje	100%
<i>Proizvodnja i trgovina</i>		
*Maziva Zagreb d.o.o. Zagreb	Proizvodnja i trgovina mazivima i srodnim proizvodima	100%
*Proplin d.o.o. Zagreb	Proizvodnja i trgovina ukapljenim plinom	100%
<i>Trgovina i financije</i>		
*Interina d.o.o. Ljubljana, Slovenija	Vanjska trgovina	100%
*INA BH d.d. Sarajevo, Bosna i Hercegovina	Vanjska trgovina	100%
*Interina d.o.o., Sarajevo, Bosna i Hercegovina (od ožujka 2008. društvo pripojeno Holdini Sarajevo)	Vanjska trgovina	100%
*Interina d.o.o. Skopje, Makedonija (u stečaju)	Vanjska trgovina	100%
*Interina Holding Ltd, London, UK (završna faza likvidacije, čeka se potvrda o brisanju iz sudskog registra)	Vanjska trgovina	100%
*Inter Ina Ltd, London, UK	Vanjska trgovina	100%
*INA Hungary Kft., Budimpešta, Mađarska	Vanjska trgovina	100%

*FPC Ltd, London, UK
 *Holdina (Guernsey) Ltd, Guernsey
 Inter Ina (Guernsey) Ltd, Guernsey
 Holdina (Cyprus) Ltd, Cipar
 Holdina (Ireland) Ltd, Irska
 *Holdina d.o.o. Sarajevo, Bosna i Hercegovina
 *INA d.o.o. Beograd, Srbija
 *INA Kosovo d.o.o. Priština
 *Infocentar d.o.o. Zagreb (do svibnja 2008.)
 *Adriagas S.r.l. Milano, Italija
 *INA Crna Gora d.o.o. Kotor
 *INA Crobenz d.d. Zagreb
 *Prirodni plin d.o.o. Zagreb (od prosinca 2008.)
 *INA BL d.o.o. Banja Luka (od rujna 2008.)
 *Petrol d.d. Jurdani
 *INA-Osijek – Petrol d.d.
 *Polybit d.o.o. Rijeka (zajednički upravljano društvo)

Vanjska trgovina	100%
Informatička tehnologija	100%
Projektiranje plinovoda	100%
Vanjska trgovina	100%
Trgovina	100%
Trgovina	100%
Trgovina	100%
Trgovina	83%
Proizvodnja i trgovina naftnih derivata	76%
Proizvodnja i trgovina naftnih derivata	50%

15. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I ZAJEDNIČKA ULAGANJA

		INA Grupa 2008.	2007.		INA Matica 2008.	2007.	
Naziv društva	Djelatnost	% udjela u vlasništvu INA društava		INA Grupa		Ina Matica	
				2008.	2007.	2008.	2007.
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja		76	124	189	189	189	189
Croplin d.o.o. Zagreb	Trgovina plina	50%	35	35	35	35	35
SOL-INA d.o.o.	Proizvodnja i prodaja tehnološkog plina	37,2%	22	22	22	22	22
ENERGOPETROL d.d., Sarajevo BiH (od ožujka 2007.)	Trgovina na malo gorivima i mazivima	33,5%	19	67	132	132	132
Hayan Petroleum Company, Damascus, Syria	Operativna kompanija (istraživanje, razvoj i proizvodnja nafte)	50%	-	-	-	-	-
TERME Zagreb d.o.o., Zagreb (od rujna 2008.)	Rekreacija i zdravstveni turizam	50%	-	-	-	-	-
INAgip d.o.o. Zagreb	Istraživanje i proizvodnja plina zajedničko ulaganje	50%					
ED INA d.o.o. Zagreb	Istraživanje, razrada i proizvodnja ugljikovodika	50%	-	-	-	-	-
Genan Trading Services Co. WLL Doha, Katar (u likvidaciji)	Usluge održavanja, inženjerske usluge	49%	-	-	-	-	-
Belvedere d.d., Dubrovnik	Hotelijerstvo	31,8%	-	-	-	-	-
Marina Petroleum Company Egipat, Cairo (od srpnja 2007.)	Istraživanje i proizvodnja nafte	25%	-	-	-	-	-
Adria LNG Study Company Ltd	Istraživanje nafte	22,2%	-	-	-	-	-
		76	124	189	189	189	189

Ulaganje u Energopetrol

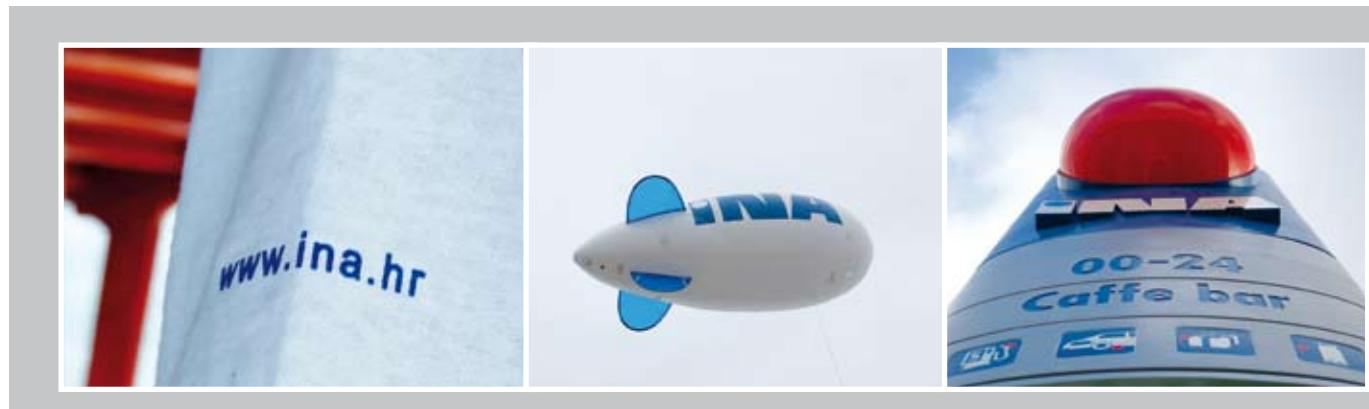
INA Matica je zajedno s MOL-om u MOL/INA Konzorciju 8. rujna 2006., zaključila Ugovor o dokapitalizaciji Energopetrola d.d. Sarajevo s Vladom Federacije Bosne i Hercegovine i Energopetrola radi stjecanja 67% udjela Energopetrola d.d. jednako podijeljenih između INA, d.d. i MOL-a (33,5% u vlasništvu svake strane). U tu svrhu Konzorcij se temeljem navedenog Ugovora o dokapitalizaciji obvezao uplatiti (INA i MOL svaki u 50% iznosu):

- a) Vladi Federacije Bosne i Hercegovine ukupni iznos od 10,2 milijuna konvertibilnih maraka na ime prava za dokapitalizaciju,
- b) Društu Energopetrol iznos od 60,195 milijuna konvertibilnih maraka za dokapitalizaciju, a kojim iznosom će društvo Energopetrol podmiriti svoje obveze (porezne obveze, dug prema bankama, vjerovnicima i druge obveze) na datum 31.12.2004.

Navedeno je uplaćeno u 2007.

16. OSTALA ULAGANJA

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Grupa 2007.	INA Matica 2007.
Financijska imovina po fer vrijednosti				
kroz račun dobiti i gubitka	20	20	20	20
Dugoročni krediti	40	18	332	384
Depoziti	23	24	23	22
Ostala ulaganja	83	62	375	426

17. DUGOROČNA POTAŽIVANJA

INA Grupa	2008.	2007.
Potaživanja po stambenim kreditima	158	169
Ostala dugoročna potraživanja	8	8
	166	177
INA Matica	2008.	2007.
Potaživanja po stambenim kreditima	157	168
Dugoročna potraživanja od društva Proplin	68	68
Dugoročna potraživanja od društva Crosco	32	32
Dugoročna potraživanja od društva STSI	15	15
Ostala dugoročna potraživanja	7	7
	279	290

Prije 1996. Društvo je prodalo vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje otplaćuju se mjesечно u razdoblju od 20 do 35 godina.

Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (bilješka 30). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove. Glavnica je iskazana u iznosu potraživanja, bez kamate.

18. IMOVINA I ULOZI RASPOLOŽIVI ZA PRODAJU

Društvo raspoloživo za prodaju		% udjela u kapitalu u vlasništvu INE	Djelatnost	2008.	2007.
Ime društva				2008.	2007.
Jadranski Naftovod d.d. (JANAF d.d.)	16,00%		Posjedovanje i upravljanje naftovodom	155	610
OMV Slovenija d.o.o. Koper	7,75%		Trgovina naftom i naftnim derivatima	31	31
Plinara d.o.o. Pula	49%		Distribucija i trgovanje plinovitim gorivima	17	17
Vrijednosno usklađenje				(2)	(2)
				201	656

U skladu s odlukom vlade od 8. ožujka 2002. Društvo je prenijelo Vladi 21,37% vlasništva nad društvom JANAF d.d., smanjujući svoj udjel na 16,00 %. Kao što je objašnjeno u bilješci 39, značajan dio poslovnih prihoda Janafa ostvaren je poslovanjem s INA, d.d. Vrijednost udjela u Janafu iskazana je prema tržnoj vrijednosti dionica na Zagrebačkoj burzi

na dan 31.12.2008. Neto knjigovodstvena vrijednost udjela u Janafu smanjila se u odnosu na stanje 31.12.2007. u iznosu 455 milijuna kuna radi pada tržišne vrijednosti dionica Janafa na Zagrebačkoj burzi. Tržišna vrijednost dionica (118.855) na dan 31.12.2008. iznosila je 1.301 kuna po dionici, (31.12.2007. 5.130 kuna po dionici).

19. ZALIHE

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Sirova nafta	214	637	214	637
Plin	-	109	-	99
Roba	202	236	143	189
Sirovine	230	273	106	180
Rezervni dijelovi i sitan inventar	444	416	75	103
Nedovršena proizvodnja	649	628	647	603
Gotovi rafinerijski proizvodi	651	824	621	770
	2.390	3.123	1.806	2.581

Nema značajne razlike između knjigovodstvene vrijednosti i troška zamjene zaliha sirove nafte i rafinerijskih proizvoda na datum bilance Društva i Grupe.

Na temelju Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (NN 57/2006) u kojem se izmijenio način računanja obveznih zaliha, Vlada RH donijela je Odluku o količini i strukturi obveznih zaliha nafte i naftnih derivata za 2008. Temeljem te Odluke, Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva utvrdilo je udio INA, d.d u čuvanju obveznih zaliha za 2008., definiran u količini (u tonama) i strukturi sve tri skupine derivata propisane Zakonom u ukupnoj količini od 85.345 tona derivata i strukturi: 16.880 tona motornih benzina, 2.000 tona goriva za mlazne motore, 37.015 tona dizelskih goriva, 8.790 tona plinskih ulja i 20.660 tona loživih ulja. Na temelju Zakona dio zaliha može se čuvati u sirovoj nafti i poluproiz-

vodima i to do 40 % obaveze motornih benzina i do 40 % dizelskih i plinskih goriva, te do 50% loživih ulja. Preračun količina proizvoda u adekvatnu količinu nafte reperne nafte (za nas REB) vrši se na temelju randmana proizvodnje za repertnu naftu iz usvojenog Plana poslovanja tekuće godine (Proizlazi iz Direktive EU).

Na temelju navedenog, na dan 31. prosinca 2008. obvezne zalihe INA, d.d. iznosile su 85.345 tona derivata. Od navedene količine je INA, d.d. u 57.850 tona nafte tipa REB čuvala količinu od 36.204 tona derivata Skupine I,II i III, a preostalu količinu obveznih zaliha od 49.141 tonu INA, d.d. je čuvala kao derivate.

Navedene zalihe INA, d.d. tjedno prijavljuje Hrvatskoj agenciji za obavezne zalihe i naftnih derivata.

20. POTRAŽIVANJA OD KUPACA, NETO

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Potraživanja od kupaca	3.187	3.367	1.957	2.287
Ispravak vrijednosti za sumnjiva potraživanja	(273)	(295)	(158)	(195)
	2.914	3.072	1.799	2.092

Ostali prihodi u 2008. uključuju iznos od 14 milijuna kuna (9 milijuna kuna u 2007.) koji se odnosi na naplaćena, a ispravljena potraživanja.

Starosna struktura dospijeća neispravljenih potraživanja od kupaca

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
60-90 dana	99	69	39	42
90-120 dana	85	26	52	26
preko 120 dana	123	85	117	54
	307	180	208	122

Potraživanja od kupaca u poslovnim knjigama iskazuju se po fer vrijednosti uz primjenu politike ispravka vrijednosti. Prema navedenoj politici ispravljaju se sva dospjela, a nenaplaćena potraživanja koje su dospjela preko 120 dana od dana njihovog dospijeća.

Izuzeći od primjenjene politike ispravka vrijednosti u 2008. su sljedeći:

- potraživanja prema HEP-u po osnovi obveze koju INA Matica ima prema Hrvatskoj agenciji za obvezne zalihe nafta

i naftnih derivata (u daljem tekstu HANDA) u iznosu od 41 milijun kuna. Navedena potraživanja bit će naplaćena obročno, ne smatraju se nenaplativima te se na njih ne primjenjuje politika ispravka vrijednosti.

- za kupca Egyptian General Petroleum Corp., New Maadi-Cairo, potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 120 dana od dana dospijeća, vrijednosno se ne usklađuju jer je naplata potraživanja od navedenog kupca osigurana Ugovorom o cesiji.

Ispravak sumnjivih i spornih potraživanja:

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Stanje na početku godine	295	365	195	196
Dodatno povećanje ispravka vrijednosti	43	31	7	22
Otpisano u toku godine	(33)	(46)	(30)	(14)
Naplaćena otpisana potraživanja	(32)	(55)	(14)	(9)
Stanje na kraju godine	273	295	158	195

Starosna struktura ispravljenih potraživanja od kupaca:

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
121-150 dana	4	9	1	6
151-180 dana	4	8	2	4
181-365 dana	15	12	4	6
preko 366 dana	250	266	151	179
	273	295	158	195

21. OSTALA POTRAŽIVANJA

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Više plaćeni porezi	653	548	569	483
Ostala potraživanja	66	126	47	100
	719	674	616	583

22. OSTALA KRATKOTRAJNA IMOVINA

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Dani kratkoročni krediti i depoziti	21	34	18	20
Kratkoročni dio dugoročnih datih kredita	5	-	114	58
Ostalo	12	16	12	12
	38	50	144	90

23. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I NEDOSPJELA NAPLATA PRIHODA

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Predujmovi za carine, pristojbe i druge troškove	65	133	55	116
Nedospjela naplata prihoda	56	36	36	24
Ostalo	46	14	24	11
	167	183	115	151

24. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novčana sredstva Grupe i kratkoročne depozite kod banaka. Knjigovodstveni iznos ovih stavki imovine istovjetan je njihovim fer vrijednostima.

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Novac u blagajni	3	3	-	-
Novac u banci	546	674	288	262
Ostalo	30	43	30	37
	579	720	318	299

Kreditni rizik

Osnovna finansijska imovina Grupe sastoji se od novca i stanjima na računima kod banaka, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja te ulaganja.

Kreditni rizik kod likvidnih sredstava je ograničen jer je druga strana najčešće banka koju su međunarodne agencije ocijenile s visokim kreditnim rejtingom.

Kreditni rizik Grupe uglavnom je povezan s potraživanjima od kupaca. Iznosi ovih potraživanja iskazani su bilanci umanjeni za ispravak vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja.

Grupa nema značajne koncentracije kreditnog rizika, budući da je svoju izloženost raspršila na velik broj drugih strana i klijenata.

25. IMOVINA I ULOZI NAMIJENJENI PRODAJI

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Ulaganja	-	-	514	-
Nekretnine, postrojenja i oprema	36	-	-	-
Zalihe	323	-	323	-
	359	-	837	-

Društvo raspoloživo za prodaju

Ime društva	% udjela u kapitalu u vlasništvu INA,d.d.	Djelatnost	2008.	2007.
Podzemno skladište plina Okoli d.o.o.	100,00%		42	-

U prosincu 2008. INA, d.d. je osnovala Podzemno skladište plina Okoli d.o.o.

INA, d.d. je 30. siječnja 2009. prodala 100% udjel u društvu Podzemno skladište plina Okoli d.o.o. društvu u vlasništvu Republike Hrvatske. Tako je tvrtka Plinacro d.o.o. postala vlasnik PSP Okoli. Vrijednost ugovora je 514 milijuna kuna. INA, d.d. je prije potpisivanja ugovora, a prilikom osnivanja društva Podzemno skladište plina d.o.o. u društvo unijela svu imovinu potrebnu za vođenje poslova skladištenja prirodнog plina. U novoosnovano društvo prelaze i zaposlenici INA, d.d. koji su radili na navedenim poslovima.

Podzemno skladište plina Okoli jedino je podzemno skladište plina u Republici Hrvatskoj. Njegov ukupni kapacitet je 550

milijuna kubika, a njegovim radom u plinskom sustavu RH između ostalog osigurava se i raspolažanje uskladištenim količinama plina kao strateškom rezervom energije.

Potpisani Ugovor o kupoprodaji 100-postotnog poslovnog udjela u društvu Podzemno skladište plina d.o.o. dio je Glavnog ugovora o poslovanju prirodnim plinom (okvirni ugovor kojim se uređuju neka od osnovnih pitanja glede budućnosti tržišta i opskrbe prirodnim plinom u Hrvatskoj) kojeg su potpisali Vlada Republike Hrvatske i mađarska naftna kompanija MOL. Realizacijom odredbi Glavnog ugovora o poslovanju prirodnim plinom postupno će se izdvajati plinsko poslovanje iz aktivnosti INA, d.d. te će u skladu sa svojom poslovnom strategijom INA, d.d. zadržati isključivo aktivnosti istraživanja i proizvodnje u Republici Hrvatskoj u kopnenom i obalnom dijelu.

26. OBVEZE PO BANKOVnim KREDITIMA, DOPUŠTENIM PREKORAČENJIMA I TEKUĆI DIO OBVEZA PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Matica 2007.	2007.
Zajmovi i prekoračenja tekućeg računa	2.492	249	97	
Kratkoročni dio dugoročnih zajmova (bilješka 29)	98	129	47	45
	2.590	1.793	296	142

	Dospijeće	Osiguranje/ garancija	2008.	2007.
BNP Paribas (USD)	do 31.12.2009.	garancija INA d.d.	720	455
BNP Paribas (USD)	do 31.12.2009.	-	265	6
Hypo bank (BAM)	overdraft		4	-
Raiffeisenbank Sarajevo (BAM)	overdraft		4	-
Bank Tokyo Mitsubishi (USD)	do 14.09.2009.	garancija INA d.d.	411	175
CKB (EUR)	do 18.03.2009.	-	2	-
Raiffeisenbank Zagreb (EUR, USD)	do 28.02.2009.	-	37	29
Bank Austria Creditanstalt (USD)	do 20.06.2009.	-	80	-
Zagrebačka banka, Zagreb (USD, HRK)	do 30.01.2009.	-	41	22
Privredna banka Zagreb, Zagreb (HRK)	do 30.06.2009.	-	8	57
Societe Generale - Splitska banka (USD, HRK)	do 30.06.2009.	-	61	35
Slavonska banka Osijek	do 10.10.2009.	-	17	18
Fortis (USD)	do 08.02.2009.	garancija INA d.d.	513	476
Hrv poštanska banka (HRK)	do 03.07.2009.	-	22	259
OTP bank (HUF, EUR, HRK)	do 31.03.2009.	-	58	35
Kratkoročni dio dugoročnih kredita (bilješka 29)			51	84
Ukupno ovisna društva			2.294	1.651

INA Matica

Kratkoročni krediti i prekoračenja	249	97
Kratkoročni dio dugoročnih kredita (bilješka 29)	47	45
Ukupno INA Matica	296	142
Ukupno INA Grupa	2.590	1.793

Otplata kamata po gore navedenim zajmovima vrši se po kamatnim stopama LIBOR plus do 1,25 %. Društvo koristi nekoliko kratkoročnih kredita za praćenje mjesecnog tijeka novca, uključujući ugovore sklo-

pljene putem svojih ovisnih društava u 100-postnom vlasništvu, Interine Guernsey i Inter Ine Limited. Ovi krediti se u potpunosti otplaćuju svakih 90 dana na revolving osnovi.

27. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA, POREZI I DOPRINOSI I DRUGE KRATKOROČNE OBVEZE

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Matica 2007.	2007.
Obveze prema dobavljačima	3.815	2.574	1.876	
Porez na dodanu vrijednost, trošarine i ostali porezi	1.080	1.007	486	
Doprinosi, porez iz i na plaće i prirezi	131	81	49	
Plaće i ostalo	342	155	86	
	5.368	4.449	3.817	2.497

Po mišljenju Uprave, iskazani iznosi kratkoročnih obveza približni su njihovim fer vrijednostima.

28. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEG RAZDOBLJA

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Matica 2007.	2007.
Ukalkulirane kamate na dugoročne kredite	41	37	39	33
Obračunati troškovi	147	120	2	45
Ostalo	49	41	15	19
	237	198	56	97

29. DUGOROČNI ZAJMOVI

Dugoročni zajmovi su ugovoreni u više stranih valuta i podliježu različitim kamatnim stopama. Većina primljenih kredita osigurana je mjenicama založenima kod hrvatskih banaka. Zajmovi Grupe neotplaćeni na dan 31. prosinca 2008. i 2007. su kako slijede:

	Opis zajma	Valuta zajma	2008.	2007.
PBZ-API 80003	Zajam	američki dolar	2	2
Erste & Steiermarkische bank	Zajam - nabava opreme	američki dolari i euro	10	19
EBRD	Zaštitna okoliša	euro	87	121
Bayerische Landesbank	Sindicirani zajam	američki dolari	4.279	2.891
			4.378	3.033
Dio koji dospijeva u roku od 1 godine			(47)	(45)
Ukupni dugoročni zajmovi-INA Matice			4.331	2.988
Ostali dugoročni zajmovi Grupe			274	226
Dio koji dospijeva u roku od 1 godine			(51)	(84)
Ukupni dugoročni zajmovi-INA Grupe			4.554	3.130

INA Grupa

	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Prosječna ponderirana kamatna stopa	2008.	2007.	2008.	2007.
			2008. %	2007. %		
Bankovni zajmovi u američkim dolarima	3,25	5,26	4.298	3.097		
Bankovni zajmovi u eurima	6,11	5,31	315	162		
Bankovni zajmovi u kunama	9,04	-	39	-		
Ukupno			4.652	3.259		
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(98)	(129)		
Ukupni dugoročni zajmovi - INA Grupe			4.554	3.130		

INA Matica

	Prosječna ponderirana kamatna stopa	Prosječna ponderirana kamatna stopa	2008.	2007.	2008.	2007.
			2008. %	2007. %		
Bankovni zajmovi u američkim dolarima	3,24	5,10	4.285	2.897		
Bankovni zajmovi u eurima	5,63	5,24	93	136		
Ukupno			4.378	3.033		
Dio koji dospijeva u roku jedne godine			(47)	(45)		
Ukupni dugoročni zajmovi - INA Matice			4.331	2.988		

Ovi krediti dospijevat će na otplate kako slijedi:

	INA Grupa 2008.	INA Grupa 2007.	INA Matica 2008.	INA Matica 2007.
Kratkoročni dio dugoročnih zajmova	98	129	47	45
Dospijeće od jedne do dvije godine	119	51	35	44
Dospijeće od dvije do tri godine	58	157	17	35
Dospijeće od tri do četiri godine	1.121	20	1.080	17
Dospijeće od četiri do pet godina	3.227	2.895	3.199	2.892
Dospijeće preko pet godina	29	7	-	-
Ukupno	4.652	3.259	4.378	3.033

Promjene dugoročnih zajmova tijekom godine mogu se svesti na sljedeće:

	INA Grupa	INA Matica
31. prosinca 2006.		
Novi zajmovi*	2.003	1.878
Otplate	3.873	3.695
Negativne tečajne razlike	(2.302)	(2.231)
	(315)	(309)
31. prosinca 2007.	3.259	3.033
Plaćanje unutar 1 godine (uključivo bankovni krediti i prekoračenja-bilješka 26)	(84)	(45)
Plaćanje nakon više od 1 godine	3.175	2.988
31. prosinca 2007.	3.259	3.033
Novi zajmovi	1.331	1.200
Otplate	(112)	(42)
Negativne tečajne razlike	174	187
31. prosinca 2008.	4.652	4.378
Plaćanje unutar 1 godine (uključivo bankovni krediti i prekoračenja-bilješka 26)	(98)	(47)
Plaćanje nakon više od 1 godine	4.554	4.331

*novi zajmovi INA Grupe u 2007. iznose 3.873 milijuna kuna od čega je 173 milijuna kuna preneseno kupnjom društva Rotary Zrt.

Neotplaćeni dugoročni zajmovi na dan 31. prosinca 2008., te novo povučeni i otplaćeni zajmovi tijekom 2008. se mogu sažeti kako slijedi:

Privredna banka Zagreb

Preostala dugoročna obveza Društva prema Privrednoj banci iznosi 2 milijuna kuna, a odnosi se na Ugovor o refinanciranim obveznicama temeljem emisije obveznica – API. Dug je u stanju mirovanja i bit će refinanciran.

Erste & Steiermarkische bank i Viktor Lenac

Zajmovi Erste & Steiermarkische bank bili su namijenjeni za financiranje uvozne opreme potrebne za izgradnju i isporuku platforme LABIN. Stanje neotplaćenog duga na dan 31. prosinca 2008. je 10 milijuna kuna i 31. prosinca 2007. 19 milijuna kuna (u valutama USD, EUR). Kamate dospijevaju 31. siječnja i 31. srpnja svake godine po različitim ugovorenim kamatnim stopama.

EBRD

U 2001. Društvo je skloplilo ugovor o dugoročnom zajmu s EBRD-om na iznos od 36 milijuna eura za financiranje ekoloških projekata u INA, d.d. Rok korištenja kredita je 31. prosinac 2005., i do tada je iskorišteno 31,7 milijuna eura. Odlučeno je da se period korištenja neće produljivati. Otplata zajma ugovorena je u 12 polugodišnjih rata, dospijeće posljednje rate je 30. ožujka 2011., uz kamatnu stopu 6 mjesečni EURIBOR + 1 postotni poen. Stanje zajma na dan 31. prosinca 2008. iznosi 11,8 milijuna EUR-a odnosno 86,8 milijuna kuna, a 31. prosinca 2007. godine iznosi je 16,6 milijuna EUR-a, odnosno 121,4 milijuna kuna.

Bayerische Landesbank

U 2007. društvo je skloplilo Ugovor za novi zajam sa konzorcijem u iznosu 1 milijarde USD. Zajam je namijenjen za financiranje poslovnih aktivnosti INA, d.d. i to prvenstveno za prijevremenu otpлатu ranije ugovorenog sindiciranog zajma u iznosu od 400 milijuna USD, te za modernizaciju rafinerija.

Zajam je ugovoren s rokom trajanja od 5 godina uz kamatnu stopu USLIBOR uvećan za maržu 0,25-0,40% godišnje. Od ugovorenog iznosa tijekom 2008. je povučeno 250 milijuna USD. Stanje zajma na dan 31. prosinca 2008. iznosi 830 milijuna USD odnosno 4,3 milijardi kuna a 31. prosinca 2007. iznosilo je 580 milijuna USD odnosno 2,9 milijardi kuna.

Nepoštivanje kreditnog aranžmana

Tijekom 2008. INA, d.d. i INA Grupa su na vrijeme platili sve obveze po osnovi primljenih kredita (glavnici, kamate, naknade) te po tom osnovu nije bilo nikakvih zakašnjenja niti neispunjerenja.

30. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Obveze prema državi za prodane stanove	90	93	86	93
Ukalkulirani prihod za prodane stanove	48	51	48	51
	138	144	134	144

Dugoročne obveze prema državi odnose se na prodaju stanova zaposlenicima i bivšim zaposlenicima u skladu s državnim programom (bilješka 17). Prema zakonskim propisima, 65% prihoda od prodaje stanova plaća se državi po primitku sredstava. Prema zakonu, Društvo nema obvezu doznačiti sredstva prije naplate.

31. REZERVIRANJA

INA Grupa	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Sudski sporovi	Troškovi projekta ENI	Poticajne mjere	Porezna potraživanja od Holdine, Sarajevo	Ostalo	Ukupno
31. prosinca 2006.	942	163	115	55	55	31	1.361
Godišnji trošak	89	124	7	4	-	49	273
Utjecaji promjena u procjeni, kapitalizirani	76	-	-	-	-	-	76
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(38)	(10)	(115)	(42)	-	(52)	(257)
31. prosinca 2007.	1.069	277	7	17	55	28	1.453
Godišnji trošak	-	4	154	1	-	43	202
Utjecaji promjena u procjeni, kapitalizirani	(35)	-	-	-	-	-	(35)
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(25)	(7)	(7)	(12)	-	(4)	(55)
31. prosinca 2008.	1.009	274	154	6	55	67	1.565

INA Matica

	Rezerviranja za napuštanje proizvodnih polja	Sudski sporovi	Troškovi projekta ENI	Poticajne mjere	Ostalo	Ukupno
31. prosinca 2006.	942	163	115	23	23	1.266
Godišnji trošak	89	84	7	12	9	201
Utjecaji promjena u procjeni, kapitalizirani	76	-	-	-	-	76
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(38)	(4)	(115)	(23)	(7)	(187)
31. prosinca 2007.	1.069	243	7	12	25	1.356
Godišnji trošak	-	4	154		37	195
Utjecaji promjena u procjeni, kapitalizirani	(35)	-	-	-		(35)
Iskorištenje rezerviranja tijekom godine	(25)	(7)	(7)	(12)	(4)	(55)
31. prosinca 2008.	1.009	240	154	-	58	1.461

INA Grupa

2008.

INA Matica

2008.

2007.

Po ročnosti:

Kratkoročne obveze	185	47	148	25
Dugoročne obveze	1.380	1.406	1.313	1.331
	1.565	1.453	1.461	1.356

Troškovi zatvaranja pogona

Rezerviranja za troškove zatvaranja pogona odnose se na napuštanje proizvodnih naftnih i plinskih polja. Početno priznavanje rezerviranja priznaje se kao trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Naknadne promjene u iznosima rezerviranja koje nastaju zbog promjena u procjeni troškova napuštanja, rezervi i proizvodnje nafte i plina, nerizične kamatne stope kao diskontne stope i stope inflacije, također se smatraju promjenama u troškovima nekretnina, postrojenja i opreme te se stoga odražavaju na račun dobiti i gubitka kroz buduću amortizaciju. Na dan 31. prosinca 2008. Društvo je priznalo rezerviranje za napuštanje 52 polje (2007. 51 polje).

Sudski sporovi

Društvo je provelo rezerviranja po sudskim sporovima od kojih su najznačajnija sljedeća:

GWDF Partnership München i GWDF Limited Cipar

GWDF Partnership München i GWDF Limited Cipar podni-

jeli su tužbu protiv INA, d.d. i INA-Naftaplin International Exploration, Channel Islands, a vrijednost spora je 58 milijuna kuna. Osnova tužbe je odgovornost tuženika za štetu koju su tužitelji pretrpjeli zbog neosnovanog prekida pregovora, a što je rezultiralo odustajanjem od potpisivanja ugovora o prijenosu poslovnog udjela između GWD Ltd Cipar i INA -Naftaplin International Exploration. INA, d.d. je poslala odgovor na tužbu u rujnu 2007. u kojem se u cijelosti osporava kako osnova tako i visina postavljenog tužbenog zahtjeva, između ostalog navodeći kako su tuženici odustali od pregovora zbog poslovne odluke i kako je tužitelj taj koji je vodio pregovore suprotno načelu savjesnosti i poštenja.

„Veronika”, d.o.o., Zagreb

Vrijednost spora koji se vodi između „Veronike”, d.o.o. iz Zagreba i INA, d.d. iznosi 40 milijuna kuna (prije 44 milijuna kuna, ali je tužitelj 2007. smanjio tužbeni zahtjev, tj. djelomično povukao tužbu). Tužitelj je podnio tužbu radi knade štete radi obustave isporuke plina zbog smrzavanja nasada u staklenicima. Trgovački sud je već dva puta donio

presudu u korist tužitelja u punom iznosu. Visoki trgovački sud je ukinuo presudu Trgovačkog suda u Zagrebu i predmet vratio na ponovno suđenje. Trgovački sud u Zagrebu u rujnu 2007. donio je presudu kojom se usvaja tužbeni zahtjev tužitelja u iznosu od 40 milijuna kuna. Na presudu je uložena žalba i očekuje se rješenje Visokog trgovačkog suda.

Uljanik Pula

U poslovnim knjigama INA, d.d. temeljem sudske spore između Uljanika iz Pule rezervirano je 23 milijuna kuna temeljem spora sa tri tužitelja i to :

- Uljanik Brodogradilište, d.d.
- Uljanik Strojogradnja, d.d. i
- Uljanik Tesu, d.d.

Tužitelji su podnijeli tužbu radi naknade štete koju su pretrpjeli, budući da im je, neosnovanim prekidom isporuke plina u razdoblju od 18. prosinca 1996. do 21. veljače 1997., od strane INA, d.d., prouzročena šteta u procesu proizvodnje. Uljanik Brodogradilište, d.d. traži naknadu štete na ime penala zbog zakašnjenja isporuke brodova, izgubljenih sredstava zbog neplaćenog avansa kupca (troška kredita), neostvarene proizvodnje, plaćanja zaposlenika zbog čekanja. Uljanik Strojogradnja, d.d. traži naknadu štete zbog povećanja škarta i plaćanja zaposlenika zbog čekanja, dok Uljanik Tesu, d.d. traži naknadu štete zbog plaćanja zaposlenika zbog čekanja.

Završetak spora je teško procijeniti s obzirom da je u tijeku prvostupanjski postupak, odnosno provođenje dokaza i to na okolnost osnovanosti tuženog zahtjeva, dok dokazni prijedlozi na okolnost visine nastale štete, iako predloženi od tužitelja, nisu još provođeni. U predmetnom postupku nije donesena ni prvostupanska presuda, na koju će svakako jedna od strana uložiti žalbu Visokom trgovačkom sudu.

Tijekom postupka tužena strana INA, d.d. je prvo bitno putem svoje pravne službe, a od preuzimanja spisa putem odvjetničkog ureda kao punomoćnika, podnijela niz prigovora. Trenutno se provode dokazi u pogledu osnovanosti tuženog zahtjeva, te da tuženici još nisu dokazali da je INA, d.d. s njima bila u poslovnom odnosu oko isporuke plina, niti se ističe kao prigovor.

„Mimal 94“, d.o.o., Zagreb

Vrijednost spora koji se vodi između „Mimal d.o.o.“ iz Zagreba i INA, d.d. iznosi 20 milijuna kuna. Tužitelj MIMAL 94 d.o.o. podnio je dana 31. 08. 2005. pred Trgovačkim su-

dom u Zagrebu tužbu protiv INA, d.d. radi isporuke 2.000 tona nafte i 1.000 tona umjetnog gnojiva KAN 27%, ili 2.700 tona nafte ili da tuženik plati protuvrijednost navedene količine nafte, prema cijeni na dan donošenja prvostupanske presude, zajedno sa zateznom kamatom koja teče od dana podnošenja tužbe pa do isplate. Nadalje, tužitelj potražuje isplatu naknade za korištenje uplaćenih finansijskih sredstava u periodu od dana izvršene uplate do dana podnošenja tužbe, prema stopi koju zaračunava Privredna banka, Zagreb, tuženiku za korištenje obrtnih sredstava u tom periodu.

Dosad je održano nekoliko ročišta, tuženik je između ostalog istakao prigovor pasivne legitimacije i prigovor zastare. Dosad nije donijeta prvostupanska presuda.

„Katran“, d.d., Zagreb

Vrijednost spora sa poduzećem „Katran“, d.d. iz Zagreba iznosi 14 milijuna kuna. Tužitelji su podnijeli tužbu za naknadu štete temeljem ugovora o prodaji robe – za prodaju bitume na prema specifikaciji koja je predmet ugovora, te prema navodima tužitelja da je tuženik jednostrano zaračunavao robu po cijeni znatno višoj od ugovorene, te isporuku robe uvjetovao plaćanjem avansa. Predviđa se razdoblje od godinu dana za ostvarenje navedenog spora, odnosno nakon što se sasluša vještak koji će napraviti nalaz.

Prema vještakom nalazu proizlazi da je tužitelj na ime nabavljenog bitumena od dobavljača „MGP“ više platio ukupno 3 milijuna kuna s obzirom da je nabavljeni bitumen plaćao po višim cijenama od onih koje mu je razračunavao tuženik, pa se pretpostavlja da bi sud u tom dijelu možda usvojio tuženi zahtjev tužitelja.

Grad Sisak

Grad Sisak kao tužitelj potražuje naknadu štete nastalu uslijed štetnih imisija te sprečavanje prekomjernog širenja istih. Vrijednost spora iznosi 11 milijuna kuna. Postupak je u početnoj fazi. Za očekivati je da će nakon odluke o mjesno nadležnom sudu u nastavku postupka tužitelj precizirati svoju tužbu i tužbeni zahtjev, pa će biti moguće preciznije ocijeniti pravni položaj stranaka u sporu.

Porez ENI

Dana 27. veljače 1996. INA, d.d. je potpisala s Agipom Croatia B.V. (današnji ENI Croatia B.V.) Ugovor o podjeli proizvodnje. Prema članku 15.2 ugovora INA, d.d. preuzima obvezu obračunavanja i plaćanja u ime AGIP-a svih poreza u Hrvatskoj koji se plaćaju na prihode ili dobit koju je AGIP ostvario naftnim radovima temeljem Ugovora o podjeli proizvodnje a koje su određeni postojećim i budućim zakonima Republike Hrvatske, isključujući porez na dohodak osoblja članak 15.5).

Porezna obveza iz 2003. i 2004. namirena je 2005., nakon odluke da je ukupna porezna obveza 111 milijuna kuna. Ugovorne strane su potpisale 8. studenoga 2005. Dopunu br. 5 Ugovora o podjeli proizvodnje (UPP) na plinskom polju Ivana te Dopunom br. 5 UPP za ugovorno područje Aiza Laura.

Dopune br. 5 sadrže „Postupak izračuna poreza na dobit“ kojim je utvrđeno:

- Način obračuna i plaćanja ENI-jevog dijela poreza na dobit ostvarenu aktivnostima koje su predmet ugovora o podjeli proizvodnje, obveza koje preuzima i izvršava i plaća INA, d.d.
- Izračun i plaćanje nadoplate zbog odbitka.

Porezna obveza iz 2005. namirena je 2006. u iznosu 93 milijuna kuna, a za 2006. obračunata je porezna obveza u iznosu 189 milijuna kuna. Od obračunate porezne obvezе tijekom 2006. namireno je 75 milijuna kuna. Nepodmireni

preostali dio porezne obveze 2006. plaćen je po konačnom obračunu u 2007.

Za 2007. obračunata je porezna obveza od strane ENI-ja u iznosu 81 milijun kuna. Tijekom 2007. plaćeno je putem predujmova 138 milijuna kuna. Više plaćeno u iznosu 57 milijuna kuna bit će iskorišteno za predujmove u 2008.

Za 2008. ENI je obračunao poreznu obvezu u iznosu 219 milijuna kuna. Tijekom 2008. putem predujmova plaćeno je 82 milijuna kuna, s time da je 57 milijuna kuna iskorišteno iz preplate poreza za 2007. Nepodmireni dio porezne obvezе 2008. iznosi 141 milijun kuna.

Porezne obveze ovisnih društava INA, d.d. u Bosni i Hercegovini

Ovisno društvo INA BH, d.o.o. Sarajevo konačnim rješenjem Porezne uprave kantonalnog ureda Sarajevo, oslobođeno je obveze plaćanja poreza prema prijašnjim privremenim rješenjima Porezne uprave. Ovisno društvo HOLDINA, d.o.o. Sarajevo rezerviralo je u svojim poslovnim knjigama obvezu za porezne rizike.

32. NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU I OSTALE NAKNADE ZAPOSLENICIMA

Plan definiranih primanja

Sukladno kolektivnom ugovoru Grupa ima obvezu isplaćivanja jubilarnih nagrada, otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Grupa ima planove definiranih primanja za zaposlenike koji ispunjavaju određene kriterije. Planovima su za zaposlenike predviđene otpremnine za odlazak u mirovinu i to u iznosu 8.000 kuna neto ukoliko zaposlenici koriste poticajnu otpremninu. Ukoliko zaposlenici odlaze u redovnu mirovinu (bez poticajne otpremnine) isplaćuje im se 16.000 kuna neto od čega je 8.000 kuna oporezivo. Drugih oblika primanja nakon odlaska u mirovinu nema. Jubilarne nagrade isplaćuju se prema Kolektivnom ugovoru u sljedećim neto iznosima i prema sljedećim godinama radnog staža u Grupi:

- 2.000 kuna za 10 godina neprekinutog radnog staža
- 2.500 kuna za 15 godina neprekinutog radnog staža
- 3.000 kuna za 20 godina neprekinutog radnog staža
- 3.500 kuna za 25 godina neprekinutog radnog staža

- 4.000 kuna za 30 godina neprekinutog radnog staža
- 4.500 kuna za 35 godina neprekinutog radnog staža.
- 5.500 kuna za 40/45 godina neprekinutog radnog staža

Navedeni neto iznosi sadrže i oporezivi dio na koji se obračunavaju i plaćaju svi pripadajući porezi i doprinosi.

Za zaposlenike Grupe u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje u dotičnim društvima Grupe. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu.

Aktuarsku procjenu sadašnje vrijednosti obveza temeljem definiranih primanja obavili su aktuari tvrtke I.A.C.T.A Actuarial Consulting Ltd. na dan 31. prosinca 2008. Društvo je s naslova jubilarnih naknada u 2008. rezerviralo 53 milijuna kuna, a za troškove redovnih otpremnina 34 milijuna kuna.

Sadašnja ukupna vrijednost obveza po definiranim primanjima, povezani troškovi tekućeg i minulog rada određeni su metodom projiciranja temeljenoj na ukupnom broju zaposlenika.

Ključne prepostavke:

Diskontna stopa	5,00%	5,00%
Stopa fluktuacije	0-3%	2,50%
Mortalitet	HR2004 70,00%	HR2004 70,00%
Prosječan očekivan preostali radni staž (u godinama)	15	18

	Procjena	
	2008.	2007.

Iznosi priznati u računu dobiti i gubitka s naslova plana definiranih primanja:

Trošak tekućeg rada	6	4
Troškovi kamata	5	3
Neto aktuarska dobit (gubitak) finacijske godine	3	14

INA Matica		
	2008.	2007.

Iznos iskazan u bilanci na osnovi obveza Grupe s naslova definiranih otpremnina i jubilarnih nagrada za odlazak u mirovinu:

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Sadašnja vrijednost obveza s naslova definiranih primanja	124	106	87	73
Obveza iskazana u bilanci	124	106	87	73

	INA Grupa 2008.	2007.	INA Matica 2008.	2007.
Od toga po ročnosti:				
Kratkoročne obveze	17	15	11	8
Dugoročne obveze	107	91	76	65
	124	106	87	73

Promjene sadašnje vrijednosti obveza s naslova definiranih primanja tijekom razdoblja:

	INA Matica 2008.	2007.
Na dan 01.siječnja	73	53
Trošak tekućeg rada	6	4
Troškovi kamata	5	3
Aktuarski dobici i gubici	12	21
Isplaćena primanja	(9)	(8)
Na dan 31. prosinca	87	73

33. UPLAĆENI I UPISANI KAPITAL

	INA Grupa i INA Matica 2008.	2007.
Izdane i uplaćene: 10 milijuna dionica (vrijednost svake dionice iznosi 900 kuna)	9.000	9.000

Dionički kapital društva originalno iskazan u njemačkim markama (DEM) preračunan je u kune pri registraciji u travnju 1995.

U svezi odluke Trgovačkog suda u listopadu 2001., dionički kapital Društva je ispravljen na 9.000 milijuna

kuna. Ispravak knjiženja je evidentiran kroz prijenos iz ostalih rezervi.

Dionički kapital društva sastoji se od 10 milijuna odobrenih izdanih dionica nominalne vrijednosti od 900 kuna. Dionica nosi pravo na jedan glas i pravo na dividendu.

34. REVALORIZACIJSKE REZERVE

	INA Grupa i INA Matica 2008.	2007.
Početno stanje	229	66
Povećanje nastalo po osnovi revalorizacije finansijske imovine raspoložive za prodaju (Janaf)	-	206
“Smanjenje nastalo po osnovi revalorizacije finansijske imovine raspoložive za prodaju (2008 Janaf; 2007 Plinara Pula)”	(455)	(2)
Pripadajući odgođeni porez	91	(41)
Konačno stanje	(135)	229

35. OSTALE REZERVE

Rezerve Grupe odnose se na akumulirane viškove i manjkove, revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, te pozitivne i negativne tečajne razlike nastale do 1993. Nekoliko je godina hrvatsko gospodarstvo bilo pod utjecajem hiperinflacije, a do 31. prosinca 1993. niti Društvo, niti Grupa nisu bili predmetom revizije. Zbog tih razloga

nije bilo moguće raščlaniti rezerve Društva i Grupe na dan 31. prosinca 1993. na sastavne dijelove. Za razdoblja nakon 1993. rezultati transakcija Grupe, ako utječu na rezerve, iskazani su na odgovarajućim računima rezervi. Rezerve Grupe na dan 31. prosinca 1993. združene su na taj dan, i posebno iskazane u ovoj bilješci.

Promjene na rezervama tijekom godine bile su kako slijedi:

INA Grupa

	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993.	Rezerve nastale tečajnim razlikama	Ostale rezerve	Ukupno
31. prosinca 2006.	2.132	(232)	447	2.347
Promjene tijekom 2007.	-	(46)	-	(46)
31. prosinca 2007.	2.132	(278)	447	2.301
Promjene tijekom 2008.	-	6	-	6
31. prosinca 2008.	2.132	(272)	447	2.307

INA Matica

	Združene rezerve na dan 31. prosinca 1993.	Ostale rezerve	Ukupno
31. prosinca 2007.	1.667	285	1.952
31. prosinca 2008.	1.667	285	1.952

36. ZADRŽANA DOBIT

Na dan 31. prosinca 2006.

Isplaćene dividende

Dobit financijske godine

Na dan 31. prosinca 2007.

Isplaćene dividende

Gubitak financijske godine

Na dan 31. prosinca 2008.

INA Grupa "Zadržana dobit/ (akumulirani gubici)"	INA Matica "Zadržana dobit/ (akumulirani gubici)"
--	---

1.366 **551**

(131) (131)

869 990

2.104 **1.410**

(150) (150)

(1.099) (840)

855 **420**

37. UDJELI MANJINSKIH VLASNIKA U REZULTATU OVISNIH DRUŠTAVA

	INA Grupa	
	2008.	2007.
Stanje na početku godine	9	7
Udjel u dobiti tekuće godine	1	2
Stanje na kraju godine	10	9

38. SEGMENTALNA ANALIZA

PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

INA Grupa	Neprekinuto poslovanje						Prekinuto poslovanje	Konsolidirano poslovanje
	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije	Ukupno		
2008.								
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	5.534	13.252	8.216	142	-	27.144	1.664	28.808
Intersegmentalna prodaja	2.739	6.636	5	1.011	(10.391)	-	-	-
Prihodi ukupno:	8.273	19.888	8.221	1.153	(10.391)	27.144	1.664	28.808
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(4.745)	(21.154)	(8.319)	(2.007)	10.391	(25.834)	(3.366)	(29.200)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	3.528	(1.266)	(98)	(854)	-	1.310	(1.702)	(392)
Dobit iz finansijskih djelatnosti						(780)	(110)	(890)
Dobit/(gubitak) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja						530	(1.812)	(1.282)
Troškovi/(dobitak) poreza tekuće godine						(178)	362	184
Dobit/(gubitak) tekućeg razdoblja	352	(1.450)	(1.098)					

INA Grupa	Neprekinuto poslovanje					Prekinuto poslovanje	Konsolidirano
	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije		
2007.							
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	4.154	14.040	5.792	109	-	24.095	1.753
Intersegmentalna prodaja	2.226	4.724	58	575	(7.583)	-	-
Prihodi ukupno:	6.380	18.764	5.850	684	(7.583)	24.095	1.753
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(3.818)	(18.705)	(5.940)	(1.678)	7.583	(22.558)	(2.270)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	2.562	59	(90)	(994)	-	1.537	(517)
Dobit iz finansijskih djelatnosti						105	8
Dobit/(gubitak) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja						1.642	(509)
Troškovi/(dubitak) poreza tekuće godine						(364)	102
Dobit/(gubitak) tekućeg razdoblja	1.278					(407)	871

INA Grupa	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije	Ukupno
2008.						
Imovina i obveze						
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.291	5.236	1.240	752	-	17.519
Nematerijalna imovina	436	12	15	217	-	680
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	19	-	-	-	76
Zalihe	380	1.849	108	53	-	2.390
Potraživanja od kupaca, neto	1.351	1.250	316	643	(646)	2.914
Neraspoređena imovina						3.034
Ukupna aktiva						26.613
Obveze prema dobavljačima	2.105	1.532	236	594	(652)	3.815
Neraspoređene obveze						10.761
Ukupne obveze						14.576
Ostale segmentalne informacije						
Kapitalni izdaci:	2.552	1.571	143	105	-	4.371
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.273	1.567	142	97	-	4.079
Nematerijalna imovina	279	4	1	8	-	292
<i>Amortizacija i umanjenje imovine</i>	955	291	131	167	-	1.544
Od toga: Gubici od umanjenja koji su utjecali na dobit ili gubitak	123	25	25		-	173
INA Grupa						
2007.						
Imovina i obveze						
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.964	4.184	999	744	-	14.891
Nematerijalna imovina	356	12	13	280	-	661
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	67	-	-	-	124
Zalihe	632	2.385	58	48	-	3.123
Potraživanja od kupaca, neto	1.139	1.691	316	449	(523)	3.072
Neraspoređena imovina						3.045
Ukupna aktiva						24.916
Obveze prema dobavljačima	1.290	2.088	171	508	(525)	3.532
Neraspoređene obveze						7.741
Ukupne obveze						11.273
Ostale segmentalne informacije						
Kapitalni izdaci:	1.559	985	212	140	-	2.896
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.364	978	211	69	-	2.622
Nematerijalna imovina	195	7	1	71	-	274
<i>Amortizacija i umanjenje imovine</i>	860	238	95	155	-	1.348
Od toga: Gubici od umanjenja koji su utjecali na dobit ili gubitak	33	-	13	-	-	46

PO ZEMLJOPISnim PODRUČJIMA

INA Grupa

	Republika Hrvatska	Srednji Istok i Afrika	Ostatak svijeta	Ukupno
2008.				
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.518	3.172	829	17.519
Nematerijalna imovina	412	245	23	680
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	-	19	76
Zalihe	2.230	-	160	2.390
Potraživanja od kupaca, neto	1.970	421	523	2.914
 Neraspoređena imovina				3.034
Ukupna aktiva				26.613

Ostale segmentalne informacije

Kapitalni izdaci:	2.914	1.231	226	4.371
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.808	1.047	224	4.079
Nematerijalna imovina	106	184	2	292

INA Grupa

	Republika Hrvatska	Srednji Istok i Afrika	Ostatak svijeta	Ukupno
2007.				
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.022	2.361	508	14.891
Nematerijalna imovina	378	262	21	661
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	-	67	124
Zalihe	3.060	-	63	3.123
Potraživanja od kupaca, neto	2.288	179	605	3.072
 Neraspoređena imovina				3.045
Ukupna aktiva				24.916

Ostale segmentalne informacije

Kapitalni izdaci:	2.321	548	27	2.896
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.226	379	17	2.622
Nematerijalna imovina	95	169	10	274

PO POSLOVNIM SEGMENTIMA

INA Matica	Neprekinuto poslovanje					Prekinuto poslovanje	Konsolidirano
	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije	Ukupno	
2008.							
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	3.790	12.831	7.111	10		23.742	1.664 25.406
Intersegmentalna prodaja	2.475	5.956	15	2	(8.448)	-	- - -
Prihodi ukupno:	6.265	18.787	7.126	12	(8.448)	23.742	1.664 25.406
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(2.424)	(20.158)	(7.219)	(910)	8.448	(22.263)	(3.366) (25.629)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	3.841	(1.371)	(93)	(898)		-	1.479 (1.702) (223)
Dobit iz finansijskih djelatnosti						(709)	(110) (819)
Dobit/(gubitak) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja						770	(1.812) (1.042)
Troškovi/(dubitak) poreza tekuće godine						(160)	362 202
Dobit/(gubitak) tekućeg razdoblja						610 (1.450)	(840)

INA Matica	Neprekinuto poslovanje					Prekinuto poslovanje	Konsolidirano
	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije	Ukupno	
2007.							
Prihodi od prodaje eksternim kupcima	3.259	11.803	5.793	43	-	20.898	1.753 22.651
Intersegmentalna prodaja	1.912	4.673	15	2	(6.602)	-	- - -
Prihodi ukupno:	5.171	16.476	5.808	45	(6.602)	20.898	1.753 22.651
Rashodi osnovne djelatnosti, neto ostalih prihoda iz osnovne djelatnosti	(2.472)	(16.461)	(5.900)	(1.057)	6.602	(19.288)	(2.270) (21.558)
Dobit/(gubitak) osnovne djelatnosti	2.699	15	(92)	(1.012)		-	1.610 (517) 1.093
Dobit iz finansijskih djelatnosti						99	8 107
Dobit/(gubitak) iz redovnih aktivnosti prije oporezivanja						1.709	(509) 1.200
Troškovi/(dubitak) poreza tekuće godine						(312)	102 (210)
Dobit/(gubitak) tekućeg razdoblja						1.397 (407)	990

INA Matica	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije	Ukupno
2008.						
Imovina i obveze						
Nekretnine, postrojenja i oprema	8.812	4.886	978	335	-	15.011
Nematerijalna imovina	434	9	13	207	-	663
Ulaganja u ovisna društva	647	329	-	283	-	1.259
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	132	-	-	-	189
Zalihe	195	1.512	98	1	-	1.806
Potraživanja od kupaca, neto	888	1.185	298	12	(584)	1.799
Neraspoređena imovina						3.980
Ukupna aktiva						24.707
Obveze prema dobavljačima	1.723	3.643	210	286	(3.288)	2.574
Neraspoređene obveze						10.896
Ukupne obveze						13.470
Ostale segmentalne informacije						
Kapitalni izdaci:	2.203	1.507	90	30	-	3.830
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.926	1.504	89	29	-	3.548
Nematerijalna imovina	277	3	1	1	-	282
Amortizacija i umanjenje imovine	763	275	113	122	-	1.273
Od toga: Gubici od umanjenja koji su utjecali na dobit ili gubitak	123	25	25	-	-	173
INA Matica	Istraživanje i proizvodnja nafte i plina	Rafinerije i marketing	Trgovina	Poslovne funkcije i ostalo	Eliminacije	Ukupno
2007.						
Imovina i obveze						
Nekretnine, postrojenja i oprema	7.605	3.673	995	350	-	12.623
Nematerijalna imovina	359	8	13	275	-	655
Ulaganja u ovisna društva	648	354	-	284	-	1.286
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	132	-	-	-	189
Zalihe	448	2.069	61	3	-	2.581
Potraživanja od kupaca, neto	895	1.595	313	(5)	(706)	2.092
Neraspoređena imovina						3.558
Ukupna aktiva						22.984
Obveze prema dobavljačima	948	3.494	149	380	(3.095)	1.876
Neraspoređene obveze						8.517
Ukupne obveze						10.393
Ostale segmentalne informacije						
Kapitalni izdaci:	1.115	869	212	66	-	2.262
Nekretnine, postrojenja i oprema	924	863	211	(3)	-	1.995
Nematerijalna imovina	191	6	1	69	-	267
Amortizacija i umanjenje imovine	725	203	94	115	-	1.137
Od toga: Gubici od umanjenja koji su utjecali na dobit ili gubitak	33	-	13	-	-	46

PO ZEMLJOPISnim PODRUČJIMA**INA Matica**

	Republika Hrvatska	Srednji Istok i Afrika	Ostatak svijeta	Ukupno
2008.				
Nekretnine, postrojenja i oprema	12.014	2.884	113	15.011
Nematerijalna imovina	397	245	21	663
Ulaganja u ovisna društva	1.174	-	85	1.259
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	-	132	189
Zalihe	1.806	-	-	1.806
Potraživanja od kupaca, neto	1.517	238	44	1.799
Neraspoređena imovina				3.980
Ukupna aktiva				24.707

Ostale segmentalne informacije

Kapitalni izdaci:	2.618	1.191	21	3.830
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.520	1.007	21	3.548
Nematerijalna imovina	98	184	-	282

INA Matica

	Republika Hrvatska	Srednji Istok i Afrika	Ostatak svijeta	Ukupno
2007.				
Nekretnine, postrojenja i oprema	10.633	1.888	102	12.623
Nematerijalna imovina	372	262	21	655
Ulaganja u ovisna društva	1.175	-	111	1.286
Ulaganja u pridružena društva i zajednička ulaganja	57	-	132	189
Zalihe	2.581	-	-	2.581
Potraživanja od kupaca, neto	1.614	178	300	2.092
Neraspoređena imovina				3.558
Ukupna aktiva				22.984

Ostale segmentalne informacije

Kapitalni izdaci:	1.768	482	12	2.262
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.679	313	3	1.995
Nematerijalna imovina	89	169	9	267

39. POSLOVNI ODNOVI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima dominantan položaj u Republici Hrvatskoj u istraživanju i proizvodnji nafte i plina, preradi nafte te prodaji plina i naftnih proizvoda. Zbog strateškog položaja INA, d.d. u hrvatskom gospodarstvu znatan se dio njezina poslovanja i poslovanja njenih ovisnih društava odnosi na poslove s Vladom Republike Hrvatske, njenim

ministarstvima i agencijama te društvima u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske.

Transakcije između INA Matice i njenih ovisnih društava kao povezanih strana eliminirane su prilikom konsolidacije. Transakcije između INA Matice i drugih društava u sastavu Grupe te drugih povezanih strana prikazane su u nastavku.

Kupoprodajne transakcije

Transakcije između INA Matice i povezanih strana tijekom godine:

INA Matica	Prihodi od prodaje roba i usluga		Troškovi iz odnosa s povezanim stranama	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Poslovni partneri				
Povezana društva u inozemstvu				
Interina Ltd Guernsey	1.845	2.246	2.263	676
Holdina Sarajevo	968	592	21	15
Interina d.o.o. Mostar	57	214	4	14
Interina d.o.o. Ljubljana	16	19	1	1
Interina Ltd London	104	79	11.341	11.952
Povezana društva u zemlji				
Crosco Grupa	7	9	311	399
Osijek Petrol d.d.	861	815	22	22
Crobenz d.d. Zagreb	783	622	14	10
Proplin d.o.o. Zagreb	367	380	145	117
STSI d.o.o. Zagreb	13	10	942	1.002
Maziva Zagreb d.o.o. Zagreb	107	74	82	76
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	1	-	37	55
Strateški partner				
MOL Plc	239	246	1287	226
Društva koja kontrolira država				
Hrvatske željeznice	176	146	34	30
Hrvatska elektroprivreda	2.391	2.128	122	133
Hrvatske telekomunikacije	4	3	21	28
Croatia osiguranje	6	6	46	50
Hrvatske vode	-	-	27	20
Hrvatska pošta	-	1	3	3
Ministarstvo obrane Republike Hrvatske	76	74	-	-
Hrvatske šume	3	3	-	4
Jadrolinija	161	114	5	2
Narodne novine	-	-	3	-
Croatia Airlines	245	169	-	-
Petrokemija Kutina	918	661	-	-
Plinacro	5	5	524	391
Željezara Sisak	-	-	-	1

Kupoprodajne transakcije

Transakcije između INA Matrice i povezanih strana tijekom godine:

INA Matica

	Potraživanja od povezanih strana		Obveze prema povezanim stranama	
	2008.	2007.	2008.	2007.
Poslovni partneri				
Povezana društva u inozemstvu				
Interina Ltd Guernsey	75	159	851	9
Holdina Sarajevo	130	86	4	3
Interina d.o.o. Mostar	1	33	-	6
Interina d.o.o. Ljubljana	1	5	-	-
Interina Ltd London	-	-	1.751	2.564
Povezana društva u zemlji				
Crosco Grupa	2	4	54	103
Osijek Petrol d.d.	120	134	1	1
Crobenz d.d. Zagreb	158	162	1	2
Proplin d.o.o. Zagreb	80	75	9	8
STSI d.o.o. Zagreb	7	11	512	383
Maziva Zagreb d.o.o. Zagreb	25	18	20	26
Društva raspoloživa za prodaju				
JANAF d.d. Zagreb	-	-	7	5
Strateški partner				
MOL Plc	12	15	2	3
Društva koja kontrolira država				
Hrvatske željeznice	62	56	4	2
Hrvatska elektroprivreda	452	479	6	4
Hrvatske telekomunikacije	2	3	7	6
Croatia osiguranje	-	-	12	2
Hrvatske vode	-	-	2	1
Hrvatska pošta	2	2	-	-
Ministarstvo obrane Republike Hrvatske	13	17	-	-
Hrvatske šume	4	5	-	-
Jadrolinija	35	39	1	-
Narodne novine	-	-	-	1
Croatia Airlines	41	31	-	-
Petrokemija Kutina	192	93	-	-
Plinacro	1	1	100	38
Željezara Sisak	5	4	-	-

Prihodi od prodaje proizvoda povezanim stranama ostvareni su po uobičajenim cijenama Grupe, umanjenima za razne popuste i rabate ovisno o odnosima između strana. Proizvodi su nabavljeni po tržišnim cijenama uz popust na temelju odnosa između strana.

Kod prodaje naftnih proizvoda povezanim stranama INA, d.d. uobičajeno traži instrumente osiguranja naplate ovisno o rizičnosti plasmana roba, osim proračunskih kupaca ili

onih koja su u 100-postotnom vlasništvu države. Obveze povezanih strana prema INA Matici iskazane su umanjene za ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja.

Naknade ključnim članovima rukovodstva

Naknade isplaćene direktorima i drugim ključnim rukovoditeljima tijekom godine:

INA Matica	2008.	2007.
Kratkoročna primanja	43	38
Otpremnine	2	1
Ukupno	45	39

U prezentiranom iznosu naknada uključena su primanja predsjednika Uprave, članova Uprave i izvršnih direktora segmenata djelatnosti i poslovnih funkcija, direktora sektora, savjetnika predsjednika Uprave, pomoćnika izvršnih direktora i tajnika Uprave INA, d.d.

Temeljem potpisanih izjava, vezano za zahtjeve povezanih strana, zaposlenici INA, d.d. (46 radnika) potpisali su izjave iz kojih proizlazi da članovi uže obitelji ključnih članova menadžmenta INA, d.d. nemaju udio u INA, d.d. koji bi im omogućio značajan utjecaj ili kontrolu nad subjektom, kako za 2008. tako niti za 2007.

Ostale transakcije s povezanim stranama

Društvo je glavni korisnik usluga društva Crosco Naftni Servisi d.o.o. i njegovih ovisnih društava. Crosco Grupa, koja je u potpunosti u vlasništvu Društva (bilješka 14), iskazala je konsolidirani prihod od 2.283 milijuna kuna u 2008. (1.625 milijuna kuna u 2007.), od kojih se 299 milijuna kuna (379 milijuna kuna u 2007.) odnosi na prihode od prodaje, uglavnom tehnoloških usluga, neposredno INA Matici.

Društvo je također glavni korisnik usluga ovisnih društava STSI d.o.o. i Maziva-Zagreb d.o.o., koje su osnovane tijekom 2002. te društva Sinaco d.o.o., koje je osnovano 2003. (bilješka 14).

Društvo je također glavni korisnik usluga pridruženog društva JANA d.d., u kojemu Društvo drži 16,00% udjela u vlasništvu (bilješka 18). Približno 37 milijuna kuna prihoda

društva JANA d.d. za 2008. od ukupnog iznosa prihoda od 375 milijuna kuna u 2008. otpada na prihode od INA Matice za korištenje naftovodnog sustava društva JANA d.d. (u 2007. 52 milijuna kuna od 360 milijuna kuna ukupnih prihoda).

40. UGOVORNE OBVEZE

Društvo i Grupa imaju neke trajnije poslovne i finansijske obveze koje su dio redovnog poslovanja, a uključuju:

- ulaganja u rafinerije radi udovoljavanja najnovijim standardima za goriva,
- istražne radove na bušotinama u inozemstvu,
- obveze istraživanja i razvoja proizašle temeljem ugovora o zajedničkoj proizvodnji,
- obveze pribavljanja uvoznog plina iz Rusije kao dopune domaćoj proizvodnji plina da bi se zadovoljile domaće potrebe,
- činidbene garancije, akreditivi i ostala jamstva s hrvatskim i inozemnim bankama,
- dovršenje izgradnje nekih objekata.

Pojedinosti o garancijama vezanim uz kratkoročne bankovne kredite i prekoračenja po tekućem računu nalaze se u bilješci 26.

Ulaganja u rafinerije

Tijekom 2005. godine Odlukom Uprave INA, d.d. ustrojen je Investicijski centar za modernizaciju rafinerija. Društvo je predviđelo program kapitalnih ulaganja u svoje rafinerije kako bi mogle proizvoditi goriva koja udovoljavaju sve strožim ekološkim kriterijima (u pogledu kvalitete naftnih proizvoda) koji vladaju na europskom tržištu. Modernizacija rafinerija treba obuhvatiti i sve strože zahtjeve zagađivanja okoliša tijekom proizvodnje goriva.

Ustrojavanje Investicijskog centra i timova u njegovu sastavu ima za cilj upravljanje realizacijom projekta modernizacije Rafinerije nafte Sisak i Rafinerije nafte Rijeka. Cilj Programa je zadovoljiti zahtjeve euronormi za kvalitetom naftnih proizvoda i rokovima koji su utvrđeni kao obaveza početka

njihove primjene. Izgradnjom novih postrojenja i modernizacijom postojećih postrojenja značajno će se povećati kapacitet prerade rafinerija, kvaliteta proizvoda i značajno smanjiti zagađenje okoliša.

Za realizaciju projekta modernizacije rafinerija na dan 31. prosinca 2008. zaključeno je 102 ugovora s izvođačima i dobavljačima ukupne vrijednosti oko 3,20 milijardi kuna.

Ulaganje u Energopetrol

Temeljem ulaganja u Energopetrol Konzorcij INA - MOL se Ugovorom o dokapitalizaciji obvezao investirati 150 milijuna konvertibilnih maraka u sljedeće tri godine, od dana izvršenja transakcija:

- 1. godina ulaganja – iznos od 20 milijuna konvertibilnih maraka (otprilike 10 milijuna eura)
- 2. godina ulaganja – iznos od 35 milijuna konvertibilnih maraka (otprilike 17,5 milijuna eura)
- 3. godina ulaganja – iznos od 95 milijuna konvertibilnih maraka (otprilike 47,5 milijuna eura).

Sporazum o sudjelovanju i zajedničkom poslovanju

Ugovor o sudjelovanju i zajedničkom operatorstvu za ugovorno područje „Podravska Slatina-Zalata“

Dana 14. rujna 2006. INA Matica i MOL zaključili su Sporazum o sudjelovanju i zajedničkom poslovanju u ugovornom području Podravska Slatina – Zalata. Ugovorne strane će podjednako dijeliti 50% participacijskog udjela u Sporazumu.

Prema Sporazumu, razdoblje istraživanja traje dvije godine od datuma izvršavanja Sporazuma. U slučaju da ne dođe

do komercijalnog otkrića za vrijeme razdoblja istraživanja ugovor će se raskinuti. U bilo kojem slučaju, ukupno trajanje ovog Sporazuma neće premašiti razdoblje od dvadeset pet godina od datuma na koji započnu prve redovite proizvedene isporuke („Datum početne komercijalne proizvodnje“) sa mogućnošću produženja razdoblja razvoja i proizvodnje za uzastopna razdoblja do maksimalno pet (5) godina prema istim uvjetima.

Budući je Sporazumom bila predviđena mogućnost produžetka razdoblja istraživanja kako bi se dovršili radovi u tijeku, strane su 12.09.2008. potpisale suglasnost o produžetku razdoblja istraživanja do završetka bušenja, ispitivanja i interpretacije podataka bušotine Dravica-1 na kojoj su aktivnosti bušenja započete 11.09.2008. na teritoriju Republike Hrvatske.

Bušotina Dravica-1 locirana je na osnovu pozitivnih rezultata ispitivanja i otkrića plinsko-kondenzatnog polja 1. istražnom buštinom Zalata-1 tijekom 2007. u dijelu ugovornog područja na teritoriju Republike Mađarske. Predviđeni troškovi realizacije preuzetih obveza za izradu i ispitivanje istražne bušotine Dravica-1 iznosili su 8 milijuna eura. Krajem 2008. realizirano je bušenje Dravice-1 do konačne dubine od 3500 m u ukupnom iznosu od 6,3 milijuna eura. Kako je tijekom bušenja na Dravici-1 indicirano nekoliko slojeva u plinsko-kondenzatnom zasićenju, ispitivanje Dravice-1 će uslijediti tijekom 2009. Troškove realizacije programa ispitivanja će usuglasiti ugovorne strane po usvajanju tehničkog programa ispitivanja. Kako je INA, d.d. operator za sve radove na teritoriju Republike Hrvatske, po završetku radova MOL će podmiriti 50% troškova bušenja i ispitivanja Dravice-1.

Ugovor o sudjelovanju i zajedničkom operaterstvu za ugovorno područje „Novi Gradac-Potony“

Dana 01. rujna 2007. INA i MOL zaključili su Sporazum o sudjelovanju i zajedničkom poslovanju u ugovornom području Novi Gradac-Potony. Ugovorne strane će podjednako dijeliti 50% participacijskog udjela u Sporazumu.

Prema Sporazumu, razdoblje istraživanja traje tri godine od datuma izvršavanja Sporazuma. Obveze prema Sporazumu obuhvaćaju snimanje 189 km² seizmike i izgradnju istražnih bušotina.

Realizacija seizmičkih radova koji su bili započeti krajem 2007., dovršena je početkom 2008. Tijekom 2008. realizirana je i obrada seizmičkih podataka u iznosu od 130 tisuća eura. Budući su se seizmički radovi odvijali na teritoriju Republike Hrvatske i Republike Mađarske što je podrazumjevalo dvojno operatorstvo ugovornih strana, INA, d.d. je u 2008. na ime seizmičkih radova podmirila obveze prema

MOL-u, GES-u i tzv. Trećoj strani (obeštećenja pravnih i fizičkih osoba za štete na terenu), kako slijedi:

- Potony, INA 50% u iznosu od 478 tisuća eura
- Novi Gradac: ukupno u iznosu od 2,2 milijuna eura, INA 1,3 milijuna eura, a MOL 855 tisuća eura

Ugovor o sudjelovanju i zajedničkom operaterstvu za ugovorno područje „Novi Gradac-Potony“(sadržaj)

Razlika u participacijskom udjelu nastala je zbog stavke Treća strana (obeštećenja pravnih i fizičkih osoba za štete na terenu) u kojem je INA, d.d. sudjelovala sa 70% troška , a MOL s 30%.

Prva istražna bušotina na Projektu Novi Gradac-Potony planira se izgraditi u 2009. na teritoriju Republike Mađarske. Obveze INA, d.d. preuzete za izgradnju prve istražne bušotine maksimalno iznose 4,1 milijuna eura. Izgradnja druge istražne bušotine planirana je za 2010., a uvjetovana je pozitivnim rezultatima prve bušotine.

Obveza kupnje po “take or pay“ ugovorima

Dana 1. lipnja 2005. INA, d.d. je sklopila ugovor sa GAZEX-PORT Ltd. Moskva za nabavu 1,2 bcm prirodnog plina godišnje do 2010. Na dan 31. prosinca 2008. buduće ugovorne obveze Društva iznose 4,2 milijarde kn do isteka trajanja ugovora (do 31.12.2010.).

Dodatno, Društvo je sklopilo ugovore o transportu da bi osiguralo isporuku plina do odredišne točke (FCA hrvatska granica). Ugovori o transportu su važeći do 2010. za Slovačku, 2015. za Sloveniju i 2017. za Austriju. Buduće ugovorne obveze iznose 2,3 milijarde kn do isteka trajanja svih ugovora (do 2017.).

Ugovori za prodaju plina

Grupa ima sljedeće ugovore za prodaju plina periodu od 31.12.2008. do isteka trajanja Ugovora:

- 1 Dugoročni ugovor INA – HEP d.d. Zagreb
 - a) Obveza po ugovoru: 700.000.000 m³ godišnje u 2009.
 - b) Prihod od prodaje godišnje: 980 milijuna kn
 - c) Razdoblje trajanja ugovora: 2015.
 - d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje (2009. - 2015.): 11,3 milijarde kn

- 2.Dugoročni ugovor INA – Petrokemija d.d. Kutina
 - a) Obveza po ugovoru: 665.000.000 m³ godišnje
 - b) Prihod od prodaje godišnje: 884 milijuna kuna
 - c) Razdoblje trajanja ugovora: 2010.
 - d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje (2009. - 2010.): 1,9 milijarde kn

3. Ugovori INA – Tarifni kupci prirodnog plina (distributeri)
- a) Obveza po ugovorima: 1.416.987.300 m³ u 2009.
 - b) Prihod od prodaje godišnje: 1,9 milijarde kn
 - c) Razdoblje trajanja ugovora: 2009.
 - d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 1,9 milijarde kn

4. Ugovori INA – Ostali povlašteni kupci prirodnog plina

- a) Obveza po ugovorima: 409.091.449 m³ u 2009.
- b) Prihod od prodaje godišnje: 580,9 milijuna kn
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2009.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 580,9 milijuna kn

5. Ugovori INA – DIOKI (ETAN)

- a) Obveza po ugovorima: 57.000 tona u 2009.
- b) Prihod od prodaje godišnje: 105,6 milijuna kn
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2012.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje (2009. - 2012.): 437,8 milijuna kn

Ugovori za prodaju vode

- 1. Vode visoke tehnološke kvalitete
- a) Obveza po ugovorima: 2.298.650 m³ u 2009.
- b) Prihod od prodaje godišnje: 4,9 milijuna kn
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2009.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 4,9 milijuna kn

2. Geotermalne vode

- a) Obveza po ugovorima: 410.000 m³ u 2009.
- b) Prihod od prodaje godišnje: 1,6 milijuna kn
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2009.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 1,6 milijuna kn

Ugovori za prodaju N-pentana

- 1. N-pantan
- a) Obveza po ugovorima: 850 m³ u 2009.
- b) Prihod od prodaje: 2,5 milijuna kn
- c) Razdoblje trajanja ugovora: 2009.
- d) Procijenjeni prihod za preostalo razdoblje: 2,5 milijuna kn

41. NEPREDVIĐENE OBVEZE

Zaštita okoliša

Osnovne djelatnosti Društva i Grupe, koje čine istraživanje, proizvodnja, prijevoz, rafinerijska prerada i otprema nafte i plina, po svojoj prirodi mogu imati učinka na okoliš, u smislu ispuštanja štetnih tvari u zemlju, vodu i zrak. Učinke tih djelatnosti na okoliš kontroliraju lokalne uprave i državni organi koji se bave zaštitom okoliša.

U cilju učinkovitije zaštite okoliša Hrvatska je donijela Zakon o zaštiti okoliša (NN 110/07), kao krovni propis koji donosi načelne odrednice obveza o zaštiti okoliša, a tijekom 2008. doneseno je i niz propisa niže razine. Ti propisi tijekom 2008. nisu imali financijskog utjecaja na poslovanje INA, d.d., ali u sljedećih nekoliko godina mogu se očekivati troškovi vezani uz njih.

Tako je u 2008., donesena Uredba o emisijskim kvotama stakleničkih plinova i načinu trgovanja emisijskim jedinicama (NN 142/08), prema kojoj su u sustav trgovanja emisijama uključene rafinerije u Rijeci i Sisku, te pogoni Etan i Molve. Stvarni financijski utjecaj ove Uredbe na poslovanje

INA, d.d. moći će se procijeniti tek nakon donošenja Plana raspolje emisijskih kvota stakleničkih plinova u RH. Da bi mogla izvoziti svoje proizvode na područje EU, INA, d.d. je u predviđenom roku, temeljem odredbi Uredbe REACH 1907/2006., provela pred-registraciju svojih proizvoda preko tvrtke MOL kao jedinstvenog predstavnika u EU.

Hrvatska je u postupku pristupnih pregovora za članstvo u Europskoj uniji. Kao dio procesa pristupanja, strogi zakoni o zaštiti okoliša, koji se primjenjuju u drugim zemljama Europe, postupno postaju i dijelom zakonodavstva RH. 2006., u okviru priprema za inicijalnu javnu ponudu, tvrtka Golder Associates provela je nezavisnu ocjenu stanja zaštite okoliša u organizacijskim jedinicama INA, d.d. i dala procjenu budućih ulaganja potrebnih da bi se INA, d.d. uskladila sa zahtjevima EU zaštite okoliša i sanirala ranija onečišćenja. Tako je procijenjeno da bi troškovi uskladijanja, a EU zakonskim zahtjevima u području zaštite okoliša mogli iznositi oko 300 milijuna kuna, a sanacija tla i voda, kao i ranijih onečišćenja oko 200 milijuna kuna. Temeljem tog izvještaja INA, d.d. je u svojim poslovnim knjigama rezervirala iznos od 35 milijuna kuna na teret troškova poslovanja, za iznos po-

tencijalnih troškova smislu otklanjanja eventualnih posljedica zagađenja tla ili podzemnih voda.

Ulaganja u zaštitu okoliša tijekom 2008.

Također, INA d.d., kao ekološki osviještena kompanija, sve više investira u modernizaciju svojih postrojenja s ciljem usklađivanja sa zahtjevima zaštite okoliša. Tako je u 2008. u projekte izravno vezane uz zaštitu okoliša uloženo 126 milijuna kuna, od čega oko 104 milijuna kuna u SD Rafinerije i marketing, oko 17 milijuna kuna u SD Trgovina na malo i nešto više od 5 milijuna kuna u SD Istraživanje i proizvodnja nafte i plina. Navedene investicije ne uključuju investicije u modernizaciju rafinerija, čiji je prvenstveni cilj poboljšanje kvalitete proizvoda, ali koje također imaju značajnu ekološku dimenziju.

U INA, d.d. su, u skladu sa zakonskim zahtjevima, planirana sredstva za usklađenje sa propisima RH iz područja zaštite zraka u sljedećih nekoliko godina. To se prvenstveno odnosi na usklađivanje emisija onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora te usklađivanje sa tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina.

Tijekom 2008. revidiran je Plan usklađivanja s tehničkim standardima zaštite okoliša od emisija hlapivih organskih spojeva te je procijenjeno da će do kraja 2012. INA, d.d. uložiti 714 milijuna kuna u skladišta, terminale i benzinske postaje.

Za usklađivanje emisija sa velikih uređaja za loženje, što je zahtjev Uredbe o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora, procijenjeni iznos finansijskih sredstava koje INA, d.d. planira uložiti

iznosi 675 milijuna kuna: nešto više od 408 milijuna kuna u RN Rijeka i oko 267 milijuna kuna u RN Sisak.

Neovisno o navedenim projektima, značajna će se ulaganja vršiti i u druge projekte s indirektnim utjecajem na poboljšanje zaštite okoliša. Ta će ulaganja, u svojoj ukupnosti, u značajnoj mjeri, premašiti iznose predviđene za ulaganja u projekte s direktnim utjecajem na poboljšanje zaštite okoliša.

Prodaja udjela u društvu Siberian Energy Investments Limited i "Bijelih noći"

Grupa je u srpnju 2002. prodala svoj udio u tvrtki Siberian Energy Investments Limited, a time i u "Bijelim noćima" tvrtki Personal and Business Solutions. Na kraju 2004. oko 20 milijuna američkih dolara još uvijek je bilo nepodmireno prema društvu Holdina Guernsey Limited, ovisnog društva INA Matic, temeljem prodaje te je pokrenut spor protiv Personal Business Solutions (temeljem ugovora o potencijalnoj obvezi vezano za najam nekretnina korištenih za "Bijele noći").

Iznos od 20 milijuna američkih dolara je deponiran na posebnom escrow računu do konačnog rješenja spora. U 2005. strane u sporu su postigle sporazum o tome da se 10 milijuna američkih dolara s tog računa isplati Holdini Guernsey Limited. Navedeni iznos, uvećan za kamatu u iznosu 20 tisuća američkih dolara uplaćen je 8. kolovoza 2005.

Grupa namjerava nastaviti spor da bi naplatila preostalih 10 milijuna USD. Grupa će evidentirati iznos koji bude de-blokiran i plaćen Grupi.

42. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA

Odnos neto duga i kapitala (Gearing ratio)

Riznica INA Matice i INA Grupe analizira strukturu kapitala na polugodišnjoj razini.

Kao dio navedene analize Riznica analizira trošak kapitala i rizik povezan sa svakom stavkom kapitala.

Gearing ratio na dan bilance bio je kako slijedi:

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Matica 2007.	2007.
Dug:	7.144	4.923	4.627	3.130
Dugoročni krediti	4.554	3.130	4.331	2.988
Kratkoročni krediti	2.492	1.664	249	97
Tekući dio dugoročnih obveza	98	129	47	45
Novac i novčani ekvivalenti	(579)	(720)	(318)	(299)
Neto dug	6.565	4.203	4.309	2.831
Ukupno kapital	12.002	13.643	11.247	12.591
Odnos duga i kapitala	55%	31%	38%	22%

Temeljne računovodstvene politike

Temeljne računovodstvene politike i usvojene metode, uključujući kriterije priznavanja, osnovu vrednovanja, te osnovu za priznavanje prihoda i rashoda za svaku klasu finansijske imovine, finansijskih obveza i glavničnih instrumenata su podrobno navedene u bilješci 2 uz finansijske izvještaje.

Kategorije finansijskih instrumenata

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Matica 2007.	2007.
Finansijska imovina				
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	4.420	4.643	3.642	3.970
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	201	656	201	656
Finansijske obveze				
Amortizacijski trošak	10.967	8.455	10.497	8.102
Ugovori o finansijskim garancijama	1.157	596	1.157	596

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Grupa je izložena međunarodnom tržištu i u značajnom dijelu se financira putem kredita denominiranih u stranim valutama. Kao rezultat, Grupa je podložna utjecaju promjene cijena na tržištu sirove nafte, prirodnog plina i naftnih derivata te utjecaju tečajnih razlika i promjene kamatnih stopa. Grupa je, zbog prodaje robe s odgodom plaćanja, izložena i riziku nenaplativosti potraživanja.

Riznica u Matici obavlja finansijske usluge za Maticu i koordinira finansijsko poslovanje Grupe na domaćem i međunarodnim finansijskim tržištima, te prati i upravlja finansijskim rizicima vezanim uz poslovne aktivnosti Matice. Najvažniji rizici uključuju tržišne rizike (rizik promjene valutnog tečaja, rizik promjene kamatnih stopa i cijena), kreditni rizik i rizik od moguće nelikvidnosti. Najvažniji rizici, zajedno s metodama korištenim za upravljane tim rizicima opisani su u nastavku. U vrlo ograničenoj mjeri Grupa je koristila derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima. Grupa ne koristi derivativne instrumente u špekulativne svrhe.

Tržišni rizici

Upravljanje robnim rizicima (rizicima promjene cijena)

Promjenjivost cijena sirove nafte i plina je prevladavajući element u poslovnom okruženju Grupe. Grupa je kupac nafte koja se najčešće kupuje kratkoročnim aranžmanima u USD po trenutnoj cijeni na tržištu. Grupa također uvozi značajni dio potrebnog plina čija je nabavna cijena izražena u USD i mijenja se kvartalno, sukladno formuli iz dugoročnog ugovora o kupnji plina.

Najveći dio prodaje Matice čini prodaja naftnih derivata i veleprodaja plina. Formula za određivanje cijene naftnih derivata, određena Pravilnikom o utvrđivanju cijena naftnih derivata koji je na snazi od 2001., u značajnoj mjeri štiti Grupu od promjene cijena nafte i derivata te tečajnog rizika omogućavajući promjenu cijene derivata svaka dva tjedna, ovisno o promjeni cijena na tržištu (Platts) te promjenama tečaja HRK u odnosu na USD. Tijekom 2008. mehanizam formule cijene se, zbog aktivnosti nadležnih tijela, nije mogao u potpunosti primjenjivati.

Grupa ne koristi forward ugovore u svrhu upravljanja rizicima promjene cijena nafte i plina.

Upravljanje valutnim rizikom

Društvo određene transakcije obavlja u stranoj valuti, te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Društva u stranoj valuti na izvještajni datum.

INA Grupa

	Obvezne 2008.		Imovina 2008.		Imovina 2007.
Iznos denominiran u valuti USD	mil kn	mil kn	mil kn	mil kn	
	7.228	5.569	923	803	
Iznos denominiran u valuti EURO	615	256	491	242	
	7.843	5.825	1.414	1.044	

INA Matica

	Obvezne 2008.		Imovina 2008.		Imovina 2007.
Iznos denominiran u valuti USD	mil kn	mil kn	mil kn	mil kn	
	7.326	5.524	1.052	992	
Iznos denominiran u valuti EURO	264	198	417	198	
	7.590	5.722	1.469	1.190	

Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Društvo je uglavnom izloženo valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na USD, zbog činjenice da se trgovina naftom i plinom na međunarodnom tržištu velikim dijelom obavlja u valuti USD.

U idućoj tablici analizirana je osjetljivost Grupe i Društva na povećanje tečaja kune od 10% u 2008. (10 % u 2007.) u odnosu na relevantne strane valute. Prethodne stope osjetljivosti su stope koje predstavljaju procjenu rukovodstva o realno

mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje monetarnu imovinu i monetarne obveze u valutu. Negativan broj pokazuje smanjenje dobiti ako se hrvatska kuna u odnosu na predmetnu valutu promijenila za gore navedene postotke. U slučaju obrnuto proporcionalne promjene vrijednosti hrvatske kune za u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit bio bi jednak i suprotan.

INA Grupa

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	2008.	2007.	2008.	2007.
dobit/(gubitak)	mil kn (639)	mil kn (489)	mil kn (19)	mil kn 8
	(639)	(489)	(19)	8

INA Matica

	Utjecaj valute USD		Utjecaj valute EUR	
	2008.	2007.	2008.	2007.
dobit/(gubitak)	mil kn (635)	mil kn (465)	mil kn 8	mil kn 9
	(635)	(465)	8	9

Izloženost promjeni tečaja prikazanih valuta za 10% najvećim dijelom povezano je sa stanjem dobavljača i primljenih kredita iskazanim u američkim dolarima (USD).

Upravljanje rizikom kamatnih stopa

Zbog činjenice da društva INA Grupe koriste kredite s fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama Grupa je izložena riziku promjene kamatnih stopa. Velika većina kredita Grupe ugovorena je s promjenjivom kamatnom stopom.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum bilance. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na

datum bilance vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 200 baznih poena koristi se u internom izvješćivanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju povećanja/smanjenja kamatne stope za 200 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do sljedećih promjena u rashodima za kamatu Matice. Zbog povećanja dugoročne zaduženosti s promjenjivom kamatnom stopom, povećan je i utjecaj eventualne promjene kamatne stope na dobit.

	INA Grupa 2008.	INA Matica 2008.	INA Grupa 2007.	INA Matica 2007.
Utjecaj promjene kamatne stope kratkoročnih kredita	48	5	1	1
Utjecaj promjene kamatne stope dugoročnih kredita	93	87	16	15
Ukupna promjena:	141	17	92	16

U slučaju promjena kamatnih stopa za 200 baznih poena dobit Grupe na dan 31.12.2008. bi se povećala/smanjila za 141 milijuna kuna (u 2007. povećanje/smanjenje za 17 milijuna kuna pri promjeni kamatnih stopa za 50 baznih poena, dok bi povećanje/smanjenje iznosilo 105 milijuna kuna pri

promjeni za 200 baznih poena), a Matice za 92 milijuna kuna u 2008. (u 2007. za 16 milijuna kuna pri promjeni kamatnih stopa za 50 baznih poena, dok bi povećanje/smanjenje iznosilo 63 milijuna kuna pri promjeni za 200 baznih poena)

Ostali cjenovni rizici

Grupa je izložena rizicima promjene cijene glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateških razloga, a ne radi trgovanja.

Analiza osjetljivosti cijene glavnice

Analize osjetljivosti iznesene u nastavku su određene na temelju izloženosti cjenovnom riziku glavnice na izvještajni datum.

Da su cijene glavnice bile 10 % više:

- to ne bi utjecalo na dobit tekuće godine zaključno s 31. prosincem 2008., budući da su vlasnički udjeli svrstani u kategoriju raspoloživih za prodaju

- ostale pricuve Matice u glavnici bile bi više za 10 milijuna kuna (u 2007. više za 54 milijuna kuna) kao posljedica promjena fer vrijednosti dionica raspoloživih za prodaju.

U slučaju smanjenja za 10% utjecaj na glavnici bio bi jednak i suprotan.

Osjetljivost grupe na cijene glavnice se nije značajno promjenila u odnosu na prethodnu godinu.

Upravljanje kreditnim rizicima u INA, d.d.

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe. Matica je usvojila „Postupak upravljanja kreditnim rizicima“ koji primjenjuje u poslovanju s kupcima, te prikuplja instrumente osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza. Uglavnom se prikupljaju zadužnice, kao najzastupljeniji instrument osiguranja plaćanja na hrvatskom tržistu.

Kupci se svrstavaju u skupine rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Maticom te se za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mјere zaštite od kreditnog rizika.

Za kategorizaciju kupaca uglavnom se koriste podaci iz službenih financijskih izvješća kupaca, pribavljaju se ocjene neovisnih bonitetnih kuća te se koriste podaci Matice o dosadašnjem poslovanju s kupcem.

Analiza izloženosti Matice i kreditno ocjenjivanje kupaca izrađuje se kontinuirano, te se kreditna izloženost prati i kontrolira kroz kreditne limite koji se mijenjaju i provjeravaju najmanje jednom godišnje.

INA Grupa posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Najveća koncentracija kreditnog rizika se odnosi na državne institucije i kupce u državnom vlasništvu. Budući da Matica naftnim derivatima i plinom opskrbљuje, kao strateškim proizvodima, sve državne institucije i najveće kupce u državnom vlasništvu, kreditni rizik Matice značajno ovisi o politici Vlade RH.

Matica nema značajnu kreditnu izloženost koja nije pokrivena instrumentima osiguranja, osim prema spomenutim institucijama i poduzećima u pretežito državnom vlasništvu te stoga potraživanja od tih kupaca predstavlja realni kreditni rizik - na dan 31.12.2008. 6,2% (2007. nešto manje od 5%) ukupnih potraživanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti snosi Uprava, koja postavlja odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnosti. Grupa upravlja rizikom likvidnosti održavajući adekvatne rezerve i kreditne linije, kontinuirano uspoređujući planirani i ostvareni tijek novca uz praćenje dospijeća potraživanja i obveza.

Tablična analiza rizika likvidnosti i rizika kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju dospijeća ugovornih obveza Matice i Grupe iskazanih u bilanci na kraju razdoblja. Tablice su izrađene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po finansijskim obvezama na datum dospijeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici i kamatama.

INA Grupa

	do 1 mj.	od 1 do 3 mj.	od 3 do 4 mj.	od 4 mj. do 1 god.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
2008.							
Beskamatne obveze	4.590	965	1	248	4	1.624	7.432
Kamatne obveze	2.130	-	165	267	4.582	-	7.144
	6.720	965	166	515	4.586	1.624	14.576
2007.							
Beskamatne obveze	3.354	1.161	-	194	-	1.641	6.350
Kamatne obveze	-	161	-	1.632	3.130	-	4.923
	3.354	1.322	-	1.826	3.130	1.641	11.273

INA Matica

	do 1 mj.	od 1 do 3 mj.	od 3 do 4 mj.	od 4 mj. do 1 god.	od 1 god. do 5 god.	nakon 5 god.	Ukupno
2008.							
Beskamatne obveze	3.823	700	1	85	4	1.523	6.136
Kamatne obveze	1.164	1.533	132	174	4.331	-	7.334
	4.987	2.233	133	259	4.335	1.523	13.470
2007.							
Beskamatne obveze	2.860	784	-	97	-	1.539	5.280
Kamatne obveze	-	98	1.982	45	2.988	-	5.113
	2.860	882	1.982	142	2.988	1.539	10.393

Beskamatne obveze Matice do jednog mjeseca najvećim dijelom sastoje se od obveza prema dobavljačima u iznosu od 2.586 milijuna kuna za 2008. (2.305 milijuna kuna u 2007. i obveza za poreze i doprinose u iznosu od 1.087 milijuna kuna (535 milijuna kuna u 2007.).

Beskamatne obveze Matice dužim od pet godina objedinjuje uz ostalo i dugoročna rezerviranja za zatvaranje bušotina u iznosu od 1.009 milijuna kuna u 2008. (1.069 milijuna kuna u 2007.).

U kamatnim obvezama prikazane su obveze s osnove

kratkoročnih i dugoročnih kredita, kao i obveze prema dobavljačima za naftu.

Isto se primjenjuje na Grupu.

Uobičajeno Matica sirovu naftu i derivate uvozi preko svojih inozemnih podružnica Interine London i Interine Guernsey. Sukladno uobičajenoj međunarodnoj praksi, kupovina nafte realizira se otvaranjem neopozivih dokumentarnih akreditiva u korist dobavljača i to kod prvakasnih poslovnih banaka te korištenjem kratkoročnog financiranja („trade financing“).

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standarnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu
- fer vrijednost ostale finansijske imovine i ostalih finansijskih obveza (isključujući derivativne instrumente) određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Sukladno MRS-u 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerjenje“, izvedeni finansijski instrumenti prikazani su u bilanci po fer vrijednosti, uz uključivanje promjena u toj vrijednosti u računu dobiti i gubitka.

Grupa je zaključila određene dugoročne ugovore o kupnji i prodaji, koji sukladno MRS-u 39, sadrže ugrađene izvedene finansijske instrumente. Ugrađeni izvedeni finan-

cijski instrument je dio ugovora koji utječe da se novčani tijekovi nastali na osnovi ugovora mijenjaju, djelomično, na sličan način kao i samostalni izvedeni finansijski instrument. MRS 39 zahtijeva da takvi ugrađeni izvedeni finansijski instrumenti budu odvojeni od osnovnih ugovora i da se vode kao izvedeni finansijski instrumenti, svrstani kao imovina namijenjena trgovanju i evidentiraju se po fer vrijednosti, uključujući knjiženje promjena fer vrijednosti na teret ili u korist računa dobiti ili gubitka. Fer vrijednost ugrađenih terminskih ugovora u stranoj valuti je utvrđena na osnovi trenutačnih tržišnih tečajeva stranih valuta na datum bilance. Ta vrijednost ugrađenog instrumenta zamjene indeksa inflacije je utvrđena kao razlika kumulativnog indeksa inflacije između ugovorenog eskalatora inflacije i inflacije u državi u kojoj je ugovor izvršen. Dugoročni učinak ovih ugrađenih izvedenih finansijskih instrumenata je diskontiran koristeći diskontnu stopu sličnu kamatnoj stopi na vladine obveznice.

Fer vrijednost ugrađenih izvedenih finansijskih instrumenata uključenih u bilancu pod kratkotrajnu imovinu i neto kretanja tijekom godine su kako slijedi:

	INA Grupa i INA Matica	2008.	2007.
Fer vrijednost na dan 1. siječnja		323	328
Finansijski prihodi/rashodi koji se odnose na neto promjenu fer vrijednosti ugrađenih izvedenih finansijskih instrumenata u tekućoj godini (bilješka 6 i 7)		(139)	(5)
Fer vrijednost na dan 31. prosinca		184	323

Analizirano kao:

	INA Grupa i INA Matica	2008.	2007.
Tekući dio		106	97
Dugoročni dio		78	226
		184	323

43. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Promjena mjerodavnih zakona i propisa

Od 1. siječnja 2009. u RH je na snazi izmijenjeni propis Pravilnik o utvrđivanju cijena naftnih derivata, (NN 151/23/12/2008) kojim se obračun osnovne cijene naftnih derivata bazira na euro V standardu, a proizvodi ostalih normi su vrednovani definiranim parametrima (koeficijentima) u odnosu na euro V. Do 31.12.2008. naknada za finančiranje Agencije za obvezne državne rezerve nafte i naftnih derivata obračunavala se 150 kn po toni prodanog goriva za motorne benzine i aviobenzin, 190 kn po toni za dizelska goriva i plinsko ulje, a 80 kn po toni za mlazno gorivo i loživa ulja. Od 01. siječnja 2009. Pravilnikom je propisana naknada i to:

Utvrđuje se naknada za financiranje rada Hrvatske agencije za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata za 2009., za naftne derive koji se stavlaju u promet na domaće tržiste u razdoblju od 1. siječnja 2009. do 31. prosinca 2009., u iznosima kako slijedi:

- 200 kuna po toni naftnih derivata iz članka 12. stavka 1. točke I. Zakona o tržistu nafte i naftnih derivata (u dalnjem tekstu: Zakon);
- 300 kuna po toni naftnih derivata iz članka 12. stavka 1. točke II. Zakona, osim goriva za mlazne motore;
- 50 kuna po toni naftnih derivata iz članka 12. stavka 1. točke III. Zakona, uključujući i gorivo za mlazne motore.

Prodaja 100-postotnog poslovnog udjela u društvu Podzemno skladište plina d.o.o

Dana 30. siječnja 2009. potписан je Ugovor o kupoprodaji 100-postotnog poslovnog udjela u društvu Podzemno skladište plina d.o.o. Tim ugovorom INA, d.d. prodala je svoj udjel društvu Plinacro d.o.o. (u 100% vlasništvu Republike Hrvatske) koji tako postaje vlasnik PSP Okoli. Vrijednost ugovora je 514 milijuna kuna.

44. ODOBRENJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 17. ožujka 2009.

Potpisali u ime Grupe 17. ožujka 2009.:

Zalán Bács

Dopredsjednik Uprave i izvršni direktor
Poslovne funkcije financija

Tomislav Dragičević

Predsjednik Uprave

ADRESAR

SJEDIŠTE

INA – Industrija nafte d.d.

10020 Zagreb
Avenija Većeslava Holjevca 10
p.p. 555
Centrala : +385 (01) 6450 000
e-mail: ina-besplatni.telefon@ina.hr
INA BESPLATNI TELEFON: 0800 1112
www.ina.hr

TVRTKE U HRVATSKOJ U ININU VLASNIŠTVU ILI U KOJIMA INA IMA VLASNIČKI UDJEL

1. CROSCO d.o.o.

10000 Zagreb
Ulica grada Vukovara 18
Telefon: +385 (01) 36 52 333
Telefax: +385 (01) 36 52 292
e-mail: info@croesco.com
www.croesco.com

2. STSI d.o.o.

10000 Zagreb
Lovičićeva bb
Telefon: +385 (01) 23 81 122
Telefax: +385 (01) 24 50 103
e-mail: stsi@stsi.hr
www.stsi.hr

3. MAZIVA - ZAGREB d.o.o.

10000 Zagreb
Radnička cesta 175
Telefon: +385 (01) 24 12 000
Telefax: +385 (01) 24 12 250
e-mail: maziva@maziva.hr
www.maziva.hr

4. PROPLIN d.o.o.

10000 Zagreb
Savska cesta 41/II
Telefon: +385 (01) 60 01 900
Telefax: +385 (01) 60 01 961
www.proplin.hr

5. HOSTIN d.o.o.

10000 Zagreb
Ulica grada Vukovara 78
Telefon: +385 (01) 61 55 158
Telefax: +385 (01) 61 55 159
e-mail: hostin@zg.htnet.hr
www.hostin.hr

6. ITR d.o.o.

10000 Zagreb
Šubićeva 29
Telefon: +385 (01) 45 92 611
Telefax: +385 (01) 46 17 953

7. SINACO d.o.o.

Savska 41/XIII, 10000 Zagreb
Ante Kovačića 1, 44000 Sisak
Telefon: +385 (01) 61 23 192, Sisak : (044)51 22 44
Telefax: +385 (01) 61 23 150, Sisak (44) 53 33 03
e-mail: sinaco@sinaco.hr
www.sinaco.hr

8. CROBENZ d.d.

10000 Zagreb
Radnička cesta 228
Telefon: +385 (01) 24 15 100
Telefax: +385 (01) 24 07 373
www.crobenz.hr

9. PETROL d.d.

51213 Jurdani
Jurdani bb
Telefon: +385 (51) 27 92 21
Telefax: +385 (51) 27 92 21

10. INA-OSIJEK PETROL d.d.

31000 Osijek
Ivana Gundulića 5
Telefon: +385 (31) 25 06 70
Telefax: +385 (31) 25 06 71
e-mail: info@osijek-petrol.hr
www.osijek-petrol.hr

**TVRTKE U INOZEMSTVU U ININU VLASNIŠTVU
ILI U KOJIMA INA IMA VLASNIČKI UDJEL**

1. INTERINA d.o.o. LJUBLJANA

1000 Ljubljana, Republika Slovenija
Kotnikova ulica 5
Telefon: +386 (1) 30 09 240
Telefax: +386 (1) 43 20 069
e-mail: interina@interina.si
www.interina.si

2. INA BH d.d. SARAJEVO

71000 Sarajevo, BiH
Azize Šaćirbegovića 4b
Telefon: +387 (33) 71 21 60
Telefax: +387 (33) 71 21 61

3. "INA" d.o.o. Beograd

11000 Beograd, Republika Srbija
Jove Ilića 4
Telefon: +381 (11) 30 99 333
Telefax: +381 (11) 30 99 444
e-mail: office@inabgd.rs

4. INA-CRNA GORA d.o.o. Podgorica

81000 Podgorica, Republika Crna Gora
Ul. 18. jula br 33
Telefon: +382 (81) 26 53 95
Telefax: +382 (81) 26 53 96
e-mail: inacg_podgorica@t-com.me

5. HOLDINA d.o.o. SARAJEVO

71000 Sarajevo, BiH
Azize Šaćirbegovića 4b
Telefon: +387 (33) 27 65 00
Telefax: +387 (33) 65 86 16

6. ADRIAGAS S.r.l. MILANO

20123 CAP, Milano, Italy
Piazza del Duomo 17
Telefon: +39 (2) 72 094 718
Telefax: +39 (2) 89 097 159

7. INA HUNGARY Co. Ltd. BUDAPEST

1025 Budapest, Hungary
Aldas u. 5
Telefon: +36 (1) 20 27 094
Telefax: +36 (1) 20 22 292

8. INTER INA Ltd. LONDON

London Great Britain
112 Jermyn Street, SW1Y 6LS,
Telefon: +44 (20) 79 25 01 26
Telefax: +44 (20) 79 25 04 18

9. INA - KOSOVO d.o.o.

38000 Priština, Kosovo
Devet Jugovića (Bardosh)
Telefon: (381) 38 515 811
Telefax: (381) 38 515 884
e-mail: ina.kos@hotmail.com

IMPRESSUM

Izdavač: INA, d.d.

Za izdavača: Žana Goić

Urednik: Žana Goić

Fotografije: Ferdo Buva, Tomislav Lazarić, Miljenko Marohnić

Lektura: Marija Ivana Kos

Grafičko oblikovanje: Stela Blažok

Oblikovanje naslovnice: Zrinka Belošić

Tisk: Grafocolor d.o.o. Zagreb